

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLII. št. 269 (12.594)

Trst, petek, 14. novembra 1988

primorski

dnevnik

TRST
P.P. 132
66001 KOPER
OSREDNJA KNJINICA
8554 AA
60100200
P 559
linije)
1
85723

Civilno služenje vojaškega roka ni v skladu z ustavo SFRJ

BEOGRAD — Svet za ljudsko obrambo predsedstva SFRJ je na včerajšnji seji pod vodstvom predsednika predsedstva Sinana Hasanija preučil in pozitivno ocenil moralnopolitično stanje v oboroženih silah SFRJ. Poudarili so nujnost ohranitve in nadaljnje krepitve idejnopolitične enotnosti in moralno politične moči JLA in teritorialne obrambe. Opozorili so, da ima hitrejša premagovanje družbenoekonomskih problemov na samoupravnih temeljih, kot tudi krepitev enotnosti ZKJ narodov in narodnosti in vse družbe izjemen pomen tudi za krepitev moralnopolitične moči in bojne pripravljenosti oboroženih sil in obrambno samozaščitne sposobnosti države.

V zvezi s tem svet meni, da so nesporemljive pobude za tako imenovano civilno služenje vojaškega roka, ker vnašajo zmedo v javnost in so v nasprotju z ustavo SFRJ in jugoslovanskim konceptom splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Predstavnikom ministrstva za turizem in prireditve Člani upravnega odbora SSG predložili težaven položaj našega gledališča

SANDOR TENCE

RIM — Včeraj se je mudila v Rimu delegacija izvršnega odbora Slovenskega stalnega gledališča, ki je imela vrsto sestankov o zelo pereči finančni krizi, s katero se sooča naša osrednja gledališka ustanova. Zastopstvo SSG, v katerem so bili predsednik Bogo Samsa, Saša Rudolf, Ace Mer-molja, Dario Jagodic, Silvij Tavčar in ravnatelj Miroslav Košuta, se je dopoldne sestala s pomočnikom ministra za turizem in prireditve Albertinijem. Nato jo je sprejel jugoslovanski veleposlanik v Italiji Ante Skataretiko, popoldne pa se je sestala s senatorji, ki od blizu sledijo zakonskemu postopku za globalno zaščito naše narodnostne skupnosti.

Člani izvršnega odbora gledališča so šefu kabineta ministra Caprie in njegovim najozjim sodelavcem podrobno obrazložili kritičnost finančnega položaja SSG ter istočasno osvetlili pomembno vlogo, ki jo igra ta ustanova v zamejskem prostoru ter tudi v širši dimenziji sožitja in izmenjave kulturnih dobrin na stičišču dveh narodov in dveh držav. Upravitelji gledališča so sogovornikom poudarili, da je treba temeljna vprašanja SSG uokviriti v globalni zaščitni normativ za slovensko manjšino, če bi prišlo do nadaljnjih zamud pri tem postopku pa so se zavzeli, naj ministrstvo samostojno in čimprej izdela in predloži posebni zakonski osnutek za celovito rešitev finančnih težav te ustanove.

SSG ne more več čakati, ker ima na razpolago zelo omejena finančna sredstva ter se sooča s težavami, ki se

nanašajo na stare dolgove ter na primanjkljaj iz stare in iz nove sezone. V načrtu pa ima nujno prilagoditev in posodobitev varnostnih naprav tržaškega Kulturnega doma. Pomočnik ministra Francesco Albertini, ki je bil videti dobro seznanjen s položajem slovenskega gledališča in tudi o zadnjih stališčih podtajnika pri predstevu vlade Amata glede naše zaščite, se je obvezal, da bo ministrstvo čimprej proučilo predloge gledaliških upraviteljev ter hkrati zahteval od njih še podrobnejšo dokumentacijo o vseh aspektih dejavnosti osrednjega manjšinskega gledališča. Na sestanku, ki je potekal v delovnem vzdušju, je tekla beseda tudi o nekaterih drugih aspektih družbenega udejstvovanja Slovencev v Italiji, predvsem o športu, katerega vprašanja spadajo med pristojnosti ministra za turizem in za prireditve.

Delegacijo iz Furlanije-Juljske krajine je nato sprejel jugoslovanski ambasador Skataretiko, ki so ga gosti seznanili s položajem SSG in ga zaprosili, naj o teh vprašanjih informira tudi jugoslovanskega zunanjega ministra Dizdareviča, ki bo v začetku prihodnjega tedna na uradnem obisku v Italiji. Na sprejemu so se razgovarjali tudi o nekaterih konkretnih oblikah sodelovanja med SSG in jugoslovanskimi gledališkimi ustanovami.

Člani izvršnega odbora SSG so nato obiskali senat. Tukaj so se sestali s komunistično senatorko Gerbčev, s predstavnikom socialistične stranke Castiglionejem ter s senatorjema mešane skupine Fossonom in Fontanarjem, ki od blizu sledijo razvoju dogodkov v zvezi z našo zaščito.

Srečanje italijanskih in jugoslovanskih zgodovinarjev

Jasno in pogumno o zgodovini Trsta v dramatičnem obdobju 1941 - 1947

VOJMIR TAVČAR

TRST — Korenine sedanjih nasprotij in protislovij, ki zastrupljajo politično življenje v Trstu in siromašijo kulturno klimo, segajo desetletja nazaj v konec prejšnjega in začetek sedanjega stoletja. V obdobju fašizma so se zaostila in še danes zamegljujejo pogled v sedanost ter v prihodnost. S to preteklostjo se Trst mora soočiti, o njej mora razmišljati, vendar ne zato, da bi obnovil tedanja nasprotja, pač pa zato, da bi jih presegel, se zazrl v sedanost in v prihodnost.

To je osnovna ugotovitev, ki je izšla iz včerajšnjega uvodnega dneva srečanja o zgodovini Trsta v obdobju 1941 - 47, ki ga je priredil deželni inštitut Gramsci s sodelovanjem Inštituta za zgodovino odpornosti, Inštitutom za zgodovino delavskega gibanja iz Ljubljane, Centrom za idejno in teoretično delo V. Bakarić iz Zagreba, Slovenskim raziskovalnim inštitutom SLORI, Centrom za znanstvene raziskave iz Rovinja in pod pokroviteljstvom tržaške Univerze ter vsedržavne ustanove Gramsci. Finančno pa so pobudo podprle Dežela Furlanije-Juljske krajine, Tržaška hranilnica in Tržaška kreditna banka.

Simpozij, na katerem sodeluje nad dvajset italijanskih in jugoslovanskih

zgodovinarjev, je privabil v konferenčno dvorano hotela Savoia Excelsior nepričakovano veliko število ljudi, med katerimi podpredsednika deželnega sveta Tonela, jugoslovanskega generalnega konzula SFRJ v Trstu Jakomina in italijanskega generalnega konzula v Kopru dr. Scausa, predsed-

nika medobčinske konference občin reške regije Dagostina, okoliške župane, občinske in pokrajinske svetovalce. Tržaški župan Staffieri je poslal daljše pozdravno pismo, pozdrav rektorja univerze pa je prinesla prof. Silvia Monti.

Cilje srečanja je orisal predsednik inštituta Gramsci prof. Petronio, medtem ko je v imenu jugoslovanskih zgodovinarjev poudaril pomen seminarja dr. Renè Lavrenčić.

PODROBNO POROČILO
NA 5. STRANI

V Rimu predstavili svetovno nogometno prvenstvo 1990

Ob prisotnosti predsednika republike Cossiga so v Rimu včeraj predstavili svetovno nogometno prvenstvo, ki bo v Italiji leta 1990.

(Telefoto AP)

NA 10. STRANI

Cene blaga na debelo spet občutno narasle

RIM — Cene na debelo so se pričele dvigati. Po podatkih statističnega urada so v septembru poskočile za 0,4 odstotka. Če je za leto 1980 indeksi 100, smo sedaj pri indeksu 169,7.

Trend dviganja cen na debelo se je začel po šestmesečnem padanju. Obratno smer so cene ubrale avgusta (plus 0,1 odstotka), zlasti pa septembra, ko so se v primerjavi z avgustom zvišale za 0,4 odstotka; lanskega septembra 0,5 odstotka.

Če upoštevamo vse leto, so se zaradi uspešnih prvih šestih mesecev, od februarja do julija, cene na debelo letos popravile.

Na podražitev septembrskih cen na debelo so po podatkih ISTAT za 0,3 odstotka vplivali petroleji in nje-

govi derivati, z 0,1 odstotka pa je vse ostalo blago.

Razčlenba poglavitnih blagovnih skupin je pokazala, da so podražitve — poleg petroleja in njegovih derivatov — povzročili tudi kmetijski pridelki (+0,4), zlasti zaradi podražitve vrtnin in mesa.

V manjši meri (+0,1) so se podražili železo in druge kovine, konzervirano meso, tekstil in konfekcija. Pocenili pa so se kemični izdelki (-0,3), izdelki jestvinske industrije (-0,3), usnje in obutev (-0,4).

Na podlagi analize indeksa o gospodarski namembnosti blaga so se v enem letu za 7,5 odstotka znižali polizdelki in pomožno blago, končni potrošni izdelki so se podražili za 2,2 odstotka in končni investicijski izdelki za 5,3 odstotka.

Vlada zahtevala glasovanje o zaupnici v zvezi z uvedbo »davka na zdravje«

RIM — Vlada je zahtevala glasovanje o zaupnici v zvezi z »davkom na zdravje«. Sklep so sprejeli pozno sinoči na posebni vladni seji, ki so jo sklicali z namenom, da preučijo potek razprave o finančnem zakonu in razpravljajo o popravku 8. člena, v katerem je med drugim predviden prav ta davek. Prav v zvezi s tem členom so liberalci predložili popravek, s katerim predlagajo znižanje količnika tega davka s 7,50 na 4 odstotke in njegovo fiskalizacijo. V imenu vlade je minister Gorla v parlamentarni komisiji napovedal, da bo pred 20. decembrom predložil poseben zakonski osnutek, z namenom, da pregleda celotno vprašanje finansiranja državne zdravstvene službe ter obenem določi fiskalizacijo tega davka. Ta obljuba je zadovoljila predstavnike liberalne stranke, ki so dejali, da so na tej osnovi pripravljene umakniti svoj popravek. Tedaj pa je KPI sklenila, da sama predloži ta popravek razen v primeru, da bi prišlo v zbornici do svečanega zagotovila vlade v zvezi s fiskalizacijo; takega zagotovila pa vlada ni hotela dati. Komunisti so torej sklenili, da vztrajajo pri zahtevi po glasovanju o tem popravku. Zaradi tega, in seveda zaradi nevarnosti, da bi pri tajnem glasovanju prevladala stališča opozicije, je torej vlada sklenila, da ponovno sestavi besedilo 8. člena finančnega zakona in zahteva v tem besedilu glasovanje o zaup-

nici. Razdvojitve vladne večine pri tajnem glasovanju bi namreč pomenilo za vladno resen poraz.

Odločitev je bila vsekakor zelo boleča. Davek na zdravje namreč ne uživa velike popularnosti niti v večini in vlada se je obvezala, da ta davek v kratkem revidira. Zahteva po zaupnici se je torej marsikomu, še zlasti krščanski demokraciji, zdela neprimerna in sprejeta je bila šele kadar je prevladal strah pred zavrnitvijo člena. Tudi ta rešitev seveda ne zadovoljuje, saj bodo na ta način odpadli vsi popravki, med katerimi tudi popravek, ki za leto dni podaljšuje »zakon Formica«, to je določila o olajšavah za nakup prvega stanovanja.

G. R.

■ RIM — 44. vsedržavni kongres italijanske socialistične stranke se bo začel 1. aprila prihodnjega leta v Riminiju. Vest je zaenkrat še neuradna, vendar je sklep kot kaže dokončen in ga bo strankino vodstvo potrdilo v prihodnjih dneh. Na tem kongresu bodo sprejeli tudi nov volilni znak PSI, o katerem sicer nečje izdati ničesar, kaže pa, da bosta iz znaka izginila srp in kladivo, medtem ko naj bi ostala nagel in odprta knjiga. Osnutek novega znaka pripravlja arhitekt Panseca, ki že nekaj let skrbi za grafično oblikovanje vse propagande socialistične stranke.

Stiki naj bi sodili v okvir prizadevanj za navezavo odnosov

Predsednik Reagan uradno priznal kupčijo z Iranom za osvoboditev talcev

NEW YORK — Ameriški predsednik Reagan je na sestanku z nekaterimi izbranimi člani kongresa včeraj prvič uradno potrdil ameriške pošiljke orožja Iranu. Iranski veleposlanik v OZN Said Rajaie — Khorassani pa je na tiskovni konferenci, ki je potekala skoraj istočasno kategorično zanikal, da bi Iran v zameno za dobavljeno ameriško orožje, vplival na pripadnike muslimanskih ekstremističnih gibanj v Libanonu, da izpustijo ugrabljene ameriške državljane.

Ameriška administracija poskuša v zadnjih dneh ustvariti prepričanje, da cilj ameriških dobav orožja Iranu ni bil samo izpustitev ugrabljenih ameriških državljanov v Libanonu, temveč predvsem spodbujitev navezave diplomatskih stikov z Iranom. Reagan naj bi na sestanku s kongresniki, ki so še vedno zelo kritično razpoloženi do te ilegalne akcije Reaganove administracije izjavil, »da bi bila velika napaka, če ZDA v primeru če Homeini umre, ne bodo imele nobenih stikov s predstavniki novega iranskega režima«.

Da bi pomirila hude duhove v kongresu in dokazala, da ni opustila dosedanje »antiteroristične poli-

tike« pripravljala Reaganova administracija vrsto ukrepov proti Siriji. Bela hiša naj bi jih objavila v začetku prihodnjega tedna.

Doslej naj bi ZDA poslale v Iran preko Izraela in nekaterih drugih zvez tri pošiljke orožja. Vse tri so soupadale s kasnejšo izpustitvijo ugrabljenih ameriških državljanov v Libanonu. Iranski veleposlanik v OZN Said Rajaie — Khorassani je izjavil, »da je to zgolj naključno« in da Iran ni imel z Izraelom nobenih stikov glede dobav orožja. Iranski veleposlanik je sicer potrdil, da je Iran od ZDA prejel orožje in izjavil, »da Iran nima nič proti vzpostavitvi stikov z ZDA, pod pogojem, da bo ameriška administracija spremenila politiko do Irana, če bo opustila svojo protimuslimansko nastojenost, priznala pravice libanonskega ljudstva in vrnila Iranu premoženje, ki ga ima v ZDA«. Omenjena uradna izjava je prvo javno znamenje z iranske strani, da bi bila vlada v Teheranu pod določenimi pogoji pripravljena normalizirati stike z Washingtonom.

Iranski veleposlanik v OZN je včeraj odkril tudi nekaj zanimivih podrobnosti o tajnem obisku bivše-

ga svetovalca ameriškega predsednika za nacionalno varnost Roberta McFarlana v Iranu. V Teheran naj bi dopotoval skupaj s še 4 drugimi Američani. Vsi so bili oblečeni v modre letalske uniforme, dopotovali pa so z irskimi potnimi listi. Le-ti so bili verjetno ponarejeni saj so predstavniki irske vlade zaradi tega protestirali pri državnem sekretarju Shultz in zahtevali uradno pojasnilo. McFarlane, ki je računal, da se bo v Teheranu sestal z nekaterimi najvišjimi predstavniki iranske vlade je s seboj kot darilo prinesel kolač v obliki ključa in Biblijo, ki jo je podpisal predsednik Reagan.

Po besedah iranskega veleposlanika v OZN se na zahtevo imama Homeinija, nihče od iranskih voditeljev ni sestal z McFarlanom. Po tej plati je njegova misija torej propadla.

Predstavniki Bele hiše sicer izjavljajo, da utegne velika publiciteta, ki so jo dobile ameriške pošiljke orožja Iranu, ogroziti življenja preostalih ugrabljenih ameriških državljanov v Libanonu, neuradno pa je slišati napovedi, da bi ugrabitelji utegnili v naslednjih dneh izpustiti še 2 ameriška državljana.

UROŠ LIPUŠČEK

Za poglobitev odnosov med ZDA in Jugoslavijo

BEOGRAD — Predsednik ZIS Branko Mikulić je včeraj sprejel namestnika državnega sekretarja za zunanje zadeve ZDA Johna Whiteheada, ki se mudi na uradnem obisku v Jugoslaviji. Ob ugotovitvi, da se krepijo tudi ekonomski odnosi med državama, sta opozorila na velike neizkoriščene možnosti, da bi se ti odnosi med SFRJ in ZDA še bolj razvijali in razširili zlasti na področju znanosti in tehnologije, skupnih vlaganj in industrijske kooperacije. Pri tem je treba upoštevati nujnost podpore jugoslovanskim razvojnim programom, saj je z njihovim uresničevanjem mogoče reševanje obstoječih ekonomskih problemov.

Zvezni sekretar za zunanje zadeve Raif Dizdarević pa je v pogovoru z Whiteheadom izmenjal mnenja o razvoju dvostranskih odnosov. Oba sta izrazila pripravljenost za poglobitev sodelovanja na znanih načelih. Posebej sta poudarila pomen kontinuiranega dialoga na različnih ravneh med državama, vključno tudi med resorjema zunanjih ministrov. (dd)

Zastrupljenemu Renu bodo počistili dno

ŽENEVA — Kakšne razsežnosti in posledice bo lahko imel izliv kemičnih snovi, ki so jih gasilci »izprali« v reko Ren po eksploziji v kemijski industriji Sandoz, ni mogoče meriti po stotih mrtvih rib in jegulj, ki jih Ren odlaga na svoje bregove. (Včeraj je Ciba Geygi ponovno demantirala vest, da je ribe zastrupil atrazin, ki ga je po »človeški pomoti« izlila v reko nekaj ur pred eksplozijo v obratu Sandoz). Reko Ren namreč zastrupljajo živorebrne spojine, ki se zaradi svoje specifične težje usadajo na dno in bi lahko pronicale v podtalne vodne rezervoarje, od katerih nič koliko mest in manjših središč črpa pitno vodo. Posebno čistilno podjetje bo s prihodnjim tednom začelo svoje terensko delo v Renu in skušalo v čimvečji meri očistiti rečno dno in bregove.

Na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je sklicalo vodstvo industrije Sandoz, pa je eden od tehnikov priznal, da bi se problemi lahko znatno povečali, ko bi se vremensko stanje spremenilo in bi začelo deževati. Onesnažena reka bi namreč lahko narasla in preplavila bregove ter tako povzročila ogromno naknadne gmotne in ekološke škode.

V Bruslju zasedanje evropskega dela NATO

LUKSEMBURG — Z najstrožjimi varnostnimi ukrepi so včeraj sprejeli zunanje in obrambne ministre sedmih držav Zveze zahodne Evrope (Belgije, Francije, ZRN, Velike Britanije, Italije, Luksemburga in Nizozemske), ki so popoldne prišli v Luksemburg na jutrišnji neformalni posvet o odnosih med Zahodom in Vzhodom, varnosti v Evropi in terorizmu. Italijo bosta predstavljala Andreotti in Spadolini.

Po srečanju v Reykjaviku je več evropskih zaveznikov ZDA poudarilo povezanost med varnostjo Zahodne Evrope in poslabšanjem neravnovesja v konvencionalnem orožju, v katerem ima premoč varšavski pakt.

Na sestanku sedmerice, ki predstavlja hkrati tudi temelj »evropskega stebra« NATO, bodo pripravili jesensko zasedanje šestnajstih zunanjih ministrov Atlantskega sveta, ki bo v Bruslju 11. in 12. decembra. Ob tisti priložnosti bi morali zunanji ministri določiti kraj in vsebino morebitnega pogovora s članicami varšavskega pakta.

Zmanjšanje sedanjega neravnovesja je po pisanju ANSA toliko bolj potrebno, ker je po Reykjaviku možnost za umaknitev nekaterih jedrskih raket iz Evrope: če se poprej ne ustvari ravnovesje v konvencionalnem orožju, bo Zahodna Evropa izpostavljena premoči SZ na tem območju.

Kmalu revizija razporoke

RIM — Senat bo v kratkem prižgal zeleno luč za revizijo razporoke in to na podlagi sporazuma med laičnimi silami in demokristjani, ki so po napornih in težkih pogajanjih vendarle pristali na posodobitev tega pomembnega civilnega normativa. Z novim zakonom bo sodnik odredil uradno razporoko tri leta po ločitvi, medtem ko je bilo do sedaj treba na razsodbo čakati kar 5 let. Senatorji so se tudi sporazumeli za korenito revizijo pravnega postopka za doseg razporoke, ki je marsikdaj zaradi birokratskih ovir povzročal velike težave interesentom ter jim večkrat tudi onemogočil, da bi si ustvarili novo zakonsko življenje.

Zakonski osnutek, proti kateremu so se v senatni komisiji za pravosodje izrekli le misovci, uvaja tudi nove norme v korist gospodarsko šibkejšega zakonca in mladoletnih otrok. Dosedanji zakon je sicer jamčil pravice in dolžnosti moža in žene, ki sta se odlo-

čila za ločitev, a v glavnem skoraj zgolj na papirju, medtem ko so v praksi nastradali šibkejši. Razporoko, ki je človeško gledano po svoje itak že boleča, spremljajo pogosto spori o ureditvi ekonomskih odnosov med bivšima zakoncema, ki se skoraj vedno končajo na sodišču, kjer se nato vlečejo dolga leta.

Sodniki so v vseh teh letih operirali z okostenelim in s skrajno zapletenim zakonom, z novim postopkom pa bodo imeli na razpolago bolj elastične in moderne norme. V primeru potrebe se bodo lahko poslužili tudi pomoči finančnih stražnikov, ki bodo preverili dohodke zakoncev. Socialistični senatorji so vsekakor že napovedali, da si bodo med razpravo prizadevali za še dodatno znižanje časovnih terminov za doseg razporoke in jih tako prilagodili normam, ki so že v veljavi v drugih državah.

SANDOR TENCE

Levičarski odbor v Kalabriji

REGGIO CALABRIA — Sestava novega deželnega odbora v Kalabriji je povzročila pravi potres v političnem življenju te dežele. Prvič od ustanovitve dežele je bila namreč krščanska demokracija, ki je sicer stranka relativne večine, potisnjena v opozicijo. Novo večino sestavljajo komunisti, socialisti, predstavnik DP, republikanec in eden od obeh socialdemokratskih deželnih svetovalcev, to je 21 od skupno 40 deželnih svetovalcev. V opoziciji so tako KD, MSI in drugi socialdemokrat. Za predsednika deželne vlade je bil ponovno izvoljen socialist Principe, ki je že vodil deželno vlado v zadnjih dveh letih; večino so sestavljali predstavniki strank vladne večine.

Takoj po izvolitvi novega deželnega odbora seveda ni manjkalo izjav in očen, ki so bile v glavnem mestu Kalabrije sicer še kar umirjene, glede na velik pretres, ki je nastal z izvolitvijo tega odbora. Sam predsednik Principe je dejal, da je treba predvsem poudariti nujnost enotnosti prebivalstva Kalabrije ter je poudaril, da danes socialisti vladajo skupno s komunisti, ker se pač tako spreminja politika. Izrekel je tudi ostro kritiko na račun prejšnjega deželnega odbora, ki je na papirju razpolagal z veliko večino 27 svetovalcev, ko je prišlo do glasovanj, pa jih je pogosto manjkalo več kot polovica.

Vprašanje zase je seveda socialdemokrat Di Nitto, ki je stopil v novi odbor in ga je zaradi tega vsedržavno vodstvo PSDI izključilo iz stranke, proti čemer se je Di Nitto pritožil, solidarnost pa so mu izrekli nekateri vidni strankini predstavniki, kot na primer Romita, Preti in Belluscio. Republikanskega svetovalca pa je stranka zaenkrat suspendirala in uvedla proti njemu disciplinski postopek.

London se hoče maščevati Siriji

MOSKVA — Položaj na Bližnjem vzhodu se po vsem sodeč ponovno zapleta. Britanske obtožbe, da je Sirija vpletena v spodleteli aprilski atentat na potniško letalo El Al, se po vsem sodeč ne omejujejo samo na besedni in diplomatski napad na Damask. Medlim sankcijam EGS bi London rad dodal kaj konkretnega. Vesti o premikih v britanskem oporišču na Cipru skrajno zaskrblja SZ. Pravda je včeraj zapisala, da London ob podpori Washingtona že pripravlja vojaško pusto-lovščino podobno ameriški ob bombardiranju Tripolija. Tokrat baje načrtujejo vojaški udar na sirske čete v Libanonu.

18. NOVEMBER '86

CCT

KONVERTIBILNI V CCT PO FIKSNI OBRESTNI MERI

- CCT se lahko rezervirajo pri okencih kreditnih zavodov do **14. novembra**; plačilo se bo vršilo **18. novembra 1986** po emisijski ceni 100%, bez kakršnekolik provizije.
- Za prvo leto je doprinos bruto 10,65%, v naslednjih letih pa bodo bruto letne obresti enake doprinosu BOT na 12 mesecev, bruto 6,25% davka, plus premija, ki znaša 0,50 točke.
- Od 18. do 30. novembra 1987 se lahko konvertirajo, na zahtevo lastnika, v šestletne CCT po fiksni obrestni meri 8,75% bruto letno, po enaki nominalni vrednosti.
- CCT imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto vnovčijo.

Rezervacija občinstvu pri kreditnih zavodih do 14. novembra

Emisijska cena

Rok

Prvi letni kupon

bruto

neto

100%

7 let

10,65%

9,98%

CCT

konvertibilni

Srečanje med delegacijo videmske pokrajine in predstavniki slovenske manjšine

Novo gledanje na probleme Slovencev v videmski pokrajini

MARIJ ČUK

ČEDAD — Izjemno pomemben sestanek, skorajda zgodovinsko srečanje: tako bi lahko označili središnji stik med delegacijo videmske pokrajinske uprave in predstavniki Slovencev z videmskega območja. Prvič je namreč prišlo do uradnega sestanka med omenjeno upravo in Slovenci, kar daje dogodku politično resonanco, še več, gre za konkretno priznavanje obstoja in delovanja slovenske narodnostne skupnosti v videmski pokrajini. To pa tudi pomeni, da se odpira novo poglavje v odnosih med krajevnimi ustanovami in slovenskimi organizacijami, vsaj po zaključkih predvčerajšnjega srečanja sodeč.

Na sedežu kulturnega društva Ivan Trinko se je prepletla poglobljena izmenjava mnenj in vtisov med predsednikom videmske pokrajinske uprave Tizianom Venierom (delegacijo so sestavljali še odborniki Pelizzo, Mazzola in Cum, načelnik svetovalske skupine PSI Rosenwirth in svetovalec Marinig) in predstavniki Slovencev Černom, Berro, Clavoro, Petricigom, J. Namor, Banchigom, Quaglio, Boninim in Venosijem. Uglednega gosta je pozdravil predsednik področnega odbora SKGZ Viljem Černo, ki je v svojem posegu podčrtal dejstvo, da Slovenci še vedno nimamo zaščitnega zakona, čeprav so nam po ustavi zajamčene vse pravice, ki jih zaenkrat ne uživamo. Orisal je bogato dejavnost slovenske narodnostne skupnosti v videmski pokrajini, ta kulturna, družbena in gospodarska aktivnost pa vnaša v prostor več svobode in demokracije, saj je večglasnost zlahtnejša od enoglasnosti. Zato Slovenci pričakujejo, da bo parlament

odobril tak zakon, ki ustreza željam in pričakovanjem manjšine. Černo je nadalje označil za nerazumljivo določeno aprioristično zaprtost do Slovencev, ki vodi v nerazumevanje, medtem ko si manjšina želi prijateljstva in sodelovanja z vsemi. Da bi ovrgli vse pregrade — za to si mora prizadevati tudi pokrajinska uprava, ki mora vzpostaviti drugačen odnos do Slovencev. Skratka, ta pomembna krajevna uprava naj pripomore k razvijanju kulture in podpira šolske strukture, ki so sedaj v zasebnih rokah.

Viljem Černo je navedel tudi nekaj pobud, ki naj bi jih pokrajinska uprava podprla oziroma konkretizirala. Tu je na primer objava pesniške antologije slovenskih krajevnih avtorjev; organizacija druge konference o manjšinah; Slovenci naj sodelujejo v posvetovalnih komisijah; v Čedadu naj dobi mesto tudi kaka slovenska kulturna struktura; pokrajinska uprava naj z resolucijo podpre zaščitni zakon in naj se zavzema za širjenje vednosti in javnosti o slovenski narodnostni skupnosti.

Navedli smo le nekaj sugestij in zahtev, ki jih je razgrnil Černo, te pa so bile odskočna deska širši razpravi in nudenju informacij predsedniku Venieru. Posamezni govorniki (Marinig, Petricig, Quaglia, Clavora, Bonini) so posredovali kar se da izčrpno sliko življenja slovenske manjšine in to še dodatno obogatili z vsakršnimi sugestijami in predlogi, ki bi lahko dejavno vplivali na razvoj obravnavanega obsejnega območja in bogatitev celotne deželne stvarnosti. Veliko besed je bilo povedanih o gospodarskem razvoju Beneške Slovenije, Rezije in Kanalske doline, saj bi bilo treba koristiti določene fondе tudi za razvoj

Viljem Černo

tega gorskega področja in s tem omogočiti obstanek ljudi na lastni zemlji. Okrepiti je treba kulturno dejavnost in jo podpreti, saj ni prav, da mora manjšina vse sama narediti. Nočemo privilegijev, je bilo poudarjeno, pač pa pozornost do naše problematike, do naše manjšine, ki ji je treba, kot vsem drugim ustanovam v pokrajini, dati instrumente za življenje. Skratka, »mi ne zahtevamo ničesar, stvari so jasno zapisane in če jih ustava predvideva, jih mora nekdo tudi uresničevati. Izvajati pa jih mora tisti, ki je ustavne člene zapisal, to je država. Zato tisti, ki zahtevajo preštevovanje, niso razumeli ničesar in to delajo zaradi nizkotnih ciljev«. Prav manjšina je že dokazala, da je lahko vzoren posrednik kulturnih dobrin in gos-

podarskega sodelovanja med različnimi državami, kar ji morajo ustanove priznavati in to tudi izkoristiti za splošno rast in razvoj.

V zaključni repliki je predsednik videmske pokrajine Venier zatrdil, da je bil sestanek izredno koristen in konstruktiven, saj je slišal besede o problemih, o katerih je bil vseskozi napačno informiran oziroma specifične slovenske narodnostne skupnosti ni v podrobnostih poznal. Obljubil je, kot so zahtevali tudi predstavniki Slovencev, da to prvo srečanje ne bo ostalo osamljeno, slediti mu morajo stalni stiki. Res je, je poudaril Venier, odpraviti moramo pregrade medsebojnega nezaupanja in to je prvi korak na tej poti. »Danes lahko gledam na vas drugače in to je stvar kontaktov na teritoriju, poznavanja problematike in njene poglobitve. Smo italijanski državljani z različnimi posebnostmi in vse te posebnosti je treba valorizirati. Vse skupnosti morajo biti enakovredne in tako jih moramo tudi obravnavati«. Glede uvodnih želja oziroma zahtev je predsednik videmske pokrajine dejal, da jih ne more kar tako na hitro obravnavati oziroma dati nanje konkretnih odgovorov, nekaj pa da lahko že takoj obljubi: pokrajinska uprava bo podprla in subvencionirala pesniško antologijo; pregledali bodo možnosti za drugo konferenco o manjšinah; možno bo kooptirati Slovence v posvetovalne komisije videmske pokrajine; uradna srečanja se bodo še nadaljevala.

To je vsekakor odmeven rezultat sredinega srečanja na sedežu kulturnega društva Ivan Trinko v Čedadu. Vse kaže, da se obetajo Slovincem v videmski pokrajini boljše časi, če le ne bo vse skupaj ostalo samo v besedah in obljubah...

Osimske ceste naj bi začeli graditi v začetku leta '87

NOVA GORICA — Izgradnja modernih cestnih prometnic med Jugoslavijo in Italijo, predvidena v Osimskih sporazumih med državama, postaja čedalje bolj aktualna. Na ravni Slovenije in Jugoslavije preučujejo možnosti financiranja omenjenih prometnih infrastruktur, ugodne pa so tudi možnosti za odobritev tujih posojil. O tem je bil govor tudi med nedavnim obiskom, ki sta ga v obmejnih središčih z Italijo opravila namestnik jugoslovanskega zveznega sekretarja (ministra) za finance Vuk Ognjanović in sekretar (minister) za finance Slovenije Rudi Šepič.

Posebno je pomembno, da so Osimske ceste dobile mesto in poudarek tudi v razvojni resoluciji Jugoslavije za leto 1987. Doslej je bilo namreč videti, da na zvezni ravni v Beogradu včasih niso bili dovolj seznanjeni s pomenom in vlogo omenjenih cestnih prometnic za sodelovanje med državama in tudi za prometno in gospodarsko integracijo v širšem evropskem prostoru. V osnutku razvojne resolucije je poudarjeno, da sodi gradnja Osimskih cest med prednostne naloge na področju prometa in zvez v Jugoslaviji v letu 1987. Za uresničitev teh projektov bodo predlagani na zvezni ravni posebni ukrepi za zbiranje sredstev. V razvojni resoluciji Slovenije za prihodnje leto pa je napisano, »da je treba zagotoviti vire financiranja za izgradnjo cest po Osimskih sporazumih in izvedbo pripravljen za začetek gradnje«.

Tako uradni dokumenti Jugoslavije in Slovenije za leto 1987. Seveda bo gradnja obravnavanih cestnih prometnic podrobno obravna-

vana tudi v razvojnih dokumentih občin, ki bo skoznje potekala trasa. Kar zadeva novogoriško občino ima že izdelane nekatere osnovne projekte za začetek del. Skoraj končano je tudi urejanje lastniških odnosov med družbo in zasebniki na območju od Mednarodnega mejnega prehoda Vrtojba do Sela v Vipavski dolini. V razvojnem dokumentu občine Ajdovščina do leta 2000 pa bomo, »da gradnja Osimskih cest narekuje vse večja nujnost povezave Jugoslavije z evropskim prostorom. Hitra cesta pomeni nadaljevanje gradnje slovenskega cestnega omrežja, pri čemer bodo na območju občine Ajdovščina trije cestni priključki na avtocesto, in sicer pod Črničami, v Ajdovščini in pred Podnanosom. Za gostinske in prenočitvene zmogljivosti bodo zagotovili obstoječa neizrabljena stavbna zemljišča, ker bi z drugačnim pristopom prizadeli plodne kmetijske površine. Hkrati bomo v občini skrbeli tudi za modernizacijo ceste od Ajdovščine in čez Col in Kalce do Ljubljane«.

Sodeč po intenzivnih strokovnih pripravah in tudi glede na politično voljo ter pripravljenost za gradnjo Osimskih cest, ki je očitna na raznih ravneh, se zdi realno pričakovati, da bodo avtocestne povezave med Jugoslavijo in Italijo začeli uresničevati v prvih mesecih prihodnjega leta. Med raznimi podjetji se bo za udeležbo pri gradnji potegovala tudi specializirana gradbeno organizacija »Primorje« v Ajdovščini.

MARJAN DROBEŽ

Politična pogača bo letos grenka

KOPER — Obalno turistično gospodarstvo je v letošnjih devetih mesecih poslovalo slabše, kot v istem obdobju lani, pa tudi slabše, kot ostalo gospodarstvo iz regije; to so mnogi sicer pričakovali, predvsem zaradi letos uveljavljenih ukrepov ekonomske politike. Tak preobrat pri ugotavljanju poslovnih rezultatov v turizmu je primeren trenutek za streznitev in drugačen odnos do panoge, ki prinaša državi najčistejše devize.

V devetih mesecih so na Obali ustvarili 2,1 milijona prenočitev (tri odstotke manj v primerjavi z istim obdobjem lani), od tega kar 1,4 milijona od tujih gostov (kar pet odstotkov manj). Domači gostje pa so na obalnem območju ustvarili za odstotek več prenočitev, kar pomeni, da jih letošnje višje cene niso toliko motile, kot so nekateri sprva pričakovali. Na obalnem območju so tudi ugotovili, da je bila izvenpenzijska poraba nižja, kar so nekateri pripisali višjim cenam, drugi pa spremenjeni strukturi gostov (letošnji gostje naj bi imeli plitkejši žep od lanskih).

Mnogi pa so se z vsemi silami tudi letos trudili, da bi z boljšim delom prišli do boljših rezultatov. Samo pri zasebnikih so na primer v piranski občini letos pridobili kar 800 novih turističnih ležišč, v treh obalnih občinah so tik pred turistično sezono in med njo odprli deset novih trgovskih lokalov, dogradili so drugo fazo portoroške marine, prenovili hotel Piran, restavracijo Ljubljana, v Izoli so odprli računalniški izobraževalni center, med Portorožem in Lucijo so dogradili štiri pristanišča, med Koprmo in Portorožem pa so poštarji postavili 12 novih telefonskih linij. Še zmeraj pa so se na drugi strani otepali s slabostmi, ki jih povzroča predvsem slaba infrastruktura. Obalna cesta je bila poleti skoraj neprestano prometni »zamašek«, vode je zmanjkovalo tudi v najbolj razkošnih hotelih, na kopališčih so zapirali prhe, morje pa ni bilo nič bolj čisto (k

sreči pa tudi bolj umazano ne), kot prejšnja leta.

Celotni prihodek turističnega gospodarstva je v devetih mesecih znašal 20,8 milijarde in se je povečal za 98 odstotkov, vendar se je dohodek (znašal je 10,3 milijarde) povečal le za 93,6 odstotka, medtem ko se je v ostalem gospodarstvu za 108 odstotkov. Akumulacija je v obalnem gospodarstvu in turizmu znašala 3,43 milijarde, kar je 76 odstotkov več, vendar spet z manjšim trendom, kot je povečanje akumulacije znašalo v gospodarstvu.

Razlog za slabše trende vidijo turistični delavci v inflaciji, oziroma v visokih stroških, kljub varčevanju, se jim niso mogli izogniti - izredno se je podražila energija, stroški vzdrževanja, hrana in pijača - tako rekoč vse postavke, od katerih je odvisno poslo-

vanje te panoge. To, da približno dve tretjini prihodka tukajšnje turistično gospodarstvo ustvari na tujem trgu, pa je zanje pomenilo predvsem izgubo. Predvsem zaradi nerealnega tečaja dinarja, pa tudi zaradi dejstva, da kot panoga niso izenačeni z izvozniki blaga. Prihodki od izvoznih spodbud so namreč zanemarljivi - samo v turistični organizaciji Portorož, so ti prihodki za 74 odstotkov nižji, kot v lanskem istem obdobju.

Kako bo turizem posloval v naslednjih letih je v veliki meri odvisno tudi od zdajšnje akumulativne sposobnosti tega gospodarstva. Ta se je seveda znižala. In to ravno v času, ko so inspektorji na obalnem območju ugotovili, da je vrsta hotelskih in gostinskih objektov že tako izkoriščenih (izčrpanih), da bi terjali številna vlaganja.

BORIS ŠULIGOJ

Več prometa v Ronkah

RONKE — Na letališču v Ronkah imajo v teh dneh precej več dela kot običajno. Zaradi goste megle v Severni Italiji so bila številna letališča, med temi tudi tista v Benetkah, Veroni in Trevisu, zaprta. Zaradi tega so v te kraje namenjena letala preusmerili na letališče v Ronkah, kjer ni toliko megle in kjer imajo, za razliko od drugih, tudi take sodobne naprave, ki dovoljujejo vzletanje in pristajanje letal tudi v najbolj gosti megli.

Vrh vsega pa so v Ronke bila preusmerjena letala tudi takrat, ko na letališču v Benetkah ni bilo megle. To zaradi dokaj čudnega načina protestne akcije oseba na letališču Tessera pri Benetkah. Osebe je že dolgo časa sprto z ravnateljstvom podjetja, ki upravlja letališče. Nekajkrat je že stavkalo. Ob raznih priložnostih je vmes segla prefektura v Benetkah in vpoklicala osebe na delo. Sedaj pa osebe redno dela v pisarnah in skladiščih. Ko kako letale pristane, takrat prične s stavko, ki traja pol ali celo uro. Zaradi tega so letalske družbe preusmerile več letal na sosedna letališča, še zlasti na tisto v Ronkah.

V Ronkah pa imajo, poleg vsakodnevnih rednih letalskih prog z Rimom in Milanom še nekaj časa še eno skoro redno letalsko linijo z Minskom v Sovjetski zvezi. Pravzaprav gre za čarterske polete, ki jih vršijo z letali sovjetske družbe Aeroflot. Furlanski podjetji Cogolo in Danieli gradita v Sovjetski zvezi več tovarn. V SZ dela nekaj stotin furlanskih tehnikov in delavcev. Ti pa imajo po pogodbi tudi počitnice. Zaradi tega prihaja do rednih zamenjav tega osebeja.

Včeraj so praktično odprli še novo čartersko, sicer redno letalsko progo, t.j. tisto med Ronkami in Londonom. Angleška turistična družba Pilgrim Air namreč uvaja z angleškimi letali dvotedensko čartersko povezavo med Londonom in Ronkami. (mw)

Philipp Vandenberg Hetera

Hetera je segla k prsim, trdno prijala svoj amulet in ga strgala z vratu. Potem se je obrnila in njen pogled je počasi drsel od nog do glave mrtveca, kakor da bi poskušala spoznati vsak košček tega telesa. Na amuletu se je njen pogled ustavil in Dafne je pokleknila. Počasi se odprla svojo malo pest. Previdno, kakor da bi se bala uničiti cvetlično preprogo, je položila svoj amulet k mrtvemu. Dafne je jokala brez solz.

Dafne in evnuha, z rokami in nogami povezanimi z verigo, so odpeljali v Sarde, kjer se je nastanil veliki kralj s svojo vojsko. Konji so vlekli težko vozilo po prašnih, neurejenih cestah, in vsak kamen, vsaka jama, ki so jo premagala okovana kolesa, je povzročil bolečino kot neusmiljeni udarec mučitelja.

Dafne je čewpela, naslonjena na steno voza, natleh pozibavajočega se vozila, z rokami, oprtimi na kolena; Hermontimos joje posnemal. Skozi okensko odprtino, kjer se je odmaknila usnjena zavesa, je hetera spoznala nepremagljivo obzidje lidijske prewstolnice, zgrajeno iz rdečih

in belih kamnov, opremljeno z zobčastimi nadzidki, zastraženo z zloglasnimi lokostrelci. po vitkih stolpih, visokih vratih, kjer ni bilo stebrov kot pri vratih v Heladi, in po neskončnem morju neokrašenih hiš se je mesto močno razlikovalo od grških.

Goste vrste bojnih voz so sestavljale nepremagljiv pas okoli mesta in med brezštevilnimi okroglimi šotori je gorelo na stotine tabornih ognjev. Na skrivnostno znamenje so se odprla vrata prihajajočemu vozu in čuvarji v črnih oklepih na obeh straneh so dvignili sulice navpično.

Kot skozi pajčolan, ki ji je zastiral pogleg, je Dafne gledala pisano, hrupno vrvanje na nepreglednih ulicah tega lidijskega mesta. Nad hišami, ulicami in palmami je ležal gost siv prah vročega poletja in je klical po jesenskem dežju, ki ga ni bilo že dve leti. Njenega življenja je konec. Naj se zgodi karkoli, bilo ji je vseeno.

Pred razkošno palačo sardskega satrapa, kjer je v času svojega bivanja v Lidiji stanoval veliki kralj, se je voz ustavil. Spremljevalec ju je odvzela in dva vojščaka sta odpeljala Dafne in Hermontima skozi visoko stokratno zastraženega glavnega vhoda. Kakor da bi hotel še zadnjič pogledati ta pisani, kipači svet, se je evnuh obrnil in nemo pokimal, preden je izginil za portalom.

S spoštljivimi kretnjami so peljali vojščaki dvojico skozi zapleteni labirint dvoran in hodnikov, kjer so debele preproge zadušile korake. Hetera se je ustavila, da bi občudovala enega izmed razkošnih lestencev, ki so razsvetljevali hodnike. Pričakovala je, da jo bo v naslednjem trenutku kateri od vojščakov potisnil naprej, vendar se ni zgodilo nič takega. Oprode so se vljudno smehljali, priklonili so se in odpeljali oba naptrej.

Hermontinosin Dafne sta se presenečeno spogledala. Oba sta si pač mislila isto: Zakaj pri Zeusu, ravna jo ti može z njima tako vljudno?

Pod globoko spuščeni baldahin ju je sprejel Kserks, obdan s satrapi, Artemisio in državnimi velikaši. Vstal je s prestola, iztegnil proti njima obe roki in se razveselil: »O, otroka Ahura Mazde, dobrotljivi bog vaju je rešil. Sedira k meni, otroka velikega boga! Zakaj vidva sta mi rešila življenje!«

Rešitev obeh brodomlincev se je zdela velikemu kralju kot čudež: razen Dafne in Hermontima namreč ni preživel nihče od tistih, ki so med viharjem skočili z ladje.

Kserks je zaploskal z rokami: »Jed in pijačo za otroka Ahura Mazde!« Služabniki v dolgih oblačilih z visokimi rdečimi kapami na glavi so prinesli okrogle mizice, zvrhano obležene z vsemi mogočimi orientalskimi poslasticami. In Dafne in Hermontimos sta morala sesti na z zlatom prešite blazine.

Evnuh je kradoma pogledoval okoli sebe, medtem ko se je predajala slastim užitkom. Zelo natančno je poznal perzijskega kralja in vse predobre je vedel, kako nestanoviten je ta oblastnež. Na kraljeva je odgovoril prestrašeno in zadržano. Šele ko je Kserks spgovoril o trgovcu s sužnji, ki ga je Hemontimos kastiral, in se krohotač udarjal po kolenih, je njegovo nezaupanje popustilo. »Prav si naredil, evnuh, tudi sam ne morem prenašati tega falosa! Sicer se mu moram zahvaliti za najboljše čuvarja mojega harema; toda Panionios je izkoriščevalec. Zahteva najvišje cene v vsej Joniji.«

Včeraj na javni tribuni

Zavzeto o slovenskem jeziku

Na pobudo Narodne in študijske knjižnice je bila včeraj v Kulturnem domu v Trstu javna tribuna o slovenskem jeziku. O zanimivem in potrebnem srečanju bomo poročali v prihodnjih dneh

pismo uredništvu

Tuja folklor na prazniku sv. Martina na Proseku

Spoštovano uredništvo.

K srednjemu poročilu Primorskega dnevnika o prazniku sv. Martina na Proseku bi primaknil še nekaj o lastnem razpoloženju.

V torek pod večer smo se v polni družinski zasedbi šetali v živahnem vrvežu med stojnicami na glavni proseški prometni žili, ko se domislim, da bi se mogoče lahko dokopal do primerne obutve. Sedem za prodajni pult kriškega rojaka in si začnem potrpežljivo meriti čevljev za čevljem. Nenda doma zavije z onstran ceste razglašena melodija iz minulih časov »Faccetta nera«, takoj za njo še »Giovinezza«. Pomota, si mislim. Prodajalki kaset je namreč to zbežljalo med pristnejše folklorne motive. Kaj še. Čevlji me ne zanimajo več. Svoji soprogji ponudim roko in stopiva k štacunarju z muzikalijskimi. Okoli pulta zeva široka praznina, kot da bi ljudje slutili, da

nekaj ni v redu. Nikogar, da bi nastopal. Ali zares nimate ničesar drugega, vpraša žena, ki jo je stvar že razgrela in pogleda na gore kaset z najrazličnejšimi motivi. »No,« se z izrazito provokatorskim glasom odreže prodajalka. Bradati mož ob njej pa z njo soglašajo. Še naš piker komentar, potem stopiva do mestnega stražnika, enega od sedmih ali osmih prisotnih, ki imajo resnici na ljubo precej dela z usmerjanjem kaotičnega prometa in ga opozoriva, da je menda na vogal prišel nekdo z nič kaj komercialnimi nameni in da je, po našem mnenju, apoloģija fašizma še vedno kazniva.

Kaže, da je približno dve uri po omenjenem dogodku prišlo do novega razburjenja med mimoidočimi ter do prerokanja med njimi in predrežnji, ki so še vedno vztrajali s »črnimi popevkami. Kaže tudi, da so imeli zaradi tega nekateri slovenski mladeniči težave s karabinjersko patruljo.

Vprašal bi, zakaj tako pozna intervencija in kakaj v napačno smer? Pa še: imajo varnostni organi kako navodilo za postopanje proti apoloģetom fašizma? Ali se take zadeve obravnavajo kot folklor? V sredo je dogodek obravnaval tudi rajonski svet za Zahodni Kras na svoji redni seji. Prisotni svetovalci so obsodili provokacijo, od občinske uprave pa zahtevajo, da ugotovi istovetnost preživelih kramarjev, ki izkoriščajo sejmarško dovoljenje za nekomercialno žaljenje čustev domačega prebivalstva in svetuje dostojnejši odnos do njega.

Dušan Križman

Danes odprtje razstave

Pobratenje z Imperio

Z današnjim odprtjem razstave »Barve, vonji, okusi: sredozemska prehrana iz pokrajine Imperia« se bosta trgovski zbornici in združenji trgovci iz Trsta in Imperie uradno pobratili in začeli gospodarsko sodelovanje. Pobudo so včeraj predstavili na tiskovni konferenci na sedežu tržaške Trgovinske zbornice ob prisotnosti predstavnikov gospodarskih organizacij iz Imperie.

Na razstavi bodo trgovci iz Imperie predstavili najbolj značilne proizvodne sektorje pokrajine Imperia, to je cvetličarstvo, proizvajanje olja in testen. Ligursko olivno olje je po svoji kakovosti med najboljšimi v Italiji, medtem ko je Ligurija, predvsem pa pokrajina Imperia, prva v Italiji v gojenju cvetic. Ti proizvodi naj bi v prihodnosti prodrali na tržaško tržišče, medtem ko bodo tržaški podjetniki v Imperio »izvažali« predvsem gospodarske usluge. Razstavo bodo odprli danes ob 10. uri na Pomorski postaji in bo odprta do nedelje.

Srečanje o Nikaragvi

Tržaška sekcija Združenja za prijateljstvo in solidarnost z Nikaragvo prireja danes ob 16. uri v kongresni dvorani Delavskih zadrug na Trgu Stare mitnice 13 srečanje s Carlom Guerrerom z generalnega konzulata Nikaragovske republike v Milanu in vodjo gibanja Juventud Sandinista - 19 de Julio. Guerrero bo orisal sedanje stanje v Nikaragvi in predstavil mednarodno solidarnostno akcijo »Nikaragua debe sobrevivir«.

Okrnitev zgodovine »atentat na šolstvo«

Vest, da ministrica za šolstvo Franca Falcucci namerava z odlokom hudo okrniti poučevanje zgodovine zlasti v višjih srednjih šolah, je izzvala veliko negodovanja in polemičnih reakcij tudi v našem mestu. Tako je pokrajinski odbornik za šolstvo Bruno Cavicchioli naslovil na ministrico izredno ostro pismo.

Odbornik meni, da bi okrnitev poučevanja zgodovine predstavljala pravi atentat na italijansko šolstvo in sploh na italijanske državljane, saj bi jim osiromašila zavest o lastni preteklosti in jih tako pobarbarila. »Če bo Vaša namera

uresničena,« piše Cavicchioli Falcucci, »bodo naš bodoči vodilni razred sestavljali osli.« Odbornik izraža začudenje nad dejstvom, da se takšni načrti porajajo na ministrstvu za šolstvo v času, ko je tudi državam v razvoju jasno, da ni mogoča zdrava rast na nobenem področju brez čvrste zakoreninjenosti v preteklosti.

Cavicchioli si ob koncu pisma dovoljuje nuditi ministrici nasvet. Po njegovem bi bilo neprimerno koristnejše, ko bi pustila poučevanje zgodovine pri miru in rešila nekatera vprašanja, ki kronično motijo delovanje šol v Italiji.

Černigojevi grafični listi v Cartesiusu

Ob prvi obletnici smrti umetnika in likovnega pedagoga prof. Avgusta Černigoja je znana tržaška galerija-laboratorij Cartesius pripravila postumno razstavo njegovih del, in sicer izključno grafičnih listov, ki jih je slovenski tržaški mojster dal odtisniti v njenem laboratoriju v prvi polovici sedemdesetih let. Razstavo Černigojeve grafične ustvarjalnosti bodo v galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 odprli jutri ob 18. uri, odprta pa bo do 27. novembra po naslednjem urniku: ob delavnikih od 10.30 do 13. ure in od 16.30 do 19.30, ob praznikih od 11. do 13. ure (ob ponedeljkih dopoldne zaprto).

»Ostržek« v Kulturnem domu za otroke in tudi za odrasle

Čeprav bomo v tem članku spregovorili o otroški pravljici Carla Collodija, ki je iz polena ustvaril dečka Ostržka, so te vrstice namenjene staršem. Vsem mamam in očkom, pa tudi nonoti niso izvezeti, ki naj bi, na povabilo Slovenskega stalnega gledališča, posvetili nedeljski popoldan svojim otrokom.

Očka, nismo tu, da bi te postavljali na zatožno klop in te spraševali, koliko ur si v zadnjem mesecu posvetil svoji hčerki ali sinku. Kolikokrat si se z njima pogovarjal o njunem svetu in ju odtrgal od sicer privlačnih, ali večkrat hladnih in brezosebnih televizijskih risank. Ne, ne pišemo teh vrstic, da bi vas na to opominjali, ampak zato, da bi vas seznanili s pobudo našega gledališča, ki je v nedeljo povabilo v goste Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane, ki bo v Kulturnem domu, na velikem odru, uprizorilo pravljico o Ostržku.

Pripeljte svoje otroke v Kulturni dom. Ne bo vam žal, pa čeprav si predstavljate, da je svet razdeljen na svet odraslih in svet otrok, in torej nekaj je primerno za odrasle in nekaj za otroke. Res, svet je razdeljen. Res pa je tudi, da so bili vsi odrasli nekoč otroci in bodo vsi otroci nekoč, žal, odrasli. Svet odraslih in svet otrok pa le nekaj veže, ali bi moralo vezati, kajti svet otroštva, v vsakem izmed nas, bi moral biti neuničljiv. Neuničljivi bi morali biti hrepenenje, radovednost, razposajenost in tudi navihana

nost. Predvsem pa neuničljive bi morale biti naše sanje. In nekaj teh sanj in začaranosti vam bo, tudi vam odraslim, prav gotovo nudila nedeljska predstava Mladinskega gledališča, ki ga je, po prevodu Alberta Široka in dramatisaciji Iva Svetine, pripravil režiser Janez Pipan.

V nedeljo torej, vsi v Kulturni dom, kjer se bo ob 16. uri spet obnovil čudež, ko bo navadno poleno postalo lutka, lutka pa deček, Ostržek. (ap)

V organizaciji Združenja De Vonderweitt

Pobuda za varnejše življenje najmlajših

»Za preprečitev raznih nesreč pri otrocih in za varnejše življenje« je bil naslov informativnemu srečanju, ki ga je v Sinji dvorani občinske palače organiziralo Združenje »Edoardo De Vonderweitt« ob sodelovanju zdravstvenih ustanov in ob podpori občinske uprave.

Na srečanju so med drugim o tej pomembni problematiki spregovorili primarij oddelka za prvo pomoč otroške bolnišnice Burlo Garofolo v Trstu prof. Marchi, predsednica Združenja Iolanda De Vonderweitt, v imenu občinske uprave pa župan Staffieri.

Cilji, ki si jih omenjeno združenje zastavlja, so naslednji: opozarjati starše in odrasle na nevarnosti, ki prežijo na otroke doma pa tudi izven doma, in jih skušati preprečiti; senzibilizirati mlade in vzbujati v njih kulturo varnosti in potrebo po preprečevanju nesreč; senzibilizirati starše, šolnike in vse, ki se ukvarjajo z otroki, z nevarnostmi, ki obkrožajo naše okolje; senzibilizirati javno mnenje in organizirati čimveč zasedanj, konferenc in študijskih dni, posvečenih temu problemu.

Združenje si prizadeva, je bilo na srečanju poudarjeno, da se organizirajo v okrajih mesta in tudi v predmestju posebni odbori, ki bi si prevzeli nalogo, da seznanjajo s pomenom Združenja javnost in njegovo javno mnenje. Želimo podpreti vsako inica-

tivo, je bilo poudarjeno, ki lahko služi našim ciljem, ki lahko zaščiti naše otroke, naše mlade, ki so naša bodočnost.

V imenu Združenja so županu Staffieriju, ki je imel pohvalne besede za to humano pobudo, izročili častno člansko izkaznico omenjenega Združenja: »Preko vas,« je dejala predsednica Združenja, »dajemo to izkaznico vsemu prebivalstvu Trsta, za katero želimo, da se pridruži našemu delu, ker želimo zaščititi naše otroke in mlade pred številnimi nesrečami in nevarnostmi in jih usposobiti za normalno življenje.« (N. L.)

V ponedeljek zvečer se je dogajalo nemogoče

Zagonetka na Radiu Opčine preplašila domala ves Kras

Polna luna, volkodlak, ki rjovi po Opčinah, razmesarjena ženska pri Obelisku, orožniki, ki prejmejo razburljive vesti o postavnem možu, ki straši po Krasu. Preprosti (?), učinkoviti elementi za radijsko igro, ki je v ponedeljek zvečer razburila ne samo Opence, a pol Krasa.

Ali se spominjate Orsona Wellese, ki je s svojim radijskim prenosom v živo poročal o Marsovcih, ki so pristali na Zemlji in jo zavzeli? Poslušalci so razburjenim Wellesovim besedam verjeli in panično reagirali na novico. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi na Radiu Opčine. Domiselni Miran Kovačič, ki vsak ponedeljek zvečer vodi oddajo »Zarjavele trobente«, je že več časa pripravljaj izvirno in razburljivo oddajo, kjer se dogajajo čudne in neverjetne stvari. Tudi sodelavci so bili obveščeni, vsak izmed njih je prevzel določeno vlogo in se jo naučil.

V ponedeljek zvečer je akcija končno stekla. Ves dan je radio napovedoval običajno oddajo »Zarjavele trobente«. Ko pa je Miran Kovačič stopil v studio in pričel z oddajo, se je zgodilo nepričakovano. Miran Kovačič je znorel, podrl sodelavca na tla in zbežal.

Molk. Poslušalci se sprašujejo, kaj se je zgodilo. Medtem pa sodelavci v studiu sporočijo po mikrofoni, da je Miran znorel in zbežal. Nekateri izmed njih se spravijo v avto in ga zasledujejo. Iz avta poročajo o najdenih sle-

dovih, o strahovitem rjovenju, ki straši prebivalce. Iz bolnišnice sporočijo, da so z rešilcem pripeljali razmesarjeno žensko, ki so jo našli pri Obelisku. Poslušalci se začenejo oglašati v studio in spraševati, če je zgodba resnična, če ni to le radijska igra. Iz studija jih »potolažijo«, da je vse res. Nekateri vaščani pokličejo orožnike, ki se oglašajo tudi v oddaji. Medtem pa je že došel tudi znani romunski parapsiholog Georgij Lupo, ki znanstveno razloži, da se je Miran Kovačič spremenil v volkodlaka. Tudi on se spravi na Miranove sledove. Volkodlak pa je že popolnoma podlegel svoji krvoločni strasti in je umoril vse zasledovalce. Ker na cestah ne najde več nikogar se vrne v studio in pokonča še ostale radijske sodelavce. Molk. V tem trenutku je panika na višku. Openci se sprašujejo, kako naj si pomagajo. Končno pa se nekdo oglasi po radijskih sprejemnikih. Kdo je? Uganka se le razreši. Miran Kovačič z mirnim glasom naznani, da je bilo to le radijska igra. Vsi so živi in zdravi, nikomur se ni nič hudega zgodilo.

Radijski sodelavci so vsi zdravi, uspeh oddaje pa je nedvomno velik in nepričakovan. Še v torek zjutraj se oglašajo poslušalci, ki avtorju in vsem sodelavcem, Dragu Gorupu, Roku Maverju, Vesni Klemše in drugim, prirčno čestitajo za iznajdljivost. (bg)

Za reklamno pobudo se skriva marsikaj zanimivega in celo poučnega

Na Opčinah prodajajo tudi... srečo

V openskih trgovinah je v teh dneh posebno živahno. S 1. novembrom je stekla reklamna pobuda »Kupuj na Opčinah«, ki je že nalezla na zelo ugoden odziv pri odjemalcih. Gre za srečolov, ki se bo zaključil okrog sv. Treh kraljev, se pravi čez slaba dva meseca. Toda za njim se skriva nekaj trajnejšega, nekaj, kar se ne bo končalo s prazniki in kar je vredno zabeležiti tudi iz drugih razlogov, saj se ne izčrpa v mejah iznajdljive trgovske podjetnosti.

Kaj je torej tisto trajnejše in vrednejše za openskim srečolovom? Najprej naj povemo, da je neka organizacija. S pravnega vidika bi bilo točneje reči, da je neko združenje. In to ne zgolj zaradi lepšega, saj gre za združenje, ki je bilo kot takšno formalno ustanovljeno in ki deluje v skladu z vsemi zadevnimi zakonskimi predpisi. Ima statut, v katerem so podrobno določeni cilji, sedež, premoženje, članstvo, organi itd. Naveden je tudi naziv: združenje je uradno ime »Insieme a Opicina — Skupaj na Opčinah«.

Združenje je bilo ustanovljeno 18. marca letos, prvi občni zbor pa je imel 7. aprila. Zanj je dala pobuda skupino openskih trgovcev in drugih podjetnikov, ki je začela sodelovati pred dobrimi tremi leti. Povod so jim dali božični prazniki oziroma predlog, da bi ob njih okrasili Opčine. Spričo uspeha te pobude, ki jo bodo letos že

četrtič ponovili, pa so začeli razmišljati še o drugih možnih oblikah sodelovanja in hkrati o potrebi po trdnejši organizacijski osnovi.

Veliko pač raste iz malega. Če se je za skupne pobude še pred nekaj leti zavzemala peščica iznajdljivih in pogumnih ljudi, je danes v združenje včlanjena že velika večina openskih trgovcev in obrtnikov. Članov je zdaj natanko 94, računajo pa, da je na Opčinah vsega okrog 150 podjetij, med katerimi je tudi precej takšnih, ki zaradi svoje dejavnosti ne sodijo v združenje. (To velja npr. za banke, nekatere individualna podjetja itd.) Združenje vodi odbor, v katerega so bili izvoljeni tisti, ki so se za ustanovitev organizacije najbolj prizadevali: Sergio Tensi (predsednik), Edoardo Daneu (podpredsednik), Tullio Cabez (blagajnik), Darko Malalan (tajnik) in Cristina Podobnik.

Obstoječega združenja je že sam po sebi redkost. Ni si namreč težko predstavljati, da med podjetniki, ki delujejo na istem območju, obstajajo tudi različni interesi in torej konkurenca. A združenje ima tudi neko drugo značilnost, ki jo moramo poudariti: posluje povsem dvojezično. Ni treba posebej razlagati, kaj to pomeni. Priponimo naj le, da prihaja iz vrst teh openskih poslovnih, se pravi ljudi, ki so po svojem poklicu dovzetni za konkretne interese, pomenljivo zna-

menje odprtosti v odnosih med tu živčima narodom. Gre za lekcijo zdravega razuma, iz katere bi se lahko škrsa naučili tisti, ki jim je zaupana skrb za občo korist občine, pokrajine in dežele.

A povrnimo se k srečolovu. Odjemalci dobijo po eno srečko za vsakih 10 tisoč lir nakupa. Čim večje število srečk bodo nabrali, tem večja bo verjetnost, da bodo dobili eno izmed bogatih nagrad, točneje enega izmed treh avtomobilov znamke Ford. Pri tej pobudi sodeluje tudi Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica na Opčinah. Žrebanje bo 5. januarja 1986, njegove izid pa bodo objavili tri dni pozneje v vseh občilih, v katerih že zdaj reklamizirajo srečolov. In to dokaj uspešno, saj v openske trgovine prihajajo nakupovati in iskat srečo odjemalci od blizu in daleč.

■ V sklopu prireditve, ki jo tržaški trgovci in gostinci posvečajo srednjeveški kuhinji, bo drevi ob 20.30 v dvorani Caprin na Gradu sv. Justa nastopil ansambel Ars Mensurabilis, ki bo izvajal srednjeveške skladbe. Na sporedu je enajst skladb, ki obsegajo balade, madrigale in druge srednjeveške glasbenoliterarne zvrsti.

Člani ansambla bodo med izvajanjem oživili srednjeveško vzdušje tudi s tem, da bodo posedli med poslušalce in se pogovarjali o glasbi in kuhinji.

Referata prof. Elia Apiha in dr. Milice Kacin-Wohinz

Korenine tržaških protislovij

»Trst me spominja na Ibsenovo prisposodobu udobe ladje, na kateri bi bilo potovanje izredno lepo, če ne bi razkrajajoče se truplo zastrupljalo ozračja. Tudi naše mesto se sooča s takim truplom — lastno preteklostjo. Seveda se, tega mrliča ne moremo znebiti kar tako, da bi ga vrgli v morje. Moramo pa se pogumno zazreti vanj in se osvoboditi njegove dediščine.«

S temi besedami je prof. Petronio, predsednik Instituta Gramsci za Furlanijo-Juljsko krajino, ponaoril cilj in smisel srečanja zgodovinarjev o Trstu v obdobju 1941 - 47, ki se je včeraj popoldne začelo v hotelu Savoia Excelsior. Njegov poziv sta v celoti tolmačila že prva dva referenta, prof. Elio Apih in dr. Milica Kacin-Wohinz. Apih je v svojem poročilu uokviril dogajanje v Juljski krajini od razkroja avstro-ogrskega cesarstva do izbruha druge svetovne vojne, medtem ko je dr. Milica Kacin-Wohinz prikazala narodnostne, politične in kulturne usmeritve Slovencev in Hrvatov med obema vojnama.

V svojem izvajanju je prof. Apih izhajal iz ugotovitve, da so bila na območju Juljske krajine vselej prisotna gospodarska in druga nasprotja. Ob njih je bilo tudi veliko združevalnih vzvodov, ki pa so vselej ostali v ozadju. V tem okviru je med drugimi primeri Apih citiral razpravo Valentina Pittonija, ki je na socialističnem kongresu leta 1905 v bistvu, morda podzavestno, nakazal pot ločenega razvoja. Najbolj protislovna sredobezna sila pa je bila gospodarskega značaja, saj je kapitalistični in liberalni razvoj Trsta stopnjeval prepad med mestom in podeželjem. Tržaški kapital je namreč imel za svoje žalede oddaljena čezalpska območja, kjer je imel največ komercialnega profita, preziral pa je podeželje, ni imel interesa, da bi ga priklenil na svojo usodo. Kakšno vlogo je imelo v tem okviru nacionalno

vprašanje? Je bilo le detonator in katalizator konfliktov, ali pa njihov glavni vzrok? Odgovor ni mogoč, ker gre za zapleten problem odnosov med strukturo in nadstrukturo, med gospodarstvom in kulturo. Nanj sta vplivala zelo različna koncepta narodnostne istovetnosti pri Italijanih in Slovencih.

Prva svetovna vojna ni razrešila teh protislovij. Kraljevina Italija ni bila sposobna rešiti nasprotij, ker je gledala na Juljsko krajino kot na periferno območje, mejno cono, ki naj bi služila za obrambo ali kot izhodišče za morebitne napade. Predvsem pa centralistična italijanska država Trstu ni nudila učinkovitih instrumentov, s katerimi bi lahko ohranil svojo posredovalno in mednarodno gospodarsko vlogo. Ob stopnjujočih se političnih nasprotjih so se v Juljski krajini razvili ugodni pogoji za nastop fašizma, saj so lahko le z nasilno represijo odložili demokratično rešitev družbenega in nacionalnega vprašanja. Družba Juljske krajine je ob teh spremembah dobila drugačno fiziognomijo: poudarjeno razrednost, vse večji razkorak med mestom in podeželjem, pomanjkanje avtonomije in dinamičnosti.

Fašizem ni bil nikoli sposoben oblikovati totalitarne države, ker ni imel zadostnih sredstev. Če je režim resnično užival veliko soglasje, je bilo nekaj prostora tudi za oporečništvo. Če izvzamemo oster odpor Slovencev, katerim je šlo za življenje, so obstajale zlasti med prebivalstvom italijanske narodnosti sive cone apatije, ki jih ni mogoče pojasniti samo s strogimi zatiralnimi ukrepi režima. Prav zato bi po mnenju Apiha veljalo poglobiti probleme, ki so v notranjosti zavirali antifašistične sile in še zlasti komuniste, »bodoče protagoniste krize, ki je dokončno razkrojila Juljsko območje«. Med vzroki je Apih omenil provincialno zaprtost in tisto urbano miselnost proletariata, ki ga je silila v koalicijo z mestni-

mi interesi proti podeželju, ter nerazumevanje nacionalnega vprašanja.

V tridesetih letih so italijanski komunisti začeli z revizijo svoje politike in so v nacionalnem vprašanju imeli učinkovito orožje proti fašizmu. Navzlic sporazumom med KPI in Revolucionarnim gibanjem Slovencev in Hrvatov, ki so bili temelj politike ljudskih front, italijanski komunisti niso v celoti dojeli nacionalnega problema, ki ga niso jemali kot nekaj absolutnega, pač pa, kot je trdil Lenin, le za »drobec demokratičnega gibanja«. Na italijanske komuniste in na njihovo pojmovanje internacionalizma je vplivala negativna dediščina italijanskega risorgimenta, in sicer tolmačenje družbenega vprašanja ne kot nacionalnega, pač pa kot razredno vprašanje.

Milica Kacin-Wohinz je svoj referat osredotočila predvsem na oris položaja Slovencev in Hrvatov med vojnama. S stvarnimi podatki je prikazala fašistično nasilje nad obema narodnostima, zapiranje šol, zapiranje društev, uničevanje gospodarskih temeljev, raznarodovanje, obenem pa je prikazala naraščajočo upornost zatiranih. V tem okviru je omenila prispevek duhovščine in vlogo tistih, ki so izbrali pot oboroženega odpora in ki so začeli, prvi v Evropi, že v tridesetih letih s konkretnimi protifašističnimi akcijami. Nato je prešla na nastanek in razvoj revolucionarnega gibanja in zaključila s citatom zgodovinarja Carla Schiffrerja, ki je med drugim zapisal: »Vsi smo videli rezultate fašistične politike: vsi tisti balile in male Italijanke, ki jih je fašistična šola tako skrbno vzgajala na Krasu... so v partizanih tvegali s tako vztrajnostjo in pogumom, da jima ni primere. In to ne po zaslugi hujskaških duhovnikov, pač pa iz reakcije na duševni pritisk, ki so ga sovražili še bolj kot fizično nasilje, na katerem je slonel.«

VOJMR TAVČAR

Danes srečanje v Rimu

Bo Cei-Sud novi lastnik Aquile?

Avstrijska družba Cei-Sud bo skoraj gotovo novi lastnik žavelske rafinerije Aquila. Tako predvideva osnutek sporazuma, ki bo danes predmet sestanka na ministrstvu za industrijo v Rimu. Vladni podtajnik Angelo Cresco je na srečanje povabil predstavnike dosedanje družbe lastnice Total, novih lastnikov, vsedravnih in tržaških vodstev sindikatov CGIL, CISL in UIL in deželnega odbornika za industrijo Giocacchina Francescutta. Kot je bilo sklenjeno na ponedeljkovi delavski skupščini v Aquili, bodo v sindikalni delegaciji tudi vsi člani vodstva tovarniškega sveta žavelske rafinerije.

Doslej ne razpolagamo z nobenim podatkom o osnutku sporazuma. Znano pa je, da je družba Cei-Sud svoj čas pristala na zahtevo Totala, da obdrži obalno skladišče v Žavljah oziroma prodajno mrežo v Furlaniji-Juljski krajini. To je vzbujalo velike pomisleke tako ministrstvu za industrijo in Deželi kot sindikatom CGIL, CISL in UIL, po katerih naj bi dvojno lastništvo omejevalo možnosti razvoja žavelskega kompleksa. Prav ob tem vprašanju so se pogajanja dolgo vrtela tudi zato, ker je švicarska družba Sasea izrazila pripravljenost, da kupi Aquilo s skladiščem in prodajno mrežo vred. Kako je z vsem tem, bo pojasnjeno na današnjem srečanju. Na njem bodo imeli pomembno besedo tudi sindikati, saj so od ministrstva dobili zagotovilo, da ne bo sklenjen noben sporazum brez njihovega pristanka.

Pasteli Eda Murtića v Tržaški knjigarni

Sinoči so v galeriji Tržaške knjigarne odprli novo razstavo, 51. po katalogu, ki nam s pasteli Eda Murtića nudi pogled v likovno delavnico enega izmed največjih sodobnih jugoslovanskih likovnih mojstrov. Edo Murtić, rojen leta 1921 v Bjelovarju na Hrvaškem, je študiral na Akademijah v Zagrebu in Beogradu. Trenutno preživi velik del svojega življenja v ZDA in njegove slike hranijo v največjih muzejih sveta.

Murtić je v 50. letih, kot je na včerajšnji otvoritvi povedal zagrebški umetnostni kritik Tonko Maroević, prestopil prag abstrakcije, vendar je ohranil isto ustvarjalno svobodo, s katero zadnje čase oblikuje motive iz konkretnega pejzaža. Razmerje informel-figurativizem ne predstavlja v Murtićevem snovanju nikakršnega protislovja. Figurativni »red«
noče biti paradigma, Murtić se s tem ne odreka »slasti slikanja«. Zadnje figurativno obdobje predstavlja le nadaljni razvoj njegovega snovanja. Kontinuiteto Murtićeve produkcije predstavljata namreč njegovih kolorizem in svoboda snujoče geste. Tudi pordenonska razstava v galeriji Saggittaria, kjer razstavlja Murtić slike iz zadnjih desetih let, govori o neobičajni umetniški energiji, s katero Murtić »osvaja«
in slika zunanji svet. (bg)

Cariniki pri Fernetičih aretirali šoferja tovornjaka

Hotel je pretihotapiti 22 kg zlata

Koprsko temeljno javno tožilstvo je zaradi utemeljenega suma tihotapstva in poskusa podkupovanja carinikov vložilo obtožnico zoper 32-letnega Miladina Dimitrića z Reke, ki je bil na začasnem delu v Italiji.

Dimitrić, ki je bil kot šofer zaposlen pri firmi Autotrasporti Internazionali, je 18. oktobra ob 20. uri pripeljal tovornjak registracije TV 11731 s prikolico na mejni prehod Fernetiči. Pri pregledu vozila sta carinika pod prikolico opazila dodat-

no vgrajeni jeklenki za zrak. Ko sta jeklenki odprla, se je iz njiju usulo kar za 22,042 kg prstanov, verižic, zapestnic in drugih izdelkov iz 14-karatnega zlata. Vrednost blaga je presegala 250 milijonov lir.

Oba carinika je Dimitrić skušal prepričati, da zamočita najdbo in ga izpustita. Obljubljal jima je od avta do denarja. Te »usluge«
carinika nista storila, pač pa sta Dimitrića prijavila delavcem koprskc uprave

Na priziv treh mladih Tržačanov

Smrt Zoe Fonda znova pred sodiščem

Prizivno porotno sodišče (predsednik Rubini, stranski sodnik Laudisio, šest porotnikov, glavni tožilec Mellano) je včeraj obravnavalo tragični konec lastnice trafike v Ul. Giulio 39, 81-letne Zoe Fonda. Prvostopenjsko sodišče je marca letos zaradi nenaklepnega umora obsodilo tri mlade Tržačane: 21-letnega Rosanna Roncellija na 14 let zapor, 21-letnega Roberta Casona in 20-letnega Daria Pacorja pa na 12 let. Tragični dogodek se je pripetil 23. maja 1984. Trojica je priznala, da je Fondovo hotela okraati, zato jo je po zaprtju trafike pričakala na stopnišču njenega doma, prav nasproti prodajalne. Da jih ne bi prepoznala, so na stopnišču razbili svetilko. Ko je odprla vrata stanovanja, se ji je Roncelli približal in ji z roko zamašil usta, da ne bi kričala. Pri tem pa se je ženska tako hudo ustrašila, da ji je odpovedalo srce in se je zgrudila v Roncellijevo naročje. Trojica je bila prepričana, da je padla v nezavest, zato je izkoristila priložnost, da je stopila v stanovanje in odnesla manjšo vsoto denarja. Za okradenino smrt so fantje zvedeli šele naslednji dan iz tiska.

Včeraj so skrušenih obrazov — vsi trije so že dve leti v zaporu — ponovili, da Fondove niso nameravali oropati, ampak ji le ukrasti torbico. Priznali so, da so bili pod vplivom psihofarmaceutskih snovi. Vsi trije so dedičem (glavni je tržaška Občina, kateri je Fondova zapustila več deset milijonov lir) poravnali odškodnino.

Glavni tožilec Mellano je za vse tri zahteval potrditev kazni, kar je bilo za številne branilce naravnost nečloveško. Odvetniki Benussijeva, Devescovi, Battello, Maniacci, Fabretti in Muciaccia so z izredno zavzetostjo dokazovali, da sploh ne gre za nenaklepni umor, kajti Fondova je umrla zaradi strahu in ne zaradi ropa, do katerega sploh ni prišlo. Fantje niso imeli namena umoriti piletne ženske, ampak jo le okraati, kar po njihovem lahko utemeljuje kvečjemu obtožbo nenamernega umora. Odvetnik Maniacci je pri tem spomnil na policijske agente, ki so izstrelili proti avtomobilu Pietru Grecu 11 nabojev in ga ubili, in od katerih sta bila le dva obsojena na milo kazen osmih mesecev zapor. Obravnava se bo nadaljevala 18. novembra, ko bodo izrekli tudi razsodbo.

Včeraj pozno popoldne na Ul. Brigata Casale pod Alturo

Prehitra in neprevidna vožnja krivi smrti 42-letnega obrtnika

Prevelika hitrost in neprevidno prehitvanje sta včeraj spet zahtevali krvni davek: med pločevino svoje ga povsem uničenega opel kadeta je umrl 42-letni polagalec ploščic Luigino Candolini, po rodu iz kraja Bordano v videmski pokrajini. Z družino je živel v Trstu, Ul. Montasio 45, zaposlen pa je bil pri gradbenem podjetju Ediladriatica.

Nesreča se je zgodila okrog 17. ure, ko je Candolini vozil po Ul. Brigata Casale proti Alturi, in sicer na odseku, kjer je cesta v vzpenjačo se smer dvopasovna, v nasprotju pa le enopasovna. V trenutku, ko je s svojim kadetom v ostrem ovinku pri križišču z Ul. Scarlicchio (v neposredni bližini avtomobilskega salona Pappo) prehitel dvojno kolono vozil, mu je nasproti — po ugotovitvah karabinjerjev iz Naselja sv. Sergija z zmerno hitrostjo in po skrajnem desnem robu — privozil tovornjak znamke fiat 79 s treviško registracijo, ki ga je upravljal 40-letni poklicni voznik Lucca Bozzato, doma iz kraja Roncade di Treviso. Trčen je bilo tako silovito, da se je kadel zaril v spodnji sprednji del tovornjaka, pri čemer je voznika neusmiljeno stisnil v svoj strahovit pločevinasti objem. Reševalci Rdečega križa, ki so prišli na kraj nesreče, so lahko ugotovili le njegovo smrt, gasilci pa so morali z vari innim aparatom po-

vsem razrezati pločevino, da so lahko truplo potegnili iz nje.

Voznik tovornjaka se je le rahlo poškodoval in so ga po pregledu odslavili iz bolnišnice s prognozo okrevanja v petih dneh. Gasilci, karabinjerji iz Naselja sv. Sergija in oddelek za hitre posege miljskih karabinjerjev so bili na prizorišču nesreče, zaradi katere so mestni redarji za nekaj časa prekinili promet po Ul. Brigata Casale od križišča z Ul. Flavia do Altura, vse do 19. ure. Naj dodamo, da Candolini pušča za seboj ženo in dva mladoletna otroka.

Kar vidimo na fotografiji, je ostalo od opel kadeta po nesreči, v kateri je izgubil življenje Luigino Candolini (levo zgoraj).

»Černobilski« goljuf oproščen

Pretor Antonino De Nicolò je včeraj med preiskovalnim postopkom oprosil 24-letnega francoskega državljana Thomasa Garenqa obtožbe, da je z lažnimi posnetki ogoljufal ameriški televizijski hiši ABC in NBC. Kot znano, je domiselni Francoz nekaj dni po černobilski nesreči posnel tržaško industrijsko cono in katinarsko bolnišnico ter film prodal Američanom kot izvirni dokumentarec o Černobilu. Ameriški TV hiši sta goljufiji nasedli, za sabo pa sta potegnili še italijansko RAI, ki je posnetke predvajala 13. maja. Goljufijo so odkrili presenečeni Tržačani, ki so naenkrat postali zanimivi za vso ameriško televizijsko javnost.

Pretorjeva odločitev o oprostitvi ni bila težka, saj sta ameriški družbi že od samega začetka umaknili prijavo, čeprav sta kasneje v Rimu vložili še drugo, ki pa je De Nicolò ni upošteval.

Z motorjem v avto

18-letni električar Davide Mosenic, stanujoč na Trgu Tra i Rivi 5, si je včeraj zlomil zapestje in se poškodoval po kolenu, ko je s svojim motorjem benelli 125 na Prehodu sv. Andreja trčil v fiat 127, za katerega volanom je bila 42-letna Andreina Pantoni z Ul. Naldini 10. Na ortopedskem oddelku glavne bolnišnice bo ozdravel v 40 dneh.

† Po dolgi bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, ded in brat

Stanko Klun (Coloni)

Pogreb dragega pokojnika bo jutri, 15. t. m., ob 9. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo žena Justina, sin Alojz z družino ter brata Francelj in Darko z družinama.

Trst, 14. novembra 1986

† Zapustila nas je naša draga

Ljudmila Uršič roj. Giunti

Pogreb bo jutri, 15. novembra 1986, ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališču pri Sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo: mož Karlo, sestra Roza, svakinja Olga, nečaka Tatjana in Žarko ter drugi sorodniki.

Trst, Bruselj, Lausanne, 14. novembra 1986

Šolarji osnovne šole Bazoviški junaki na ogledu razstave Rojanski učenci o Maksimilijanu

Učenci rojanske osnovne šole "Bazoviški junaki" so pred dnevi obiskali razstavo o Maksimilijanu, ki je tačas v konjušnici Miramarskega parka. O ogledu so napisali in nam poslali poročilo, ki ga rade volje objavljamo.

Bilo je lepo in sončno jutro. Iz šole smo se napotili v Miramar. Že v Barokovljah smo zagledali od daleč Miramarski grad. Kmalu smo bili v bujem parku.

Pred Konjušnico smo se že razgovarjali o razstavi. Vodič nas je sprejel in vodil iz prostora v prostor. Pri vsaki sliki, papirju, zemljevidu ali predmetu smo se ustavili in poslušali razlago.

Razstava je bila zelo lepa, zanimiva. Razni predmeti so nas spominjali na različne trenutke iz zgodovine, zemljepisa in prirodoopisa. V tistem jutru smo tudi z domišljijo potovali nazaj v čas in bogatili svoje znanje.

Kdo je bil glavni junak te razstave? Ferdinand Maksimilijan Jožef, brat Franca Jožefa, avstrijski nadvojvoda, mehiški cesar.

Nadvojvoda Ferdinand Maksimilijan Jožef se je rodil v Schönbrunn, na Dunaju, 6. julija 1832. Bil je brat bodočega avstrijskega cesarja Franca Jožefa. Zelo rad je imel mlajšega brata Ludvika. Imenoval ga je »Luzzi, Vuzzi«. Maksimilijan je bil inteligen, živahen in sanjavec. Zelo pozorno je opazoval živali in rastline. Svoja doživetja je rad zapisoval v dnevnik. Že kot otroka ga je morje posebno privlačevalo. Sanjal je vedno o dolgih potovanjih. Kot osemnajstleten mladenič je stopil v avstrijsko mornarico. Ker je bil habsburški nadvojvoda, je že po treh letih postal admiral.

V tih letih je mnogo potoval. Jadrall je z najbolj priljubljeno ladjo »Novara«. Obiskal je Grčijo, Malo Azijo in Egipt. Iz Egipta je prinesel granitno sfiingo, ki še danes krasi pomol v Miramaru.

Na svojih potovanjih je hotel spoznati nova ljudstva. Zapustil je dnevnike, v katerih je lično upodobil njihove noše in opisal njihove običaje. Iz vsakega potovanja je tudi prinesel arheološke ostanke, živali, rastline in semena. Tako je bogatil svojo zbirko rastlin. Sam je skušal pripraviti tako zemljo, da bi rastline lahko uspevale tudi v parku, ki si ga je postavil okoli Miramarskega grada. V parku je tako zbral razne eksotične rastline. Maksimilijan je bil torej tudi odličen botanik in je o rastlinah napisal več knjig.

Učenci rojanske osnovne šole ob ogledu razstave o Maksimilijanu

Znano je, da je z ladjo »Novara« želel obkrožiti svet. Sam je podrobno pripravil to potovanje, ki naj bi trajalo dve leti in pol. Zaradi obveznosti, ki so ga vezale na upravo kraljevine Lombardije in Benečije, se mu ta želja ni izpolnila.

Ko je bil v Turčiji, ga je sprejel smerenski paša. Značilnosti njegove palače, živo rdeča barva, stenske tapiserije, pisani tepihi in posebna turška oblačila, so ga očarali. Na povratku domov ga je doletela nevihta. Zatekel se je v Grljanski zaliv. Tedaj ga je prvič videl. Bil mu je zelo všeč. Dve leti kasneje je tam dal zgraditi grad Miramar.

Leta 1856 se je dokončno preselil v Miramarski grad. Tu je 22 hektarjev zemlje, ki je obdajala grad, preuredil v park. Maksimilijan je zelo ljubil umetnost. Radovednost do egipčanske kulture mu je posredoval oče Karle. Podaril mu je tudi nekaj staroegipčanskih izkopanin. Sam je ustanovil egipčanski muzej, kar je po smrti zapustil dunajskemu dvoru.

Njegova prva ljubezen je bila princesa Marija Amalija, doma iz Brazilije. Na žalost je zaradi jetike zelo mlada umrla. V spomin nanjo je vedno nosil prstan z njenimi lasmi. Ob svoji smrti ga je podaril njeni materi.

18. julija 1857 se je poročil s Šarlotto, hčerko belgijskega kralja Leopolda I. Svakinja »Sissi« jima je ob tej priliki podarila dragocen porcelanast servis, kristalne kozarce in srebrni namizni pribor. Za poročno potovanje sta si izbrala Benetke.

Leta 1864 je Napoleon III. ponudil Maksimilijanu mehiško cesarsko krono. Med njegovimi spremljevalci je bilo dosti Slovencev. Ko je Maksimilijan prišel v Mehiko, so ga lepo sprejeli samo domačini Indios. V znak vdanosti so mu podarili azteško krono. Maksimilijanovemu vladanju pa so nasprotovali španski priseljenci, pristaši Benita Juareza. Nekaj časa je Maksimilijanovo oblast podpirala Francija, nato ga je zapustila. Ostal je sam. To mu je bilo usodno. 15. maja 1867 so ga v Queretaru ujeli in Juarez ga je obsodil na smrt. 19. junija so ga ustrelili skupaj z rojakoma - sodelavcema, ki sta mu ostala zvesta do smrti.

Njegovi ženi Šarloti, ki je zaman iskala pomoč pri papežu in Napoleonu III., se je omračil um. Po moževi smrti je še nekaj časa živela v Miramaru. Nato jo je brat Leopold II. odpeljal v Belgijo. Živela je v gradu Buscio do svojega 87. leta. Maksimilijanove posmrtnne ostanke so pripeljali v Trst, kjer so se mu Tržačani zadnjič poklonili. Zbrali so se na Borznem trgu in ga pospremili v sprevedo do železniške postaje. Z vlakom so ga prepeljali na Dunaj. V žalno knjigo se je podpisalo skoraj vse prebivalstvo. Obiskovalca razstave očarajo cesarjeva oblačila in bojno orožje iz Maksimilijanovega mehiškega obdobja. Pretresljive so tudi slike, na katerih je slikar-umetnik ovekovčel cesarjeve poslednje minute.

Učenci 3., 4. in 5. r. osnovne šole »Bazoviški junaki«

mizni pribor. Za poročno potovanje sta si izbrala Benetke.

Leta 1864 je Napoleon III. ponudil Maksimilijanu mehiško cesarsko krono. Med njegovimi spremljevalci je bilo dosti Slovencev. Ko je Maksimilijan prišel v Mehiko, so ga lepo sprejeli samo domačini Indios. V znak vdanosti so mu podarili azteško krono. Maksimilijanovemu vladanju pa so nasprotovali španski priseljenci, pristaši Benita Juareza. Nekaj časa je Maksimilijanovo oblast podpirala Francija, nato ga je zapustila. Ostal je sam. To mu je bilo usodno. 15. maja 1867 so ga v Queretaru ujeli in Juarez ga je obsodil na smrt. 19. junija so ga ustrelili skupaj z rojakoma - sodelavcema, ki sta mu ostala zvesta do smrti.

Njegovi ženi Šarloti, ki je zaman iskala pomoč pri papežu in Napoleonu III., se je omračil um. Po moževi smrti je še nekaj časa živela v Miramaru. Nato jo je brat Leopold II. odpeljal v Belgijo. Živela je v gradu Buscio do svojega 87. leta.

Maksimilijanove posmrtnne ostanke so pripeljali v Trst, kjer so se mu Tržačani zadnjič poklonili. Zbrali so se na Borznem trgu in ga pospremili v sprevedo do železniške postaje. Z vlakom so ga prepeljali na Dunaj. V žalno knjigo se je podpisalo skoraj vse prebivalstvo.

Obiskovalca razstave očarajo cesarjeva oblačila in bojno orožje iz Maksimilijanovega mehiškega obdobja. Pretresljive so tudi slike, na katerih je slikar-umetnik ovekovčel cesarjeve poslednje minute.

Učenci 3., 4. in 5. r. osnovne šole »Bazoviški junaki«

Kulturni dom

GOSTOVANJE SLOVENSKEGA MLADINSKEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE

C. Collodi - I. Svetina

OSTRŽEK

Režija JANEZ PIPAN

V nedeljo, 16. t. m., ob 16. uri

v ponedeljek, 17. t. m., ob 10. uri

včeraj-danes

Danes, PETEK, 14. novembra
NIKO

Sonce vzide ob 7.03 in zatone ob 16.36
- Dolžina dneva 9.33 - Luna vzide ob 15.32 in zatone ob 4.46.

Jutri, SOBOTA, 15. novembra
ALBERT

PLIMOVANJE DANES: Ob 1.31 najnižje -29 cm, ob 7.48 najvišje 53 cm, ob 14.32 najnižje -52 cm, ob 20.42 najvišje 26 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 11,6 stopinje, zračni tlak 1028,6 mb rahlo pada, brezvetrje, vlaga 76-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 14,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Chiara Capilli, Michele Minatelli, Gaia Fabiani, Samantha Ronga.

UMRLI SO: 75-letna Amelia Sbisà, 90-letna Rosalia Rener, 71-letni Ottocaro Rustia, 85-letna Antonietta Fiorelli, 87-letna Lidia Viezzoli, 76-letni Andrea Ruzzier, 80-letni Rodolfo De Bosizio, 45-letni Alberto Leghissa, 82-letna Elena Comiti, 55-letna Anna Reja, 81-letna Antonia Carloni.

DNEVNA IN NOČNA
SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 10., do sobote, 15. novembra 1986

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Mazzinijev dvorec 1 (Milje), Trg sv. Jakoba 1, Trg S. Giovanni 5.
OPČINE (tel. 213718) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Nočna služba - od 19.30 do 8.30
Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Mazzinijev dvorec 1 (Milje).
OPČINE (tel. 213718) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

razna obvestila

Vabila za Unifest so skoraj razprodana. Nekaj jih še dobite pri unifaxovcih. Pohitite, sobota je pred vrati.

Sekcija KPI Z. Kralj — Trebče-Padriče-Gropada priredi danes, 14. t. m., z začetkom ob 20.30 »Proslavo oktobrske revolucije in začetek včlanjevalne akcije«. Sodelovala bosta vaška godba na pihala V. Parma in tov. Stojan Spetič.

Krožek mladih komunistov vabi jutri, 15. t. m., ob 20.30 na PLES v Ljudski dom v Križ z ansamblom Bazar.

VZPI-ANPI, sekcija Opčine-Baniferlugi-Piščanci, sklicuje občni zbor jutri, 15. t. m., ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Vabljeni bivši partizani in aktivisti.

Tabor mladih prireja 3., 4. in 5. decembra v Prosvetnem domu na Opčinah MIKLAJŽEV SEJEM. Če izdeluješ lepe in zanimive izdelke za prodajo, oglasi se na tel. št. 040/220680 od 7. do 8.30 in od 22. ure dalje ali na tel. št. 213945 od 16. do 21. ure.

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu - Donizettijeva 3 - bo v ponedeljek, 17. t. m., ob 20.30 predaval prof. Janez JUHANT iz Ljubljane na temo CERKEV IN POLITIKA.

Sekcija VZPI-ANPI Prosek-Kontovel vabi svoje člane na OBČNI ZBOR, ki bo v nedeljo, 16. t. m., ob 9. uri v dvorani Soščeve hiše na Proseku.

menjalnica

13.11. 1986

Ameriški dolar	1390.—	Japonski jen	8.20
Nemška marka	689.50	Švicarski frank	829.—
Francoski frank	209.50	Avstrijski šiling	97.80
Holandski florint	609.50	Norveška krona	185.—
Belgijski frank	32.50	Švedska krona	200.—
Funt šterling	1960.—	Portugalski eskudo	8.90
Irski šterling	1860.—	Španska peseta	9.80
Danska krona	180.50	Avstralski dolar	850.—
Grška dramma	9.60	Debeli dinar	2.50
Kanadski dolar	980.—	Drobni dinar	2.50

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel. Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

SLOVENIJALES

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

kino

ARISTON - FESTIVAL FESTIVALOV - 16.30, 21.30 **Il nome della Rosa**, dram., It./Fr., 1986, 120', r. Jean-Jacques Annaud; i. Sean Connery, F. Murray Abraham
Od ponedeljka ob 8.45 in 11.30 matinee za šole.

EXCELSIOR I - 17.30, 22.15 **Veluto blu**, Dram., ZDA, 1986, 120'; r. David Lynch; i. Isabella Rossellini.

EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 **Mission**, dram., VB 1986, 123'; r. Roland Joffé; i. Robert De Niro, Jeremy Irons.

FENICE - 17.00, 22.15 **Cobra**, akc., ZDA 1986, 100'; r. George Pan Casmato; i. Sylvester Stallone, Brigitte Nielsen
GRATTACIELO - 16.30, 22.15 **Grandi magazzini**, kom., It. 1986, 100'; r. Castellano in Pipolo; i. Christian De Sica, Heather Parisi.

NAZIONALE I - 17.00, 22.15 **Tai Pan**, dram., ZDA 1986, 127'; r. Daryl Duke; i. Bryan Brown, Joan Chen.

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 **Come Candy perse l'innocenza**, porn., □□
NAZIONALE II - 15.45, 22.15 **Higlander**, dram., Avstral. 1986, 115'; r. Russel Mulcahy; i. Christopher Lambert, Roxanne Hart.

EDEN - 15.30, 22.00 **Io, una donna... e le mie bestie**, porn., □□

MIGNON - 16.30, 22.15 **Top Gun**, akc., ZDA 1986, 110'; r. Tony Scott; i. Tom Cruise, Kelly McGills.

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Scuola di ladri**, Kom., It., 1986; r. N. Parenti; i. P. Villaggio, L. Banfi, M. Boldi.

ALCIONE - 15.30, 22.00 **Ciklus japonskega filma: Dodes' Ka-Den**, dram., Jap. 1978; r. Akira Kurosawa.

LUMIERE FICE - 16.30, 22.00 **Steaming (Al bagno turco)**, dram., ZDA 1986, 100'; r. Joseph Losey; i. Vanessa Redgrave, Sarah Miles.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 **Poltergeist - II. L'altra dimensione**, Pust., ZDA, 1986; r. B. Gibson; i. J. Williams, O'Rourke, G. Fitzgerald.

RADIO - 15.30, 21.30 **Momenti blu**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

šolske vesti

V okviru dopolnilnih tečajev Deželnega raziskovalnega zavoda za eksperimentiranje in pedagoško izpopolnjevanje IRRSAE bo na liceju F. Prešeren danes, 14. t. m., od 16. do 19. ure 1. dopolnilni tečaj. Predavala bo prof. Barica Marentič-Požarnik na temo "Način in oblike uspešnega učenja". Predavanje je namenjeno profesorjem vseh predmetov višjih srednjih šol kot uvod v splošno didaktiko. Vabljeni so tudi profesorji nižjih srednjih šol. Ravnateljstvo liceja.

Krožek mladih komunistov Zahodnega Krasa vabi danes, 14. t. m., ob 20.30 v Ljudski dom v Križ na srečanje

Nikaragva danes

Predstavljeni bosta zbirki pesmi PSALMI Ernesta Cardenala in NIKARAGVA MOJA LJUBLJENA Janka Messnerja.

Sodelujejo: Carlos Guerrero, Marta Messner, Jaroslav Skrusny — za založbo Partizanska knjiga in Združenje Italija - Nikaragva.

Sekcija KPI E. Berlinguer, Devin-Nabrežina, prireja danes, 14. t. m., ob 20. uri v gostilni Urdih v Mavhinja

Praznik včlanjevanja
s koncertom harmonikarskega ansambla Synthesis 4.

Vabljeni!

čestitke

Danes praznuje 50 let ZOFI iz Gropade. Vse dobro in še na mnoga zdrava leta ji želijo Jelka, Ladi, Pepi in Valter.

Danes praznuje 50 let
ADELINA

Vse najboljše in veliko zdravja ji želijo Ladi, Klavdija, Miran, Mario, Mauro, Pino, Marčeta, Zdenka ter Gabrijel in vsi, ki jo imajo radi.

Danes slavita zlato poroko

MILA in LUDVIK BORJAN

Še na mnoga skupna leta jima želijo hčeri Adrijana in Anita, zeta Nino in Učo, vnuki Roberto, Alessandro in Serena.

Berite

»Novi Matajur«

gledališča

VERDI

Danes ob 20. uri (red E/B) deveta predstava Verdijeve opere RIGOLETTO. Režija Lamberto Puggelli, dirigent Hubert Soudant, zbor vodi Andrea Giorgi.

NEDELJSKI KONCERTI - V nedeljo ob 11. uri bo Komorni orkester pod vodstvom Severina Zannerinija izvajal Albinonijeve in Vivaldijeve skladbe. Vstopnice so na prodaj pri blagajni gledališča Verdi.

V organizaciji gledališča Verdi bo od 18. do 22. t. m. na sporedu ciklus baletov za šole, ki bodo v gledališču Cristallo - Ul. Ghirlandaio. Predstave se bodo začele ob 11. uri in trajale eno uro. Vstopnica stane 1.000 lir. Ostale informacije dobijo zainteresirane šole pri blagajni gledališča (tel. 631948).

GLEDALIŠČE ROSSETTI

Danes ob 20.30 bo Teatro Stabile Furlanije-Juljske krajine predstavil delo L'ADULATORE C. Goldonija. V glavni vlogi Giulio Brogi. Režija Giorgio Pressburger. V abonmaju odrezek št. 2. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti. Ponovitev jutri ob 16. uri in 20.30 (predzadnja predstava).

Danes ob 18. uri bodo v Krožku za kulturo in umetnost (Ul. S. Carlo 2) predstavili delo G. Galline LA FAMEGIA DEL SANTOLO, ki bo na sporedu v torek, 18. t. m.

Od 18. do 30. t. m. bo gledališka skupina VENETO TEATRO predstavila delo G. Galline LA FAMEGIA DEL SANTOLO. Režija Luigi Squarzina. V abonmaju odrezek št. 3. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Zaradi toplega sprejema Carpinterijeve in Faragunove predstave DUE PAIA DI CALZE DI SETA DI VIENNA bodo delo ponavljali do 16. t. m. ob 20.30 (v nedeljo ob 16.30).

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana

Danes, 14. t. m., ob 20. uri: KONCERT SIMFONIKOV RTV LJUBLJANA. Dirigent Eberhard Kloke (ZRN), solistka Dubravka Tomšič-Srebotnjak - klavir.

Dvorana Slovenske filharmonije

Jutri, 15. t. m., ob 18. uri: APZ COLLEGIUM MUSICUM, Beograd.

Srednja dvorana

Jutri, 15. t. m., ob 20. uri: D. Trifunović-S. Kovačević, MANDRAGOLA ali HALOGENI ELEMENTI, Kamerni teatar 55 - Sarajevo.

V ponedeljek, 17. t. m., ob 20. uri: HETIK - slovenska premiera novega slovenskega filma. Režija Andrej Stojan.

Mala dvorana

Jutri, 15. t. m., ob 11. uri: Ana Pezdir-Vovk, ZAJČEK UH. Nastopajo gojenci Pionirskega doma Cvetke Jerinove iz Celja.

Okrogla dvorana

V ponedeljek, 17. t. m., ob 17. uri: OKROGLA MIZA O PRIMOŽU TRUBARJU.

V torek, 18. t. m., ob 20. uri: SLOVENSKA ZEMLJA V PESMI IN BESEDI.

KULTURNI DOM — NOVA GORICA

Velika dvorana

V ponedeljek, 17. t. m., ob 20.15 2. koncert rdečega glasbenega abonmaja: Akademski zbor TONE TOMŠIČ, Ljubljana.

V petek, 21. t. m., ob 20.15: ALEKSANDAR MADŽAR - klavir.

mali oglasi

PRODAM hišo v Boljuncu, 110 kv. m z dvoriščem in malim vrtom. Tel. 040/228390.

DAJEM v najem skladišče, 70 kv. m pri Domju. Tel. 040/228390.

PRODAM po zelo ugodni ceni (175.000 lir) novo peč na drva. Križ 58 - tel. 040/220397.

PRODAM stanovanje v odličnem stanju v okolici Sv. Jakoba, 42 kv. m za 39.000.000 lir. Tel. 226614.

OPREMLJEVALEC/KA s primerno šolo za opremo pohištva ali z nadarjenostjo za risanje, s primernim značajem za kontakt s publiko dobi zaposlitev. Pisati na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod šifro "Opremljevalec".

SDGZ GORICA sporoča, da so fotografije z razstave na razpolago zainteresiranim članom na sedežu v Ul. Morelli 14. Dvignejo jih lahko vsak dan, razen ob sobodah, od 8. do 13. ure in od 14. do 17. ure.

OSMICA je odprta v Zagradcu pri Milici. Toči belo in črno vino.

VESPO PX 125 E, november '81, v odličnem stanju za 1.200.000 lir prodam. Tel. 228352.

SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU

Miha Matè

ŠIROKA USTA

Izjava STANE STAREŠINIČ

Danes, 14. t. m., ob 20.30 v društvu V. Vodnik v DOLINI

razne prireditve

V KD J. Rapotec - Prebeneg bodo danes, 14. t. m., ob 20.30 člani Jamarskega kluba Boljunec predvajali diapozitive na temo: Ponikalnice od Materije do Markovščine. Vabljeni!

avtomobil in človek

ivan fischer

Land rover v koraku s časom Tokrat z dizlom in turbom

Ko je zagledal luč sveta v daljnem letu 1948 je bil land rover res revolucionarno terensko vozilo. Danes ni več tako, ostaja pa vsekakor najbolj prodajano terensko vozilo. V teh letih, se pravi v zadnjih 38, so krepko presegli fantastično mejo poldruga milijona land roverjev. Povsod, kjer je treba delati v skrajno neugodnih razmerah, kjer ni cest in se je treba znajti v divjini, je land rover doma: vidimo ga v razbeljenih peščenih puščavah, pa tudi v ledenih severnih tundrah, v hribih in na najrazličnejših delovnih mestih.

Seveda je land rover bil v teh letih deležen marsikaterih sprememb, tako da originalni land rover 80, ki ga je pogajal 1600-kubični bencinski motor, ima le malo skupnega z novim land roverjem 90 in 110, ki ga poganja 4-valjni dizel z gibno prostornino 2500 kubikov in turbinskim polnilnikom. Filozofija je ostala ista, vendar pa je tehnologija napredovala in bila stalno v koraku s časom.

Land rover zadnje generacije poganja pravkar omenjeni 2500-kubični dizelski štirivaljni, s čimer se je najvišja hitrost v primerjavi s prejšnjo dizelsko različico, povečala za 25 odst. še bolj pa je porasel navor, ki sedaj znaša 20,8 kpm pri 1800 vrtljajih v minuti, se pravi je za celih 28 % višji. Land rover razpolaga z odličnim petstopenjskim menjalnikom z reduktorjem pa s tremi diferenciali, od katerih je srednji z zaporo. Pogon je vedno na vsa štirikolesa, tako da je land rover kos 100-odstotnim strminam (se pravi klanecu z naklonom 45 stopinj). Vseh pet prestav je sinhroniziranih, volan pa so ojačili s servo napravo. Zavore so kolutne spredaj, zadaj pa so bobni s servoojačevalnikom. Vse to prispeva, da se land rover vozi kot čisto navadna limuzina: nič več ni garaškega dela, kot je bilo pred časom pri starejših modelih, ki so bili brez servozavor in servovolana.

Na voljo je več različic land roverja od odprtega modela s platneno streho, preko station wagona, ki je najbolj dodelan in luksuzni model, do pick-up, majhnega tovornega vozila, na katerega lahko natovoriti celo tono prtljage in je zato primeren za kmetije in podobno. Cene seveda so visoki tehnologiji in prilagodljivosti vozila primerne ter gredejo do 24,4 milijona za najpreprostejšo različico (land rover 90 s platneno streho) do 33 milijonov, kolikor velja station wagon 110. Temu je treba dodati še razne optionale, od katerih je skoraj nepogrešljiv servovolana (1.400.000 lir).

Skoraj ni terena ali strmine, ki jim land rover ne bi bil kos

filmi na tv zaslonu

kinoateljce

I RAGAZZI DEL CORO - The Choirboys - Fantje s kora, ZDA 1977
Režija: Robert Aldrich. Igrajo: Charles Durning, Lou Gosset, Perry King, Burt Young. Italia 1, noč ob 20.30.

Polijska uniforma ni vedno jamstvo, da tisti, ki jo nosi, čuva ali celo spoštuje zakon, kot vemo iz številnih dnevnih kronik. Aldrich odlika z grobo režisersko roko skupino policijskih agentov kot pravo tolpo »razbojnikov«, ki se poslužujejo čednega in neoporečnega videza za izkoriščanje in nasilje. Tudi njegove ostale filme iz istega obdobja karakterizirata samosvoj pristop in nagnjenje k uprizorjanju cinično srhljivega nasilja z vsem, kar spada zraven, kot so brce, klofute, kri in cinizem v dialogih, ki so vedno v prvem planu.

LINEA ROSSA 7000 - Redline 7000 - Rdeča proga 7000, ZDA 1965.
Režija: Howard Howks. Igrajo: James Caan, Laura Devon, Gail Hire, John Robert Crawford. RAI 2, noč ob 23.40.

Zgodba se odvija v posebnem ozračju avtomobilskih dirk. Jima, ki umre v nesreči, zamenja začetnik Ned. Osvojiti mora zaupanje predstojnikov, želi pa osvajati direktorjevo hčerko. Zgodba o ljubezni, ljubosumnosti in nevarnosti dirkaškega življenja ne spada med najpomembnejše Hawksove filme, kot so npr. The Big Sleep, Rio Bravo ali Scarface.

Pripravlja:
Boris Devetak

Nove plošče

LUCIO DALLA - DALLAMERICARUSO

LP

Lucio Dalla — ime, ki je že zdavnaj postalo legenda, nedvomno eden največjih italijanskih umetnikov vseh časov. Njegovo kantavtorsko sporočilo je res svojevrstno, originalno, skrivnostno, kratka enkratno. Skoraj vse njegove pesmi so si tonsko precej podobne, vendar med seboj zelo različne, tako ritmično, kot tudi tekstovno in glasbeno.

Za trenutek bi se ustavil ob tem novem delu, o katerem so že ogromno napisali in povedali. Že sam naslov DallAmeriCaruso takoj vzbudi zanimanje in radovednost. Razen ene pesmi in ta je prav Caruso, so vse ostale vzete iz nadvse bogatega repertoarja, s katerim se je Dalla predstavil ameriški publiki. Od tod tudi ta dvojni album v živo, ki ga bodo fani sprejeli z velikim navdušenjem, saj je to njegova prva samostojna plošča v živo, poleg seveda Banana Republic, za katero sta sodelovala s kolegom De Gregorijem.

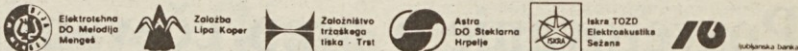
Opozoril bi še na odlično skupino Stadio, ki že vrsto let zvesto sle-

di kantavtorju in je dokazala res izredno tehnično pripravljenost in profesionalnost.

Pesmi albuma so: Caruso, Balla balla ballerino, La sera dei miracoli, Anna e Marco, Tutta la vita, Cara, Grande figlio di puttana, L'ultima luna, Washington, Viaggi organizzati, Se io fossi un angelo, 4/3/43, Stella di mare, L'anno che verrà.

Z nagradami sodelujejo še:

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek:

Naslov:

Glasujem za:

Moj predlog:

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
10.30 Nadaljevanka: Lungo il fiume e sull'acqua (zadnji del) 11.30 Nanizanka: Taxi 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Pronto... chi gioca? 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute... 14.00 Pronto... chi gioca? (2. del) 14.15 Glasbena oddaja: Discoring 15.00 Aktualnosti: Primmissima 15.30 Zabavna oddaja: Pista! 16.55 Danes v parlamentu 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Pista! (2. del) 18.30 Kviz: Parola mia 19.40 Almanah in dnevnik 20.30 Film: Il drago del lago di fuoco (prod. Walt Disney - 1981, r. Matthew Robins) 22.20 Dnevnik 22.30 Nanizanka: Alfred Hitchcock predstavlja - Il vaso di vetro 22.55 Ob 50-letnici televizi- je23.55 Dnevnik - zadnje vesti 0.10 Dokumentarec: Strupi v žival- skem svetu (1. del)	11.45 Variete: Cordialmente 13.00 Dnevnik - Ob trinajstih 13.25 Dnevnik - C'è da salvare 13.30 Nanizanka: Quando si ama 14.20 Risanka: Braccio di Ferro 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Tandem: igre in kviz 16.55 Simfonična glasba: skladba Jo- hanna Sebastiana Bacha 17.25 Iz parlamenta 17.30 Dnevnik - kratke vesti 17.35 Inf. odd.: Sereno variabile 18.20 Dnevnik - Šport 18.30 Nanizanka: Il commissario Kö- ster - Due bare dalla Florida 19.40 Vremenska napoved: Meteo 2 19.45 Dnevnik 20.20 Dnevnik - Šport 20.30 Glasbena oddaja: Un altro varie- tà 22.00 Dnevnik - večerne vesti 22.10 Aktualna oddaja: Aboccapertà 23.30 Dnevnik - zadnje vesti 23.40 Film: Linea rossa 7000 (dram., 1965, r. Howard Hawks, i. James Caan, Laura Devon, Gail Hire, J. Robert Crawford)	13.00 Nad.: Thérèse Humbert - Se il denaro non fa la felicità restitui- telo (4. del) 14.00 Tečaj ruskega jezika 14.30 Tečaj francoskega jezika 15.00 Simfonični koncert: G. Rossini - Sonata št. 2 v A-duru in št. 5 v Es-duru 15.50 Informativna oddaja: Telematica per lo Stato del 2000 16.20 Dokum.: Com' ferro che boglien- te esce dal fuoco - Adesivi 16.40 Zabavna oddaja: Dadaumpa - Scala reale 18.00 Glasbena oddaja: Beat club - Kinks in Bee Gees 19.00 Dnevnik 19.35 Dokumentarec: Il castello dei percorsi incrociati 20.05 Dokumentarec: Arno - Pustolov- ščina neke reke (5. del) 20.30 Dokumentarna oddaja: Gledališ- če zgodovine - Evropa I. 1936 22.00 Dnevnik 22.35 Nadaljevanka: Esilio - Gingold (po romanu Liona Feuchtwan- gerja, r. Egon Günther, 5. del)	9.00 Tednik 10.00 Glasbeni niz: Po belih in črnih tipkah (2. del) 16.00 TV mozaik (pon.) 17.30 Poročila 17.35 Otr. odd.: Maček (M. Matošec) 17.50 Nanizanka: Zgodbe modrega te- lefona - Tisti z belo kapo (4. del) 18.15 Poklici v lesarstvu 18.45 Risanka 19.00 Obzornik ljublj. območja 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Dokumentarec: Doba Pacifika 21.10 Nadaljevanka: Hollywoodčanke (J. Collins; ZDA, r. Robert Day) 22.00 Dnevnik 22.30 Film: Poročna koračnica (kom., lt. 1966, r. M. Ferreri, i. U. Tog- nazzi) Danes od 17. do 18. ure bo na sporedu Radia Koper in Radia Ljubljana oddaja v živo o jezikov- nih razmerah Slovencev v Italiji. Udeležencem razprave v studiu lahko postavite vprašanja telefon- sko (tel. 003866-25007).	14.00 TV novice 14.10 Otroški spored 18.00 Nadalj.: I cento giorni di Andrea 19.00 Odprta meja V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki: RIM — Intervencija delegacije SSG TRST — Začetni posegi simpozija o zgodovini Trsta 1941-47 TRST — Z javne tribune NŠK o slo- venskem jeziku GORICA — Obnovitev stare tržnice TRST — Edo Murtić v TK Galeriji 19.30 TVD Stičiče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Victoria Hospital 20.25 TV novice 20.30 Simfonični koncert: Gustav Mahler - Simfoniya št. 7 v E- molu 22.15 TVD Vse danes 22.25 Dokumentarec: Ko se kronika spremeni v zgodovino - Potova- nje v norost Kambodže 22.30 Športna oddaja
CANALE 5	ITALIA 1	TELEPADOVA	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nanizanka: Una fa- miglia americana, 9.20 Una vita da vivere, 10.15 General Hospital 11.15 Kvizi: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pran- zo è servito 13.30 Nadaljevanke: Sentie- ri, 14.20 La valle dei pini, 15.10 Così gira il mondo 16.00 Dokumentarec: Big Bang 16.30 Nanizanka: Tarzan 17.30 Kviz: Doppio Slalom 18.00 Nanizanka: Baby Sit- ter, 18.30 Kojak 19.30 Aktualnosti: Studio 5 20.30 Nanizanka: Dynasty 21.30 Nadalj.: Segreti Variete: Maurizio Cos- tanzo Show 0.30 Nanizanka: L'ora di Hitchcock - L'assassi- no e la signora	13.00 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke Memole, dolce Memo- le, Mimi e la nazionale di pallavolo, Masters i dominatori dell'Uni- verso 14.30 Nanizanka: La famig- lia Bradford 15.30 Film: Non è peccato (kom., ZDA 1955, r. Ed- ward Buzzell, r. Roy Calhoun, Piper Laurie) 17.30 Nanizanka: Febbre d' amore 18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Charlie's Angels 20.30 Variete: Un fantastico tragico venerdì 22.50 Film: Simon (kom., ZDA 1980, r. Marshall Brickman, i. Alan Ar- kin, Madeline Kahn) 0.40 Nanizanka: Vegas, 1.30 Switch	12.00 Nadaljevanka: Senori- ta Andrea 13.00 Risanka: Transformers, 13.30 Mask 14.00 Nadaljevanka: Pagine della vita 15.00 Nadaljevanka: Senori- ta Andrea	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: Koledarček, Pravljica, Glasba; 8.10 Alamanah: Na goriškem valu; 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beleška, Sestanek ob 12.00, Glasbeni mozaik; 13.20 Revija Zveze cer- kvenih pevskih zborov v KD v Trstu; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Naš jezik, Ne prezirimo; 15.00 Mladinski pas: Iz filmskega sveta; 16.00 Zbornik: Oseb- no; 16.20 Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbene skice.	13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.05 Da- nes se spominjamo; 6.10 Vreme; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Tržnice; 7.30 Servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Mladi val Radia Koper; 13.40 Glasbeni utrinki iz zamejstva: posnet- ki z revije zborov in Vidmu in dekliski zbor Vesna iz Križa; 14.40 Pesem ted- na; 15.00 Dinar na dinar; 15.30 Dogod- ki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogo- vor o...; 17.35 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek.
RETEQUATTRO	ITALIA 1	TELEPADOVA	LJUBLJANA	RADIO KOPER (italijanski program)
8.30 Nanizanka: Vegas, 9.20 Switch 10.10 Film: Quando tramon- ta il sole (kom., lt. 1955, r. Guido Brignone, i. Carlo Giuffrè, Maria Fiore) 12.00 Nanizanka: Mary Ty- ler Moore, 12.30 Vicini troppo vicini	8.30 Nanizanka: Fantasi- landia, 9.20 Wonder Woman, 10.10 L'uomo da sei milioni di dolla- ri, 11.00 Cannon, 12.00 Agenzia Rockford, 13.00 La strana coppia,	12.00 Nadaljevanka: Senori- ta Andrea 13.00 Risanka: Transformers, 13.30 Mask 14.00 Nadaljevanka: Pagine della vita 15.00 Nadaljevanka: Senori- ta Andrea	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00 Poročila; 4.30 Jutra- nji spored; 8.05 Radijska šola; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetni- ki; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Vedri zvoki; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Iz glasbene tradicije; 13.30 Melodije; 14.05 Iz bale- ta Coppelia; 14.30 Človek in zdravje; 14.40 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Stu- dio ob 17.00; 18.00 Glasba starih moj- strov; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnev- nik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Po- jemo in godemo; 20.00 To imamo radi; 21.05 Morje in pomorščaki; 22.30 Iz glasbene skrinje; 22.50 Literarni nok- turno; 0.05 Nočni program.	8.30, 10.30, 13.30, 17.30, Poročila; 7.15, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 Prisrčno vaši; 8.35 Po vaši izbiri; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.05 Hit parade; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovna pra- vila; 11.15 Glasba; 11.30 Na prvi strani; 11.35 In tako dalje; 12.00 Glasba po že- ljah; 14.30 Glasba; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Sintonizzatissimi; 16.00 Country music; 16.33 Blitz; 17.00 Bub- bling; 17.33 Folk glasba; 18.33 Jazz glasba; 20.00 Simfoniki RTV Ljubljana.
TELEQUATTRO	ITALIA 1	TELEPADOVA	TELEFRILI	RADIO KOPER (italijanski program)
8.30 Nanizanka: Vegas, 9.20 Switch 10.10 Film: Quando tramon- ta il sole (kom., lt. 1955, r. Guido Brignone, i. Carlo Giuffrè, Maria Fiore) 12.00 Nanizanka: Mary Ty- ler Moore, 12.30 Vicini troppo vicini	8.30 Nanizanka: Fantasi- landia, 9.20 Wonder Woman, 10.10 L'uomo da sei milioni di dolla- ri, 11.00 Cannon, 12.00 Agenzia Rockford, 13.00 La strana coppia,	12.00 Nadaljevanka: Senori- ta Andrea 13.00 Risanka: Transformers, 13.30 Mask 14.00 Nadaljevanka: Pagine della vita 15.00 Nadaljevanka: Senori- ta Andrea	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastine oddaje: 19.30 Fatti e commenti	10.00 Za vsakogar nekaj; 13.30 Ku- pim, prodam, podarim; 16.30 Glasbena oddaja: Brez naslova; 19.00 Otroška oddaja: V svetu fantazije; 20.00 Disko 'glasba: Mix-Time; vmes glasba.

SKGZ in SZDL Nova Gorica se zavzemata za krepitev obmejnega sodelovanja

Na sedežu SKGZ je bilo v sredo že pred časom napovedano srečanje med Teritorialnim odborom SKGZ za Goriško in delegacijo SZDL iz Nove Gorice. Goste, med katerimi so bili najuglednejši družbeno-politični delavci iz sosednje občine s predsednikom občinske konference SZDL Brankom Dolencem na čelu, je predsednik TO

Mirko Primožič uvodoma seznanil s političnim stanjem na Goriškem in širše v Italiji, ki pogojuje postopek za zakonsko zaščito naše narodnostne skupnosti. Slabšanje odnosov na krajevni ravni je imelo posledice tudi na obmejno sodelovanje na ravni mest Gorica in Nova Gorica. Vse drugače je z zglednim sodelovanjem, ki ga

imamo Slovenci z obeh strani meje, s katerim je treba nadaljevati.

Dolenc je dejal, da si novogoriška SZDL prizadeva, da bi uresničevala čim tesnejše sodelovanje z različnimi institucijami na Goriškem. Odnosi z goriško občino so se res nekoliko ohladili: treba bo razčistiti vzroke in si prizadevati, da se prepreči nadaljnje razkrajanje odnosov. O sodelovanju na posameznih področjih so spregovorili tudi drugi člani delegacije. Govor je bil o sodelovanju na gospodarskem področju, predvsem v zvezi z maloobmejnem blagovnim prometom, med sindikati, strankami, med mladimi na obeh straneh meje.

Predsednik novogoriške občinske skupščine Danilo Bašin je dejal, da si Nova Gorica prizadeva čimbolj razviti obmejne stike. Napovedal je, da se bosta v kratkem po daljšem času spet sestali delegaciji sosednjih občin, pred koncem meseca pa bo v Gorici tudi zasedanje stalne mešane komisije za moloobmejni promet, na katerem se bo jugoslovanska stran izrekla proti zapiranju prehodov, ki ga menda predlaga italijanska. Bašin je tudi potrdil, da bi moralo v prihodnjem letu priti do gradnje avtocestnih odsekov Vrtojba-Selo in Razdrto-Vipava.

Drugi koncert ciklusa Glasba in čas

Mezzosopranistka Jadranka Jovanović nocoj v goriškem avditoriju

Glasbena sezona goriške občinske in pokrajinske uprave ponuja nocoj v avditoriju drugo srečanje iz ciklusa Glasba in čas. Kot znano, je glasbeni cikel štirih koncertov posvečen ruski

glasbi pred oktobrsko revolucijo in po njej. Nocojšnji spored bo še posebno svojevrsten in zanimiv, saj bo skušal nuditi občinstvu antologijo ruske lirike prejšnjega stoletja s posebno pozornostjo ne samo na glasbo ampak tudi na pesniška besedila.

Protagonist večera bo mezzosopranistka Jadranka Jovanović. Očarljiva jugoslovanska pevka tokrat nastopa prvič v Gorici, potem ko je v lansk sezoni že nastopala v Trstu in drugod po Italiji, tako v opereti kot v zahtevnem opernem repertoarju. Pri klavirju jo bo spremljal Aleksandar Vujić. Jovanovićeva bo predstavila izbor lirike iz dobe carske Rusije od Glinke, ki velja za očeta ruske narodne lirike, do melodij fin de siècle Rahmaninova. Program obsega med drugimi še lirčne skladbe Borodina, Rimski-Korsakova, Musorgskega, Čajkovskega, Rubinstein.

Omenili smo pozornost na pesniške tekste. Skoraj vse lirike nocojšnjega izbora so navdihnili Puškinovi pesniški verzi. Da bi občinstvo ob glasbi bolje okusilo tudi poezijo, bo zato pred vsako liriko igravec in režiser Mario Licalsi prebral pesniško besedilo v italijanskem prevodu.

Koncert bo v avditoriju v Ul. Roma nocoj, s pričetkom ob 20.30.

Ustava danes

Jutri dopoldne ob 10. uri bo v Forgarjevem avditoriju na Verdijevem korzu zanimiva javna debata na temo Ustava danes: še aktualen kodeks? Srečanje prireja kulturno-politični krožek Rizzatti. Predsedoval bo poslanec KD Luciano Rebulla, na zanimivo temo bo govoril senator Roberto Ruffilli, docent ustavnega prava in član parlamentarne komisije za reformo institucij.

O verouku v šoli

Sindikat CGIL in goriška sekcija odbora Šola in ustava prirejata nocoj ob 18. uri v dvorani Roma v Ul. S. Ambrogio v Trzinu javno debato o verouku in alternativnih dejanostih v šoli. Govorili bodo pokrajinski tajnik CGIL Luciano Pini, Annamaria Brondani CGIL-šolniki in Andrea Marini za odbor Šola in ustava. Govor bo o pobudi sindikata, ki je pričel z zbiranjem podpisov za revizijo sporazuma med Državo in Cerkvijo.

prispevki

Ob tretji obletnici smrti očeta daruje Milan Devetak z družino 50 tisoč lir za kulturno-športno središče na Vrh.

razna obvestila

Slovensko planinsko društvo obvešča, da bo avtobus za martinovanje v nedeljo, 16. t. m., vozil po sledečem razporedu: Gabrje 14.10, Sovodnje 14.15, Štandrež 14.25, Pevma (pri spomeniku) 14.40, Travniki 14.45.

KD Danica na Vrh. bo imelo drevo ob 19.30 občni zbor v gostilni Pri lovcu.

Kmečka zveza obvešča, da zapade 30. t. m. rok za naplacho (akontacijo) IRPEF in ILOR.

kino

Gorica

VERDI 17.30 - 22.00 »Il nome della rosa«. CORSO 18.00 - 22.00 »Demoni 2«. Režija D. Argento. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30 - 22.00 »Desiderando Giulia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 18.30 - 21.00 »Camera con vista«. EXCELSIOR 17.00 - 22.00 »Grosso guaio a Chinatown«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 - 20.00 »Pasja vročina«. DESKLE 19.30 »Polja smrti«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Marzini, Korzo Italia 89, tel. 84443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Občinska, Ul. Terenziana 26, tel. 44387.

POGREBI

Danes v Gorici ob 9.30 Jožef Zotti iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkev in na pokopališče v Štandrež, ob 14.30 Ernest Pavletič iz goriške splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Rupo.

Jutri na sejmu Ambiente

Posvetovanje o preprečevanju nezgod z električnim tokom

Sejem pohištva ter opreme za dom Ambiente, na razstavišču ob Ločniškem mostu, bo odprt še danes, jutri ter v nedeljo. Prireditelj je doslej naletela na zelo ugoden odziv obiskovalcev, kar je prav gotovo znak, da so prireditelji (posebna agencija Trgovinske zbornice) ubrali pravo pot. Na razstavišču bo jutri dopoldne strokovni posvet na sila aktualno temo: elektrika in varnost v prostoru. Pobudo za prireditvev strokovnega posveta je dala druga CAMM (ustanovljena je bila pred kratkim in združuje lepo število obrtniških podjetij predvsem s področja gradbeništva), pokroviteljstvo pa je prevzela Trgovinska zbornica. Stro-

kovni izvedenec Tullio Varini, funkcionar tržaške KZE, bo govoril o varnostnih normah, ki jih predvidevajo zakoni, medtem ko bodo sodelavci znanega podjetja za proizvodnjo materiala za električne napeljave govorili o stopnji varnosti posameznih naprav ter o dodatnih ukrepih, ki naj bi jih uporabniki sprejeli in si s tem zagotovili večjo stopnjo varnosti. Zadeva se zdi na prvi pogled nepomembna, vendar ne gre spregledati dejstva, da letno v Italiji elektrika ubije okrog 4 tisoč oseb... Posvet bo v konferenčni dvorani na sejmišču ob 10.30.

■ Policija je v sredo ponoči prišla 26-letnega Giuseppea Geronazza in 38-letnega Enza Valentinuza iz Ronk. V Trzinu sta ukradla avto, povzročila prometno nesrečo ter nato pobegnili. Včeraj sta bila že tudi obsojena na 2 meseca zapore in denarno kazen.

Naval na goriško davkarijo za plačilo takse za smeti

V teh dneh je v poslovalnici Goriške hranilnice v Ulici Carducci vse polno ljudi. Stotine meščanov plačuje zaostale davke. V glavnem pa imajo ljudje v rokah davčne pole, ki jih obvezujejo plačati letošnjo takso za odnašanje smeti. Pravzaprav so Goričani na davčnih polah našli označeni dve postavki: davek za odnašanje smeti za leto 1986 in 30-odstotni dodatek na isti davek. Zakaj dve različni postavki za eno in isto stvar? Knjigovodstvo na občini je v začetku leta izračunalo davek upoštevajoč lanske postavke. To so sicer z zamudo sporočili bančnemu podjetju, ki pobira občinske davke, t. j. Hranilnici. Tu so seveda že pripravili vse potrebno za pobiranje davka. Potem je prišel iz Rima nalog, da morajo občine povišati svoje davke in takse. Odtod dodatna obremenitev.

Ker je davkarija poslala davčne pole zelo pozno, pravzaprav jih razpošilja šele v teh dneh, je treba takso za od-

našanje smeti plačati v enem samem obroku.

Huje je s približno tisoč občani, ki morajo, prav tako v enem samem obroku, plačati takso za lansko in letošnjo leto. Nekateri se zaradi tega hudujejo na občinsko upravo in na davkarijo. Vendar pa je njihov protest brez vsake osnove. Gre namreč za približno tisoč občanov, ki prej sploh niso plačevali davka. Enostavno zaradi tega, ker niso naredili svoje dolžnosti v prejšnjih letih. Niso namreč prijavili občinski upravi, kot bi bili morali, število kvadratnih metrov svojega stanovanja, trgovine ali delavnice. V marsikaterem primeru so namreč občani »osleparili« občino za kak kvadratni meter. Pri tisoč ljudeh pa je doslej šlo za popolno utajo. Na Goriški občini pa so se lani lotili pregleda vseh pokritih površin na območju občine in našli kar tisoč davčnih utajevalcev.

Zaenkrat samo delna selitev

Pred nekaj dnevi smo poročali o skorajšnji selitvi dijakov zavoda Ivan Cankar v prostore nekdanjega semenišča ter predčasno selitev zavoda Žiga Zois v prenovljene prostore v Ul. Morelli. Prvi del selitve se je, kot kaže, že končal, tako kakor je bilo predvideno. Od danes naj bi dijaki sekcije zavoda Žiga Zois že imeli reden pouk v obnovljenih prostorih v Ulici Morelli. Žal pa bodo cankarjevci morali ostati v dosedanjih neprimer- nih (in ne dovolj varnih) prostorih še nekaj dni, da dodeljene prostore primerno opremijo.

Iz poštnege urada v Štandrežu izginila gotovina in znamke

Z dokaj zagonetnim slučajem se že nekaj dni ukvarjajo preiskovalci in inspektorji poštne uprave. Iz poštnege urada v Štandrežu je menda že sredi prejšnjega tedna, izginila čedna vsota denarja in tudi nekaj drugega materiala. Vest, ki sicer že nekaj dni kroži v Štandrežu, so potrdili tudi na ravnateljstvu poštne uprave, kjer pa niso posredovali podrobnih informacij.

Kakor je mogoče sklepati na podlagi govoric, so neznanici svoj podvig opravili v noči od 4. na 5. november in

so menda prišli v urade, ne da bi vložili. Kaj takega bi bilo namreč precej težavno, saj je poštna uprava že pred leti poskrbela za primerne varnostne ukrepe. Poleg tega je poštni urad na običajno precej prometni Ulici sv. Mihaela in v pritličju večje stanovanjske zgradbe. Najbolj verjetno se zato zdi, da so vrata odprli povsem običajno, s ključem.

Menda je iz poštnege urada izginilo za okrog 10 milijonov lir v gotovini in precejšnja količina znamk.

Po sestanku z občinskimi upravitelji

Stališče sindikatov o novi tovarni v Sovodnjah

Predsinočnim je na prošnjo sindikatov prišlo do srečanja med sovođenjsko občinsko upravo in predstavniki CGIL, CISL in UIL, na katerem so razpravljali o vprašanju razširitve tekstilne tovarne pri Sovodnjah. S tem v zvezi so nam tajniki treh sindikalnih zvez Pini, Brancati in Snidero poslali v objavo sledeče tiskovno poročilo.

Na dnevnem redu srečanja s sovođenjskimi upravitelji je bilo ključno vprašanje razširitve obrata Manifattura Goriziana s posegom podjetnika Benettona in investicijo 25 milijard lir v enem letu, ki bi v istem časovnem razdobju zagotovila približno sto novih delovnih mest.

Kot znano sta — zaradi nasprotovanja prodaji, na podlagi direktnega dogovarjanja s strani lastnika, dela zemljišča (približno 8 tisoč kv. metrov), ki bi bilo potrebno za gradnjo novega obrata — Konzorcij za industrijsko cono in Manifattura Goriziana formalno zaprosila sovođenjsko občinsko upravo, da bi s spremembo občinskega regulacijskega načrta razširila področje namenjeno industrijskim objektom in vanj vključila tudi omenjeno zemljišče. Tako bi Konzorcij lahko

razlatal ta edini del, med drugim neobdelanega, zemljišča, ki je potrebno za uresničitev investicije.

Občinski odbor v Sovodnjah je vzel vprašanje v pretes in sklical javno skupščino, na kateri je sodelovalo okrog osemdeset ljudi. Le-ti naj bi izrazili nasprotovanje širjenju tovarne ne toliko, ker bi bili proti novemu objektu ali ustvarjanju novih delovnih mest, ampak iz nasprotovanja vprašljivi politiki, ki naj bi v prejšnjih letih močno prizadela občinski teritorij.

Sklicevanje se očitno nanaša na goriško občinsko upravo, kot tudi na Konzorcij za industrijsko cono, ki naj bi preusmerila proti Sovodnjam vsa proizvodna in storitvena podjetja, za katera so menili, da so "nadležna", tako zaradi okuženosti kot tudi, ker so kmetijskim dejavnostim odvzela razsežna zemljišča, kmalu zatem pa zaprla duri, kot v primeru tovarne Lamego, Inteco itd.

Dokajšnjo nejevoljo med prebivalstvom naj bi nadalje povzročal tudi upepeljevalnik, ki deluje v neposredni bližini hiš in povzroča hude probleme v zvezi s čistočo okolja.

Sindikalni predstavniki so priznali upravičenost skrbi, ki jih je iznesla sovođenjska občinska uprava, vendar so poudarili, da hipoteze o razširitvi podjetja Manifattura Goriziana absolutno ni mogoče opustiti, ker bi v nasprotnem primeru dejansko prejudicirali ne samo 100 dodatnih delovnih mest, pač pa tudi 200 že obstoječih. To zato, ker bi preprečili postopek za preosnovo in obnovo podjetja, ki se je pričel že pred nekaj leti z uporabo izdatnih finančnih sredstev in z nedavno zaposlitvijo 50 mladih delavcev, usmerjeno prav v povečanje proizvodnje, o kateri teče sedaj razprava.

Sindikat nadalje meni, da velika večina sovođenjskega prebivalstva soglašja z gospodarskim razvojem, ki prinaša nova delovna mesta in tako odpira nove perspektive za mlade generacije, seveda ob spoštovanju ekološkega ravnavesja in s korektno uporabo teritorija.

To so tako upravitelji kot prebivalstvo te občine na Goriškem neizpodbitno dokazali, ko so se vedno zelo občutljivo odzivali apelom delavskih organizacij in se v velikem številu udeleževali stavk in manifestacij z

zahtevo, da se zaustavi družbeni in gospodarski razkroj v goriški pokrajini. Tako je bilo že leta 1978, ko je bila prav v sovođenjski občini splošna stavka proti zaprtju tovarne Manifattura Goriziana in so na čelu spreveda, ki je šel skozi vas, bili ob sindikalnih predstavnikih prisotni vsi občinski upravitelji.

Kot takrat, za obrambo tega pomembnega podjetja, ki je bilo in je še značilno za sovođenjsko realnost na področju dela (še posebno, ker zaposluje pretežno žensko delovno silo), pa tudi kot dokaz volje prebivalstva, da se zagotovi razvoj, in še v podporo vrste upravičenih zahtev vaše skupnosti — te bo treba strniti v "platformo zahtev", ki jo namerava tudi sindikat, kolikor je v njegovi pristojnosti, podpreti — sklicujejo zveze CGIL - CISL - UIL splošno stavko v Sovodnjah v torek, 25. novembra, s sprevedom, ki bo krenil izpred tovarne Manifattura Goriziana.

■ Športno društvo Sovodnje se zahvaljuje gostilni Devetak na Vrh za večerjo po tekmi Isonzo S. Pier.

radijski odmevi - radijski odmevi

Kar ostane od ljubezni

Igra sodobnega jugoslovanskega avtorja »Kar ostane od ljubezni« se v prevodu Irene Žerjal ter v režiji Marija Uršiča prične zelo obetavno. On - podaja ga Boris Cavazza - in Ona - v izvedbi Mirande Caharije - se bosta naravnost zažrla v pojasnitev in skrivnostnega glasbenega zvena bo najprej pogovor zazvenel lahko, suvereno in brez občutka tiste nevarnosti, ki se lahko porodi iz takšnih in podobnih razčiščevanj.

Ona je pravzaprav nekoliko naivna in radovedna, zato sprašuje in postavlja nova in nova vprašanja, On pa ji prodorno odgovarja in tisto, kar bo rezultat teh odgovorov, ne bo več odsev pravilčnosti (ljubezni) ampak resnice in stiske sveta. Po tej logiki velika ljubezen v današnjem času skoraj ni več možna, Romea in Julijo občudujemo, ker sta dosegla nedosegljivo, sodobni svet nudi posamezniku toliko (lažnih) signalov in senzacij, standard drobi človeka v tisoče majhnih ugodnosti, ki jih je po drugi strani nujno sprejeti, če pač

hoče preživeti. Z eno besedo: drobi-mo se iz dneva v dan in »nihče ni več pripravljen, da bi doživel čudež«, da bi doživel Absolutno, da bi doživel ljubezen tako rekoč v prvi osebi, do kraja celovito in neposredno. Nihče več noče tvegati, nihče noče položiti kart na mizo, vsak pač skrbi (podzavestno) za tisto varnost, ki jo potrebuje. Ali če argument obrnemo: malokdo ljubezen med moškimi in žensko v vsej celovitosti sploh še potrebuje.

Pogovor se mora tukaj zaobrtni, Ona ne more biti zadovoljna z relativnostjo same sebe, hoče biti edina za naprej in nazaj, hoče totalno individualnost, čeprav je pravzaprav s svojim življenjem ni zgradila, ne more sprejeti dejstva o petih milijardah ljudi, kjer je že matematično skorajda nemogoče najti dve bližnji bitji, pripravljeni in obojeni na »čudež«. Škoda je, da zapis ravno v tem prelomu izgubi nivo in sicer na račun kar preveč preproste zastopnice ženskega sveta; zadeva se prične obratovati v užaljenost in prepričanje, v drobnejše dimenzije, ki niso v skadu z

razumevanjem in odprtostjo moškega zastopnika. Žal besedilo v portretiranju ženskega partnerja ni zmoglo širših miselnih diapazonov, kot je bila igra uvedena, globoke (samo)analize, ki bi enakovredno, brez medsebojnega obtoževanja, razprla čudežnost in istočasno usodnost ljubezenskega čustva.

V kolikor bi igra šla v seciranje pri živem telesu z obeh strani - intelektualističen nadih je takšno možnost ponujal na dlani - bi lahko resnično obogatili svoja spoznanja o življenju in samem sebi. Prava sreča je, da sta tako Boris Cavazza z zadržano in strpno igro in Miranda Caharija s frfotavo žensko šarmantnostjo ustvarila lepi kreaciji s pravim razumevanjem odlik in hib predloge.

JANEZ POVŠE

Prispevajte
za

»Dijaško matico«

Iz likovnih galerij

Intimni prividi brezizhodnosti

Razstavljalna politika galerije Torbandena se je v zadnjih letih nekoliko spremenila. Njeni lastniki ubirajo drugačne umetnostne in trgovske poti kot nekoč. Iz italijanskega in mestnega prostora se je Torbandena v zadnjih časih usmerila bolj v srednjeevropski prostor. Ob nekdanjih »varovancih«, kot so Gutuso, Vedova, Miela Reina, Gombacci, Spacial in Palčić, nam Torbandena ponuja tudi odmeve iz likovne produkcije iz bližnjih, pravzaprav nam najbližnjih dežel, kot sta Avstrija in Slovenija. Lanska razstava »Austria ferix« je nedvomno marsikomu ostala v spominu. Šlo je za odkrivanje ali ponovno odkrivanje tega bližnjega in obenem daljnega avstrijskega prostora, njegovih protislovij in tradicij, njegovega avantgardizma, modernizma in postmodernizma. Galerija Torbandena se je po tej posrečeni razstavi navezala na avstrijske avtorje, na te »nove divjake« (prevod je sicer dvoumen), »Neue Wilde«, ki prinašajo »zli« duh s severa. Za tržaško likovnost predstavlja ta novi avstrijski ekspressionizem s svojo navezanostjo na materijo, svojim, včasih krvavim in preoblikovanim, naturalizmom, nekakšen izziv.

Zadnji »varovanec in izzivalec« v Torbandeni je Wolfgang Wiedner, letnik 1953, iz Feldbacha na Štajerskem, ki razstavlja olja s tihožitji in notranjčinami. Wiedner izhaja iz iste šole kot Anzinger, Mosbacher, Schmalix in Kern, ki so že razstavljali v Trstu. Vsi so študirali na Dunaju, vendar se zavzemajo za decentralizacijo avstrijske umetnosti. Njihova produkcija nas porine na robave Avstrije, kot se dogaja tudi pri Wiednerju, ki živi in ustvarja v rojstnem Feldbachu. Wiednerjevo slikarstvo ni, seveda, značilno štajersko, vendar pa se v toku »predmetnega slikarstva« navezuje bolj na tradicijo 50. in 60. let, na obdobje pred velikim izbruhom avantgard. Wiednerjevo slikarstvo nima »mestnih« predznakov, kljub temu da je študiral na Dunaju, in odklanja frenetično iskanje vsega novega in drugačnega.

Z nemimi portreti brez obrazov, s figuracijo okolja, kjer so predmeti bolj živi in resnični od človeka samega, nam Wiedner ponuja prežet človeškega življenja, njegove notranjosti in osamljenosti. Tu mu uspe tudi z nizanjem barvnih plasti, z ustvarjanjem neke nenasilne materialnosti, s katero predmeti in figure »stopijo« v prostor. Barve niso bogate ali zlahtne, pač pa učinkujejo bolj intimno, samo nekateri predmeti naenkrat zaživijo z nenadnim bleskom in se nam vsilijo s svojo težo in prostornino. »Penelopa«, »Zima« v nenavadni figuraciji sedečega človeka, sta naslova, ki nam ponujata tipologijo Wiednerjevih del: osamljenost in brezizhodnost, navezanost na znano in obenem odpor do vsega znanega, so neizbežne komponente tega nemega, a kljub vsemu kričnega sveta. (bg)

Štirinajsti teden domačega filma v Celju

Komunikativnost slovenskega filma

Celjski TDF je osrednja slovenska manifestacija v znamenju filma: izredno občutljiv termometer počutja in živosti domačega filma in filmarjev, istočasno pa pravcati praznik za Celjane in za vse, ki jim je pri srcu slovenski film.

Da bi se neposredneje seznanili z ustrojem in zakulisjem, z izbirami in kriteriji, ki opredeljujejo to edinstveno filmsko manifestacijo pri nas, smo se pogovarjali z dvema med najbolj reprezentativnimi in delavnimi člani organizacijskega odbora celjskega TDF.

Temu odboru sicer predseduje glavni urednik celjskega Novega tednika Boris Rosina, njegov najzvestejši sodelavec pa je Brane Stamejčič, novinar pri istem časopisu in odgovoren pri TDF za filmski program. Stamejčiča smo najprej vprašali:

Kako pripravljate TDF čez leto, glede na to, da niste stalna organizacija?

»Nismo profesionalen festival. Tu gre najprej za »team« 3 - 4 ljudi, ki pripravljajo počasi čez leto ob svojem delu cel TDF. Ob festivalu samem pa se aktivira »team« 20 do 25 ljudi, t.j. organizacijski odbor, ki skrbi za razna področja festivala.

Na začetku leta opredelimo, kar hočemo imeti. Se zmenimo, kje in kakšni

Vsaki dve leti npr. športne in turistične filme, ki jih zbiramo na kranjskem festivalu.«

Letos predstavljate v vašem sporedu kratkih filmov tudi »video« in »filmsko« produkcijo ŠKUC, kaj pa ostala slovenska video in tv proizvodnja? Zakaj ne predstavlja TDF celovito avdiovizualne slovenske proizvodnje?

»Naš cilj in naša želja sta, da pokažemo v Celju to, kar je filmsko in kar »špila« kot film. Se pravi to, kar je posneto na 8, 16 in 35 mm in se prikazuje v dvoranah. To je filmski festival, ne videofestival. V kolikor se bo še naprej razvijala v Sloveniji videoprodukcija, zgleda, da je to medij bodočnosti, potem to najbrž kliče po novem festivalu, ki bo izključno posvečen videu, ker je to nov medij, neprimerljiv s filmom in tv.

Televizija pa ima itak svoj pregled v Portorožu. TDF predstavlja po statusu le, kar je produciranega na filmski trak, tako tudi tv produkcije, ki so nastale ali so bile presnete na to tehniko.«

Kako pa ocenjujete letošnjo celovečerno proizvodnjo Vibe?

»V bistvu je veliko naključje, da smo spet prišli do štirih filmov. Na srečo se je TV Ljubljana odločila za podvig Primož Trubar — Heretik (glej članek), sicer bi bili sedaj pri treh filmih in bi to pomenilo nazadovanje v primerjavi s prejšnjimi leti.

Če gledam skozi oči občinstva v Celju, mislim, da je slovenski film napredoval, da je našel stik z občinstvom. Lanski zmagovalac nagrade občinstva Christophoros je imel povprečno oceno publike 4,19, ostali filmi pa okrog 4. Letos pa je Kormoran dobil 4,22, Poletje v školjki 4,42... Se pravi, da postaja slovenski film manj zaprt vase, bolj komunikativen.«

Vendar, če pomislimo, da so letos v Celju le 3 »pravi« filmi, da je Stojanov Heretik v bistvu »naključna« filmska produkcija, montirana po tv traku, je potem utemeljena in realna parola, ki jo mnogi vzklíkajo, o idealni in možni letni produkciji 5 slovenskih celovečernih filmov?

»Jaz mislim, da slovenski film lahko živi ob stabilni produkciji 4 do 5 filmov letno. Le tako lahko naši avtorji živijo in delajo. Letos je vmesno leto. Vemo pa, da bodo kratkoročno štartali kar 3 filmi. Če se bo pojavil še kakšen producent ob Vibi, npr. ŠKUC s svojim celovečercem ali tv, bomo lahko prišli celo do 6 filmov v 1987. Produkcija je zaenkrat vseeno še stabilna. Kakšna je? Vrednotenje po kvaliteti, po izvedbeni plati, po stroških, to ni sedaj moja naloga. Če hočemo dati novim avtorjem, pa tudi že uveljavljenim delo, potem je potrebna številčno večja produkcija, se pravi kvantiteta in skozi kvantiteto bo prišla tudi kvaliteta.«

Walter Leben je propagandist Novega tednika, pri TDF pa je zadolžen

za protokol in finančno-komercialne zadeve. To opravlja z navdušenjem že 14 let, od samega začetka festivala. Če je Stamejčič obrazložil osnovni koncept TDF, nam predlaga Leben pristnejši vpogled za kulisami tega festivala in izrisuje portret tistih, ki ga pripravljajo.

Kakšna je vaša vloga in kdo še sodeluje pri organizaciji TDF?

»Prvič je treba zagotoviti finančno kritje festivala. Letos smo dosegli sodelovanje skoraj 40 pokroviteljev, od teh bi naštel osem glavnih sponzorov: Donit, Gorenje, Konus, Kovinotekno, LK Savinjo, Polikem in Zarjo, ki so bistveno pripomogli k realizaciji TDF. Potem še skrbim za goste, za ekipe ustvarjalcev, za dvorane in vse, kar zadeva protokol.

K sreči za to prireditvijo stoji Celje. Mislim, da je to tudi spodbuda za naprej. Če stojita za TDF celo mesto in regija, od kulturnih ustanov do organizacij združenega dela, potem to ni več stvar peščice ljudi, entuziastov, pač pa širšega žaledja...«

Dokler bomo delali amaterji ta festival, amaterji le v pomenu, da nismo za to delo plačani, (nekateri od nas čuvajo dopust, da lahko delajo pri organizaciji TDF) bo v redu...«

Rad bi poudaril, da je tu soudeležnih ogromno ljudi, ki se jih ne vidi. Pravi mozaik pomoči in prisotnosti. Od sodelovanja JLA, ki nas gostuje, dalje. Ti ljudje so Teden domačega fil-

ma. Že res, da predstavljajo jedro v tej piramidi ljudi novinarji Novega tednika in Radia Celje, vendar brez osnovnih korakov tudi piramide ni! In to sestavlja prav ta mozaik ljudi in raznorodnih poklicev, ki so nam ob strani.«

Srečanja s filmskimi ekipami so zelo uspešna in skoraj obvezna točka sporeda TDF. Kako to spremljajo Celjani?

»To so vsekakor izrazito delovna srečanja. To ni srečanje, da prideš v dvorano, se prikloniš in adijo! Mi vsako ekipo dobesedno »izčrpano«, jo uporabimo, jo peljemo v delovne kolektive. Zakaj ne bi ljudje, recimo ženske za strojem v Topru ali Metki, videli od blizu igralce in ustvarjalce? Pa tudi igralci naj vidijo, kako ti ljudje delajo in s svojim delom omogočajo tudi TDF.«

Kaj je potemtakem TDF, kaj predstavlja za Celjane?

»Upam si trditi, da je TDF praznik za vso slovensko kulturo, za slovensko filmsko produkcijo, obenem tudi praznik za Celjane. Celje je majhno mesto. Ta prireditve bi v večjem mestu ne imela takšne veljave. V majhnosti pa je odmevnost večja. In bolj cenjena. Če se ti nekaj v srce uleže, se ti pač uleže in potem ostane.

Nekdo me je vprašal, kako dolgo bo še TDF. Jaz pravim, dokler ga bomo radi delali. Naš moto je: radi ga imamo. To ni odvisno od naših poklicev in službenih obvez, radi imamo TDF in ga radi delamo. To je garancija za naprej, TDF še bo, brez skrbi, mora biti!«

DAVORIN DEVETAK

Sintetični pregled enotedenskega dogajanja

Kakor lahko razberemo iz pričujočih razgovorov, je tudi letošnji 14. Teden domačega filma preplaval polnih osem dni, od 4. do 11. novembra, štajersko zgodovinsko mesto in okolico s svojim celuloidnim trakom raznih formatov, s pisano besedo in podobo, z znanimi obrazi in liki z domačega ekrana...

V Celju so na to opozarjale izvirne, v filmskem ključu opremljene izložbe trgovin, kričeči plakati in transparenti, izobešeni po mestnih ulicah. Da to ni bila le prazna simbolika in balast, pač pa znamenje tehtne in zanimive vsebine, nam najlepše dokazuje letošnji pester in natrpan festivalski spored.

V prvi vrsti glavni premierni spored, ki je predstavil v kinu Union letošnje 4 slovenske celovečerne in druge 4 jugo-uspešnice iz 1986; nadalje spored mladinskih filmov (8 del od Srečno, Kekec do Poletja v školjki) in jugoslovanskih kriminalk (prav tako 8 filmov) v kinu Dom.

K temu dodajmo še Spored kratkih filmov v malem Unionu, kjer so bili na ogled filmi študentov AGRFT, slovenski amaterski, turistični in športni filmi. V ta pregled so uvrstili tudi dela Tržčanov Aljoše Žerjala (Skrivnostni domišljjski svet Sergeja Štoke) in Sergeja Verča (Tržaška melanholija).

Da bo slika popolna, omenimo še decenirane premiere v večjih krajih celjske regije (Slovenj Gradec, Krško, Šmarje...) in številne projekcije po celjskih šolah.

Premierski spored: V tem sporedu nas je na eni strani zanimala četverica slovenskih celovečercv 1986. Poletje v školjki T. Štiglica, Hladnikov Čas brez pravljic in Tomašičevega Kormorana smo že predstavili iz Pulja; o prvem filmu je sicer PD še in še pisal ob njegovih mednarodnih priznanjih, in še bo možnost obravnavati te filme, ko jih bodo predvajali pri nas. Zaenkrat povejmo le, da je tudi v

Celju občinstvo potrdilo veliko popularnost Štiglicvega mladinskega filma. Celjski osnovnošolci so množično pričakali minizvezdnico Kajo Štiglic, da bi lahko dobili avtogram... Odrasla publika (in tudi žirija) pa je dobro ocenila Cavazzovo doživeto interpretacijo njegovega avtobiografskega protijunaka Kormorana.

Vendar največja novost TDF je bil film Heretik, ki ga je režiser Andrej Stojan nekako zmoral po svoji že posneti TV nadaljevanji. Ta film, ki je bil presnet iz elektronskega na filmski trak na 35 mm, je nastal precej naključno. Kajti Viba film se je odločila, skupaj z ljubljansko televizijo, za to operacijo predvsem zaradi manka v letošnji proizvodnji, ob dejstvu, da je zaostalo na slepem tiru snemanje filma Polone Sepe (Desovila) in da so se zakasnili tudi drugi projekti.

Sam avtor tako televizijskega kot filmskega Primoža Trubarja Andrej Stojan priznava v intervjuju za Stop, da je Heretik »le posledica nadaljevanke«, da se je izvirni koncept stalno spreminjal: TV drama v dveh, treh, štirih delih in potem celo film. Resnici na ljubo, kljub trudu montažerja Andrije Zafranovića (enega najboljših jugoslovanskih mojstrov) in kljub dobro odbranim igralcem, se nam zdi film pretirano hagiografski in zgolj ilustrativen, preveč govoren in premalo spektakularen, nič kaj problematičen in neaktualen. Morda pa le pretiravamo pri tem prvem in bežnem ocenjevanju za silo prirejene-ga filma. Morda bosta Jančarjev izjemni trud pri zasnovi scenarija in Bibičev igralski doprinos le prišla do svojega pravega izraza v celoviti TV nadaljevanji.

Vsekakor pa se nam zdi pretirano priznanje »za celotno ustvarjalno ekipo« tega filma, morda bi to nagrado prej zaslužila ekipa Kormorana.

Druge manifestacije. Tudi letos so na TDF potekala tradicionalna filmska posvetovanja. 7. t. m. so

razpravljali pred široko publiko filmskih pedagogov in mladih na temo »Filmi groze in mladi«. 10. t. m. je bil na vrsti posvet o jeziku v slovenskih igranih filmih. 11. novembra pa je bil osrednji posvet festivala na temo »Domači film in (ne)kulturna politika jugoslovanskih kinematografov«. Tu so diskutirali slovenski in jugoslovanski kinematografski delavci skupaj o pogojih ter ustroju produkcije in distribucije v SFRJ, o dilemah in protislovjih filmskega tržišča na ravni republik in federacije.

Filmske delavnice. S celjsko publiko se je srečal filmski glasbeni komponist Jani Kovič (Poletje v školjki), scenarist Željko Kozinc (Čas brez pravljic) in režiser Franci Slak, ki je bil mentor videodelavnice.

Razstave. V Likovnem salonu Celje je bila razstava slovenskega animiranega filma (Miki Muski & co.), v Domu JLA pa, kjer je bil sedež festivala, razstavi osnovnošolcev in srednješolcev ob filmih Poletje v školjki in Kormoran.

14. TDF. Kljub pozitivnim in optimističnim napovedim B. Stamejčiča pa je bilo v Celju le čutiti duhovno tiho prisotnost oziroma zgovorno odsotnost pred kratkim umrlega direktorja Vibe, Bojana Štiha. Občutili smo veliko simbolično praznino, ki napoveduje nove čase in nova pota v razvoju slovenskega filma.

A ne bi tu razpravljali, predvsem zaradi omejenega prostora, o usodi »domačega« filma po Štihi. Raje bi še enkrat poudarili lepo in edinstveno vlogo TDF za Celje in za naš film ter pohvalili prisotnost, neformalnost in »domačnost« tega svojkega festivala, ki je praznik za tamkajšnjo stvarnost in obenem za ves slovenski prostor.

DAVORIN DEVETAK

bodo filmski programi; kakšen bo spremenjen program, posvetovanja...«

Čisto konkretno, kako je bilo letos?

»Letos smo se odločili takoj od začetka za bolj komercialen filmski program, kot je bil doslej. Pregled letošnjih štirih slovenskih celovečernih filmov v **premiernem sporedu** smo dopolnili s štirimi neslovenskimi, ki po našem mnenju pridejo zraven, ker kažejo nekakšno jugoslovansko špico v filmski produkciji in je zato možna njihova primerjava s slovenskimi filmi.

Drugi tradicionalen program je pregled kratkih filmov. Hočemo prikazati vse, kar je na kakršenkoli način — organizirano — filmsko posnetega v Sloveniji. Hočemo prikazati amaterske filme, študentske filme, to, kar nastane v producentovskih hišah in ta program dopolniti s tistimi, kar ljudi zanima.

Včeraj v Rimu ob prisotnosti predsednika republike Cossige

Predstavili nogometno SP »Italia 1990«

RIM — Za Italijo se je včeraj uradno začela velika organizacijska preizkušnja. Na Kvirinalu so ob prisotnosti predsednika republike Cossige predstavili uradno značko svetovnega nogometnega prvenstva, ki bo v Italiji leta 1990. Skupno z značko so predstavili tudi maskoto.

Uradno značko predstavljajo segmenti nogometne žoge nad napisom "Italia 90", maskota pa je človeška figura sestavljena iz trobarvnih kvadrov, iz katerih se lahko sestavi tudi napis "Italia". Glavo predstavlja seveda nogometna žoga. Značko je narisal Vittorio Picconi iz Rietija. Picconi je poklicni scenograf in je svoj čas tudi igral nogomet v D ligi. Natečaja se je udeležil z 20 prispevki, športno grafiko pa je predstavil že na mnogih natečajih in začrtal zamisli za številne športne prireditve. Picconi ima 35 let. Lucio Boscardin iz kraja Bassano del Grappa je prodrl s svojo maskoto, ki pa še nima uradnega imena. Tudi Boscardin je poklicni risar in se običajno bavi z reklamno grafiko. Organizacijski odbor je vsako delo odkupil za 60 milijonov lir in jo bo odslej lahko "prodal" sponzorjem, ki se bodo hoteli pridružiti finančnemu načrtu italijanskega nogometnega SP. Natečaja se je udeležilo skupno okoli 12500 prispevkov.

Ce bosta odslej značka in maskota ostali štiri leta pred očmi najširši javnosti, ni še gotovo če bodo Italijani dosledno upoštevali besede predsednika republike Cossige, ki je posebno podčrtal veliko odgovornost, katero si je država prevzela. Predsednik republike je zaželel uspešno delo prirediteljem, dostav-

vil pa je, da bo treba ob priliki SP pokazati do tujih obiskovalcev, mimo vsake športne emotivnosti, veliko mero strpnosti in gostoljubja. Izkupiček na teh slednjih postavkah se bo pozitivno ali negativno obrestoval za dolgo število let.

Ob priliki predstavitve so tudi objavili seznam 12 mest, ki bi morala gostiti tekme italijanskega "mundiala". Izbrali so Rim, Milan, Turin, Genova, Verono, Videm, Bologna, Firenze, Bari, Neapelj, Cagliari in Palermo.

Spisek 12 mest je takoj sprožil prve polemike. Na dlani je bilo, da so vsi računali na tekme SP, dokaj žalostna pa je iz socialnega vidika ugotovitev, da vidijo mnogi v novih stadionih edino rešitev. Ni težko razumeti, da bi si mnogi želeli trajne "spomenike". Skoraj škandalozno je tako, da so nov stadion predlagali za Neapelj, ki ob vseh problemih že ima objekt za 80 tisoč gledalcev. Predsednik Rome je izrazil "potrebo" po novem stadionu tudi v glavnem mestu, svojo pa je povedal tudi Berlusconi, ki očitno noče, da bi Milan ostal praznih rok. Nov stadion naj bi dobili tudi v Turinu, pričakuje pa se lahko, da bodo v naslednjih dneh predstavniki prav vseh izbranih mest izrazili take potrebe. Ob inflaciji novih nogometnih stadionov se župan Lecceja morda upravičeno hujuje, da njegovo mesto ni bilo vključeno v seznam, čeprav ima le dobro leto star stadion. O postavitvi izbira mest, ki bodo gostila tekme SP, se bo zanesljivo še veliko polemiziralo in seveda ni izključeno, da bo prišlo tudi do sprememb.

Za tekmo proti Švici (under 21)

Med izbranimi tudi nogometaš Udineseja Susic

RIM — Za kvalifikacijsko srečanje za evropsko prvenstvo nogometašev pod 21. letom proti Švici, ki bo v sredo, 19. t. m., v Empoliju, je zvezni trener Cesare Maldini sklical naslednje nogometaše: Baldierija (Roma), Benedettija (Ascoli), Bertija (Fiorentina), Costacurto (Monza), Cucchia (Inter), Ferraro (Napoli), Gazzanea (Avellino), Giunta (Como), Onorati (Fiorentina), Piolija (Juventus), Scarafonija (Ascoli), Susica (Udinese) in Zanoncellija (Milan).

Zbor reprezentantov bo v nedeljo v Covernanu.

Zenga ni treniral

CARNAGO (VARESE) — Italijanski reprezentanti, ki bodo jutri igrali kvalifikacijsko tekmo za EP proti Švici, so včeraj opravili lažji trening, ki pa se ga ni udeležil vratar Zenga, saj mu je žena povila prvorojenčka Jacopa. Interjev nogometaš se je ostalim pridružil zvečer in čakal ga je seveda šampanjce.

»Azzurre« sta včeraj obiskala bivša Milanova nogometaša Schnellinger in Capello.

Nogomet: včeraj v Parizu

Diego Maradona prejel »zlato žogo«

PARIZ — Včeraj so v slavnem Lidoju nagradili Diega Armanda Maradono z »zlato žogo«, trofejo, ki jo prejme najboljši nogometaš na svetu. Maradona si je laskavo in za nogometaša najljubše odličje resnično zaslužil. Argentinski as, ki igra pri neapeljskem prvotigašu, je letos namreč vseskozi igral v pravem vrhunskem slogu in je tudi sam veliko pripomogel k osvojitvi naslova svetovnega prvaka, ki je na minulem mundialu pripadal Argentini. Letošnjega glasovanja za izvolitev najboljšega nogometaša na svetu se je udeležilo 920 športnih novinarjev vsega sveta. Maradona je trofejo osvojil suvereno z 2564 preferenčnimi glasovi. Na drugo mesto se je uvrstil zahodnonemški vratar Harald Schumaker, ki je prejel 344 glasov, tretji pa je bil danski reprezentant Elkjaer Larsen (236). Na isti slovesnosti so podelili tudi posebno nagrado »zlato čevljar«, ki jo je prejel angleški napadalec Gary Lineker.

Jadranje: na včerajšnji regati America's Cup

»Domači dvoboj« Azzurri

FREMANTLE — Na 10. jadrlni regati America's Cup je bil včeraj na sporedu italijanski »dvoboj«, v katerem je Azzurra nepričakovano premagala favorizirano Italio, ki pa je imela okvaro. Italia je namreč že vodila s prednostjo 38 sekund, ko je morala odstopiti. Po regati sta obe posadki vložili protest. Ko bi komisija tega tekmovanja sprejela protest Italije, v tem primeru bi obe jadrnici v tej regati ostali brez točke.

LESTVICA PO 10. REGATI: New Zealand 66 točk; America II 56; Stars and Stripes 46; French Kiss 45; White Crusader in USA 43; Canada II 31; Italia 27; Eagle 24; Heart of America 13; Azzurra 11; Challenge France 2.

Tenis v Londonu: John McEnroe izgubil

LONDON — V prvem kolu mednarodnega teniškega turnirja v Londonu je prišlo do velikega presenečenja. Avstralec Pat Cash (34. na svetovni

lestvici) je nepričakovano izločil Američana Johna McEnroea s 6:3, 5:7, 6:4.

Naj omenimo še, da je Wilander izjavil, da ne bo igral v finalu Davisovega pokala proti Avstraliji, ker ni v najboljši formi.

De Falco na zagovoru

TRST — Kapetan tržaškega nogometnega drugoligaša Franco De Falco se bo moral zagovarjati pred športnim sodnikom zaradi opravljanja sodnikovega delovanja na prvenstveni tekmi proti Genoi. Zaradi objektivnih odgovornosti so športnemu sodniku poleg De Falca prijavili tudi vodstvo Triestine.

Srednjeevropski pokal

ASCOLI — Danes bo začetek nogometnega turnirja za srednjeevropski pokal, ki je namenjen lanskim zmagovalcem v drugoligaških prvenstvih srednjeevropskih držav. Letos se ga bodo udeležili Ascoli (Italija), Spartak Subotica (Jugoslavija), Vasa Budimpešta (Madžarska) in Bohemians Praga (ČSSR).

Košarka: včeraj v Repnu v prijateljski tekmi

Zadovoljiv nastop jadrancov

Jadranovi košarkarji so sinoči odigrali v repenski telovadnici trening tekmo z ljubljansko Ilirijo, ki tekmuje v slovenski republiški ligi in ki jo letos vodi bivši Jadranov trener Andrej Žagar. Zaradi poznejšega prihoda gostov sta moštvi igrali neprekinjeno 45 minut. Zmagali so košarkarji Jadrana z izidom 63:59. Kontrolno tekmo z Ilirijo je trener Brumen izkoristil za preverbo nekaterih novih kombinacij v obrambi, ki jih bodo »plavi« preizkusili že v nedeljo proti San Donaju. Igra je bila ves čas hitra in primerno ostra. »Plavi« so vseskozi igrali odločno in zagano in so pokazali precejšnji napredek v smislu pristopa do tekme in razpoloženja na igrišču.

To je bila seveda le prijateljska tekma, na osnovi katere ni mogoče predvideti storilnosti jadrancov tudi na nedeljskem prvenstvenem nastopu. Priložnost za igranje so včeraj dobili prav vsi igralci.

Naj še zabeležimo razveseljivo dejstvo, da je od poškodbe gležnja okre-

val center Štoka, ki bo v nedeljo zanesljivo na igrišču. V gostujočem moštvu je največ pokazal Mržek, ki je bil z 21 koši tudi prvi strellec tekme. Za Jadran pa so koš dosegli: Ban 10, Danu 6, Čuk 7, Rauber 10, Lokar 4, Sošič, Štoka, Žerjal 9, Gulič 15, Terčon, Lippolis. (J. K.)

Disciplinski ukrepi

RIM — Disciplinska komisija italijanske košarkarske zveze je glede prvenstvenih srečanj v sredo s prepovedjo enega kola kaznovala Marca Riccija (Hamby Rimini) in Mikeja Bantoma (Bancoroma) v A-1 ligi ter Maurizioja Pedrettija (Corsa Tris Rieti) in Rodolfa Valentija (Fleming Porto San Giorgio) v A-2 ligi. V zvezi s končnim izidom srečanja Corsa Tris - Benetton je društvo iz Trevisa vložilo priziv, češ da je tekma vseskozi potekala v nemogočih okoliščinah in da so domače občinstvo in domači igralci ustrahovali sodnika.

Odbojka: sinoči v prijateljskem srečanju

Rečanke po pričakovanju

Meblo - Rijeka 1:3 (10:15, 15:9, 4:15, 3:15)

MEBLO: Kralj, N. in M. Grgič, Maver, Pertot, Žerjal, Garbini, Vidali, Malalan, Klemše in Nacinovi.

RIJEKA: Redžović, Karan, Marušić, Petrović, Zeljak, Fadljević, Milanović, Rak in Rizner.

Pred jutrišnjim izredno važnim prvenstvenim nastopom so odbojkarice Mebla odigrale prijateljsko mednarodno tekmo z jugoslovanskim prvotigašem z Reke.

Po pričakovanju so zmagale gostje, toda končni izid tokrat ni bil pomemben, saj sta obe šestertki nastopili okrnjeni. Pri Meblu ni stopila na igrišče Nacinovijeva (ki je poškodovana), a za jutri upamo, da bo povsem nared.

Tekma ni bila najbolj zanimiva, ker sta oba trenerja opravila precej menjav. Pri Meblu pa je pešal najbolj sprejem. Pri gostjah je kapetanka in državna reprezentantka Jasmina Redžović prednjačila v napadu. Ker pa sta obe ekipi precej grešili v obrambi, se igra ni nikoli razživela. Prav gotovo pa bodo Rečanke pokazale veliko več na prihodnjem gostovanju v Beogradu in naše igralko v domačem nastopu z Albatrosom iz Trevisa.

Zelo dobro je sodil bivši mednarodni sodnik Gino Caputo. (G. F.)

Panini najel Quirogo

MODENA — Italijanski prvaki Paninija iz Modene so najeli Argentince Raoula Quirogo, potem ko je ameriški odbojkar Steve Timmons zavrnil ponudbo italijanskega kluba,

Naš jadrlni klub v letošnji sezoni

Vrsta odličnih uvrstitev Čupinih posadk

Ocenjevalna komisija Jadrlnega kluba Čupa je pravkar sestavila lestvico uvrstitev društvenega prvenstva v razredu kajutnih jadrnic. Lestvica je sestavljena na podlagi rezultatov osvojenih na treh regatah, ki jih je društvo organiziralo v sodelovanju z društvom SVOC in Laguna.

LESTVICA DRUŠTVENEGA PRVENSTVA ČUPE V RAZREDU KAJUTNIH JADRNIC: 1. Maja (K. Rolič) 3 točke; 2. Teloh (D. Bensi) 8,7; 3. Mister Blu (P. Milič) 35,7; 4. Cherry Cherry (E. Martelanc) 41; 5. Kajtimar (D. Malalan) 43,7; 6. Sagitta (S. Pertot) 48; 7. Marika (S. Renko) 50; 8. Bonin (R. Nanut) 54; 9. Vališka (V. Peric) 55; 10. Iswara (V. Cotti) 56; 11. Jadran (M. Košuta) 60; 11. Caramaux (I. Širca) 60; 11. Nadia 3 (D. Faggini) 60; 11. Atlas (A. Vuga) 60.

Karel Rolič je torej osvojil naslov društvenega prvaka za leto 1986, za kar bo nagraden na društveni večerji, ki jo bo Čupa organizirala jutri (15. novembra). Zgoraj navedene posadke so bile letos prisotne še na številnih drugih regatah, ki so jih organizirali v Tržaškem zalivu, in so osvojile marsikatero vodilno mesto. Najboljša letošnja uvrstitev Čupinih posadk je prav gotovo prvo absolutno mesto na regati Milje - Portorož - Milje, ki ga je osvojil Aleksander Pertot. Zelo dobra je tudi prva uvrstitev, ki jo je dosegel Egidij Martelanc v 5. kategoriji na regati Trst - Brioni, katero je organiziral pomorski klub Sirena. Dario Bensi je na svojem Telohu osvojil 2. mesto v VI. razredu na regati za trofejo Berneti in 1. mesto v 7. kategoriji na regati dveh gradov. Izmed vseh najboljših rezultatov, ki so jih Čupine posadke

dosegle v letošnjem letu, pa je prav gotovo najbolj presenetljivo 2. absolutno mesto na Regati dveh gradov, ki ga je osvojila posadka Miličevega Mister Bluja, ki se je letos prvič pojavila na regatnih progah in z vztrajno prisotnostjo na skoraj vseh regatah v Tržaškem zalivu zaslužno osvojila eno vodilno uvrstitev. Od zamejskih krmarjev na kajutnih jadrnicah je dosegel najbolj prestižno uvrstitev Alex Bezin; na regati 500 x 2, ki je namenjena dvočlanskim posadkam in ki traja en teden, je namreč zasedel skupaj s tovarišem Sandrom Chersijem drugo mesto v 3. kategoriji. Udejstvovanje naših tekmovalcev na regatah za kajutne jadrnice je bilo prav gotovo zadovoljivo in rezultati, ki so jih dosegli, dokazujejo tudi precejšen kvalitativen razvoj njihove izurjenosti v tej športni panogi, ki ustvarja vedno večje zanimanje. (K. C.)

Lokostrelstvo v Coneglianu Venetu
Zarjini predstavniki
so se odlično obnesli

Zarjini lokostrelci so se prejšnje dni udeležili množičnega tekmovanja (indoor 25 m) v Coneglianu Venetu. Čeprav je bilo to prvo tekmovanje za še neizkušene Zarjine lokostrelce, so se le-ti lepo odrezali. Walter Micali je med instinktivni dosegel izreden rezultat 508 točk in tako osvojil prvo mesto. Lepo so se odrezali tudi ostali lokostrelci. Tamara Ražem je s 484 točkami osvojila tretje mesto. Stojan in Aleksander Ražem sta tudi zbrala lepo število točk. Škoda le, da je bilo to, kot že prej rečeno, prvi indoor za naša tekmovalca in zato nista bila še kvalificirana. Nasprotno bi s 530 oz. 528 točkami dosegla prvo in drugo mesto v tretji kategoriji. Tudi drugi instinktivne Damjan Križmančič se je lepo odrezal.

Nogomet: disciplinski ukrepi

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je za eno kolo v tretji amaterski ligi izključila Enza Pečarja (Gaja) in Edija Kobala (Mladost). Opo-min pa je prejel Bregov trener Ivan Horjak.

Končalo se je medvaško prvenstvo Krasa

Repnu prvo mesto

S teniškim finalnimi obračuni se je končalo medvaško prvenstvo Krasa, ki ga je istoimenski športni krožek letos prvič priredil ob 25-letnici obstoja. V desetih panogah (skupno 14 disciplin) je merilo moči več kot 250 tekmovalcev, v glavnem iz zgoniške in repentabske občine, kar nam jasno kaže, da je masovna Krasova manifestacija uspela nad vsakim najbolj rožnatim pričakovanjem.

Kar se tiče še zadnjih tekmovanj, je prvo mesto med ženskami, kot je bilo tudi pričakovati, osvojila Silvana Trampuž iz Gabrovca. Med moškimi pa je zmagal Dorjan Gomizelj. Za lepo presenečenje pa je v četrtfinalu poskrbel Zdravko Skupek z zmago nad D. Trampužem.

Izidi. ŽENSKE. Finale: Silvana Trampuž (Gabrovec) - Sonja Milič (Samatorca) 2:0 (6:1, 6:2). MOSKI. Četrfinale: Edi Gomizelj (Repen) - Mirko Sardo (Samatorca) 2:0; Zdravko Skupek (Zgonik) - Danjel Trampuž (Gab-

rovec) 2:1 (2:6, 6:4, 7:6); Dorjan Gomizelj (Repen) - Jožko Milič (Zgonik) 2:0 (6:2, 6:2); Slavko Trampuž (Gabrovec) - Peter Milič (Briščiki) 2:0 (6:2, 6:0). POL-FINALE: Edi Gomizelj - Skupek 2:0 (6:0, 6:1); Dorjan Gomizelj - Trampuž 2:0 (6:2, 6:0). FINALE: Dorjan Gomizelj - Edi Gomizelj 2:1 (1:6, 6:4, 7:6). KONČNI VRSTNI RED: 1. D. Gomizelj, 2. E. Gomizelj (oba Repen), od 3. do 4. mesta Slavko Trampuž (Gabrovec) in Zdravko Skupek (Zgonik). Od 5. do 8. mesta: Jožko Milič (Zgonik), Danjel Trampuž (Gabrovec), Peter Milič (Briščiki) in Mirko Sardo (Samatorca)

KONČNA LESTVICA: 1. Repen 97 točk; 2. Samatorca 70,75; 3. Briščiki 54,50; 4. Gabrovec 50,25; 5. Salež 42; 6. Zgonik 31,50.

Drevi ob 20. uri bo v športno-kulturnem centru v Zgoniku zaključna družabnost in nagrajevanje, na katerega so vabljeni vsi tekmovalci, ki so nastopali na medvaškem prvenstvu. (Z. S.)

obvestila - obvestila

ŠD MLADINA prireja SEJEM NOVE IN RABLJENE SMUČARSKO OPREME 15., 16. in 17. novembra v Domu A. Sirk v Križu, kjer bodo odgovorni danes, 14. novembra, v popoldanskih urah sprejemali tudi rabljeno smučarsko opremo. Urnik sejma: jutri, 15. 11., od 16. do 20. ure, v nedeljo, 16. 11., od 10. do 20. ure in v ponedeljek, 17. 11., od 16. do 20. ure.

SK DEVIN priredi 15., 16. in 17. t. m., v dvorani Igo Gruden v Nabrežini tradicionalni SEJEM NOVE IN RABLJENE SMUČARSKO OPREME. Stojan vam bo na razpolago z vso novo opremo in nasveti. Rabljeno opremo sprejemamo na sedežu v Praprotnu še danes, 14. t. m.. Urnik: jutri, 15. t. m., od 15. do 21. ure, v nedeljo, 16. t. m., od 10. do 21. ure, v ponedeljek, 17. t. m., od 16. do 21. ure.

TEHNIČNI ODBOR MEBLA obvešča, da bo v torek, 18. t. m., ob 20.30, v občinski telovadnici v Dolini seja pooblaščenih predstavnikov društev, ki sestavljajo žensko zdru-

ženo odbojgarsko ekipo. Ker je predvidena obravnava nekaterih perečih problemov, odbor prosi za polnoštevilno prisotnost.

JK ČUPA

vabi člane, tečajnike in prijatelje na društveno večerjo, ki bo jutri, 15. t. m. Prijava pri trgovini Malalan, tel. 040/213957.

TPK SIRENA

priredi v nedeljo, 16. t. m., ob 17. uri, na pomorskem sedežu v Miramarskem drevoredu zabavno predstavo »Folies '87« v izvedbi VAN VEOS, VIKJ SHOW, ROSINI. Vabljeni.

TENIŠKI ODESK GAJE

priredi v petek, 21. t. m., ob 20. uri, v restavraciji Furlan letno društveno večerjo za člane in prijatelje. Prijava po tel. šte. 814322 (Corbo) do 19. t. m.

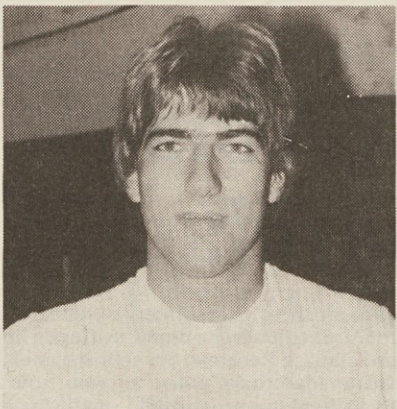
PLAVALNI KLUB BOR

obvešča, da je na razpolago še nekaj prostih mest v skupini plavalne šole, namenjene otrokom neplavalcem. Informacije po tel. 823293.

Košarka: jutri v promocijskem prvenstvu na Tržaškem

Derbi med Kontovelci in borovci

Vrsta slovenskih derbijev se v tem tednu nadaljuje. Jutri bo derbi v pro-seški telovadnici, ki je za tovrstna srečanja res ustrezna lokacija. Če je že potrebno najti poseben naziv za tekmo med Kontovelom in Borom, potem lahko rečemo, da je to najbolj tradicionalni od derbijev, saj se obe moštvi že vrsto let spopadata dvakrat letno. Točno ne vemo, katero moštvo ima večje število zmag, zato pa lahko po-strežemo s podatkom, da so Kontovelci lani obakrat slavili in da so tekmo na Proseku osvojili povsem nepričako-vano, ko so v zadnjih petih minutah po zaslugi izvrstnega Grilanca nado-knadjili kar 16 točk. Letos naj bi se jeziček na tehtnici, vsaj po tem, kar sta postavi pokazali doslej, nagibal odločno v korist Radenske. Podobna predvidevanja pa so vedno zelo tvega-na, še posebno, če pomislimo na enkratno vzdušje, ki ga lokalni privrženci vselej ustvarjajo ob domačih nasto-pih svoje ekipe. Tudi ostali dve sloven-ski moštvi ne bosta mirovali. Pred zapletenim problemom se bodo v 5. kolu znašli košarkarji Brega Adriat-herm, ki se bodo morali ob tolikšnem številu poškodovancev v lastnih vr-stah spoprijeti z vodečo Stello Azzur-ro, in to kar na tujem. Na prvi pogled je položaj Brežanov brezupen, povsem drugačen pa bo seveda, če se bodo srečanja s polno močjo lahko udeležili Corbati, Čok in Zobec, ki bo proti tr-

Loris Zobec
steber Bregovega moštva

žaškim »dolginom« še posebno drago-cen. V drugem zaporednem domačem nastopu bo Polet preizkusil jakost tr-žaškega Santosa, za katerega nastopa nekaj veteranov (Bubnich, Farsi) ter nadarjena mlada igralca Tomasin in Martino. Openci so že dokazali, da so sposobni prikazati dopadljivo in us-pešno igro. Izogniti se morajo nekaj-minutnemu »black-outu« in preveriti ustrezno postavitev visokih igralcev pod košem v obrambi. Jutrišnje srečanje v repenski telo-vadnici pa bo prav gotovo zelo izena-

čeno in brez pravega favorita. V zvezi z dosedanjim splošnim potekom pro-mocijske lige pa bi svoje tedenske opombe tokrat namenili sodnikom. Ogledali smo si več tekem, v neka-te-rih je bila igra kar dopadljiva, v dru-gih mnogo manj. Vsi vemo, da v tej konkurenci ni vrhunskih predstav in mojstrskih izvajalcev, ne glede na to, da so vsi igralci na določenem tehnič-nem nivoju in se vsaj trudijo, da na igrišču prikažejo vse, kar znajo. Tega žal ne moremo trditi tudi za sodnike, ki so daleč pod stopnjo znanja, ki je potrebno za sojenje povprečne tekme. (Cancia)

MLADINSKA KOŠARKA

V žarišču pozornosti bo v tem tednu spet prvenstvo naraščajnikov. V tek-mi, ki bo veljala za prvo mesto v le-tošnjem prvenstvu, se bodo pokrajins-ki prvaki Bor Adriaimpex na tujem spopadli z Don Boscom, ki jim je v letošnjem tekmovanju za trofejo mesta Trst zadal prvi poraz po več kot eno-letnem ciklusu zaporednih zmag v po-krajinski konkurenci. Furlanovi varo-vanci se bodo torej srečali z enakov-rednim nasprotnikom, ki bo na doma-čem igrišču proti takemu tekmeču še posebno motiviran. Nadaljeval se bo tudi reden potek prvenstev kadetov in propagande. Med kadeti bosta moči merili postavi Bora Adriaimpex in na-brežinskega Sokola. (Cancia)

Košarka: promocijska liga na Goriškem

Od jutri na startu tudi Domova peterka

Jutri, 15. t. m., se bo tudi na Goriš-kem pričelo košarkarsko promocijsko prvenstvo. Letos se je v prvenstvo vpi-salo kar enajst ekip, zato bo to trajalo vse do prvih majskih dni. Kot že vrsto let bodo nastopili tudi domovci, ki so se lani rešili izpada prav v poslednjih dveh srečanjih. Poleg »belo-rdečih« bodo nastopile še naslednje ekipe: Po-lisportiva Libertas, Ardita, Edera, Ison-zo Senatores, Unione Sportiva Gorizi-ana, Fortitudo Basket Istituto Manzoni (vse so iz Gorice), Pallacanestro Gra-do, Polisportiva Isontina iz Pierisa, Corridoni iz Foljana ter Alba Gioia Magazzini iz Krmina. Kdo bo letos igral vlogo favorita? Mislimo, da je ekipa Alba Gioia iz Kr-mina najresnejši kandidat za prestop v D ligo, čeprav se tudi igralci iz Gra-de-ža vsako leto potegujejo za najvišja mesta. Sicer smo mnenja, da bo letoš-nje prvenstvo izredno izenačeno, saj se je večina ekip okrepila. Pravila na-stopanja so enaka lanskim z razliko, da bo izmenično vsak teden eno moš-tvo počivalo. Prvouvrščena ekipa bo prestopila v D ligo (v primeru, da bi ob zaključku prvenstva več ekip zase-dalo prvo mesto, bo zveza poskrbela še za dodatna srečanja), zadnji dve uvrščeni pa bosta izpadli v 1. divizijo. Kaj pa je novega v Domovem moš-tvu? Letos bo ekipo vodil dolgoletni Domov košarkar in odbornik Livijo Semolič. Pod njegovim vodstvom »belo-rdeči« trenirajo že dobra dva meseca, zato so trenutno v zadovoljivi formi. Tudi v igralskem kadru je prišlo do določenih sprememb. Ekipo bosta letos ojačila Andrej Nanut in Giovanni Puiaiti. Prvi igra v vlogi beka, drugi pa centra. Prav slednji bo gotovo veliko pripomogel pri lovlje-nju odbitih žog, saj je znano, da je bilo

v goriškem društvu vedno hudo po-manjkanje visokih igralcev. Domovci startajo v prvenstvu kot ena močnejših ekip in nameravajo se potegovati za boljša mesta. Toda raz-pored srečanj jim ni najbolj naklonjen, saj bodo morali že v prvem kolu iti v goste v Krmin k Albi Magazzini Gioia. Srečanje bo na sporedu jutri s pričetkom ob 20. uri. Gotovo pa bi zmaga Semoličevih varovancev v pr-vem kolu pomenila veliko preseneče-nje.

Srečanja domovcev: Alba Magazzi-ni Gioia - Dom (15. 11. 86), Dom -Ison-zo Senatores (22. 11. 86), Libertas - Dom (29. 11. 86), Dom - Polisontina Pi-eris (6. 12. 86), Fortitudo Istituto Man-zoni - Dom (14. 12. 86), Dom - Grado (20. 12. 86), Ardita - Dom (10. 1. 87), Dom - Corridoni (15. 1. 87), Goriziana - Dom (24. 1. 87), Edera - Dom (8. 2. 87).

POSTAVA DOMA:

Marko Orsari	1967	178	b
David Czsan	1967	182	b
Mauro Dornik	1960	178	b
Ugo Dornik	1963	180	k
Silvano Kristjančič	1950	190	c
Giovanni Puiaiti	1958	195	c
Andrej Nanut	1957	188	b
Mauro Kocjančič	1967	185	k
Graziano Coretti	1953	188	k
Ivan Cej	1953	186	c
Marino Golob	1959	192	k
Alberto Ziani	1959	185	k

LEGENDA
b = bek, k = krilo, c = center

Prvo kolo (15. 11. 86): Isonzo Sena-tores - Ardita, Edera - Corridoni, For-titudo Ist. Manzoni - Libertas, Alba Magazzini Gioia - Dom (v Krminu s pričetkom ob 20. uri), Polisontina - Grado. Počiva Goriziana. (M. Čubej)

Odbojka: naše mladinske ekipe na Goriškem

Naš prapor-Val na prvem mestu

UNDER 18 MOŠKI

Edino slovensko moštvo v tem pr-venstvu je Naš prapor-Val. Po petih kolih deli prvo mesto z ekipo ACLI iz Ronk z 8 točkami. Druge ekipe so že malo zaostale, tako da kaže, da si bos-ta prvi moštvi na razpredelnici delili tudi na koncu prvenstva prvi dve me-sti.

Izidi zadnjih pet kol: 1. KOLO: In-trepida — Futura Torriana 0:3; S. Lui-gi — Acli Ronchi 2:3; Fincantieri — Naš prapor-Val 1:3. 2. KOLO: Fincanti-eri — Grado 3:2; S. Luigi — Naš prapor-Val 2:3; Acli Ronchi — Intrepida 3:0. 3. KOLO: Futura Torriana — Acli Ronchi 1:3; Naš prapor-Val — In-trepida 3:0; Grado — S. Luigi 0:3. 4. KOLO: S. Luigi — Fincantieri 3:2; In-trepida — Grado 3:1; Futura Torriana — Naš prapor-Val 0:3. 5. KOLO: Naš prapor-Val — Acli Ronchi 2:3; Grado

— Futura Torriana 3:0; Fincantieri — Intrepida 3:1.

Prihodnje kolo je tudi zadnje prve-ga dela prvenstva. Ekipe bodo tako stopile na igrišče:

Grado — Naš prapor-Val; Fincantieri — Acli Ronchi; Futura Torriana — S. Luigi.

UNDER 16 MOŠKI

V odbojkarskem prvenstvu under 16 nastopajo kar tri slovenske ekipe, in sicer Naš prapor-Val, Olympia in Soča. V prvem kolu je Naš prapor-Val odpravil kar v gosteh Torriano z glad-kim 3:0. Ekipa Soče je na lastnih tleh premagala Libertas iz Krmina, Olym-pia pa je že v prvi tekmi klonila na domačih tleh proti S. Luigiju. Treba je tudi omeniti, da se je v tej konkurenci odstopila ekipa iz Gradeža.

Izidi 1. kola: Olympia — S. Luigi 1:3; Torriana — Naš prapor-Val 0:3; Soča — Libertas Krmin 3:1; Acli Ron-chi — Lib. Turjak 3:0; prost: Fincantie-ri.

Lestvica: Naš prapor-Val, Acli Ron-chi, S. Luigi in Soča 2, Fincantieri, Olympia, Torriana, Lib. Krmin in Lib. Turriaco 0.

Prihodnje kolo: Lib. Krmin — Ron-chi; Lib. Turriaco — Torriana; S. Luigi — Soča; Fincantieri — Olympia. Prost: Naš prapor-Val.

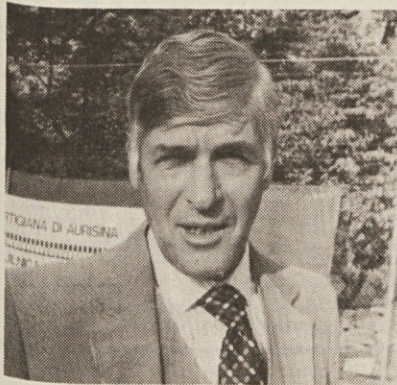
UNDER 18 ŽENSKE

Izidi 1. kola: Lib. Krmin — Farra 3:0; Mossa — Sovodnje Agorest 3:1; Dom Agorest — S. Luigi 0:3.

Lestvica: Lib. Krmin, Mossa in S. Luigi 2, Farra, Sovodnje Agorest in Dom Agorest 0.

danes igra za vas - danes igra za vas

Kladvij Sedmak

Kladvij Sedmak (letnik 1936) je kot predsednik kriške Vesne intenzivno vključen v svet zamejskega nogometa, s tem športom pa se je sam ukvarjal le za razvedrilo. V odbor ŠD Vesna je prvič stopil leta 1967, kot predsednik pa je v njem že nastopal v letih 1979, 1980 in 1982. Po poklicu je mestni redar. Športnim dogodkom dokaj redno sledi preko tiska in televizije. Prejšnji te-den je Sonja Furlanič pravilno napovedala 5 izidov.

konjske dirke - konjske dirke

Izmed dirk iz Rima sta vključeni dve preizkušnji v galopu. Pri prvi je lažji favorit Galattica (sk. 2), za na-slednja mesta pa bi se lahko potego-vala Karl Heinze in Abrantes iz sku-pin X in 1. V drugi dirki bi lahko boljša dva konja iskali v skupini 1 (Neuville in Bericourt) s konjem Pi-etrola Blasi (X) v vlogi outsiderja.

Galop bo na sporedu tudi v Livor-nu (3. dirka), kjer bo Navana (sk. 2) favorit pred Junio by Sha (X) in Rend rover (1).

Četrta dirka v Padovi bi lahko ovrednotila Badiali (X) ter Alisiano in Forziere iz skupine 1.

V Trstu startajo favoriti v treh različnih skupinah. Dover FC naj bi imel vlogo lažjega favorita pred ko-njema Donato Gius (X) in Elifema (1).

Zadnja dirka na razpredelnici bo v Tarantu. Na progi 1600 m bo na-nje predvidoma zelo izenačeno. Maggese (sk. 1) bi se na kak način moral uvrstiti na eno prvih mest,

primerna za podvig pa naj bi bila tudi Demelson (X) in Calogero (2).

DIRKA TRIS

V Neaplju je ostalo prijave 26 konj. Start iz štirih vrst bo dodal ne-gotovost predvidevanjem. Lažjo prednost lahko damo konju Kulle-hus Danow (26) pred Carbutom (21). Dadone A6 (10) bo outsider. Za siste-miste še konji Wanadys (10), Cateto (7) in Belricetto (14).

totip

1. — prvi	2
drugi	X 1
2. — prvi	1 X
drugi	1
3. — prvi	2
drugi	X 1
4. — prvi	X
drugi	X 1
5. — prvi	2
drugi	X 1
6. — prvi	1 2
drugi	X 1

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

V nedeljo na Sisol

SPDT prireja v nedeljo avtomobil-ski izlet v Istro z vzponom na 833 m visoki Sisol, ki se dviga nad Plomi-nom. Izletniki se bodo zbrali na mej-nem prehodu na Pesku (na jugoslo-vanski strani) ob 7. uri in od tam za-čeli izlet. Hoje bo vsega skupaj okrog štiri ure. Izlet bo vodil Vojko Slavec.

Prihodnje predavanje SPDT: arheološki sprehod po Krasu

Po prvem zelo uspelem predavanju, na katerem je Dušan Jelinčič v polni mali dvorani Kulturnega doma preda-val o svojem vzponu na osemstisočak Broad Peak, bo SPDT nadaljevalo predavateljsko sezono v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška. Gost pri-hodnjega četrtkovnega večera, ki bo 27. t. m., bo arheolog — ljubitelj Stan-ko Flego, ki bo s pomočjo diapoziti-vov popeljal udeležence na arheološ-ki sprehod po Krasu.

Temu bo sledilo društveno preda-vanje, ki bo 18. decembra in na kate-rem bodo člani z diapozitivi obnovili svojo dejavnost v letu, ki se izteka. Predvideno je tudi, da bodo svoje de-lovanje prikazali še alpinisti (okvirno 15. januarja) in jamarji (sredi februar-ja).

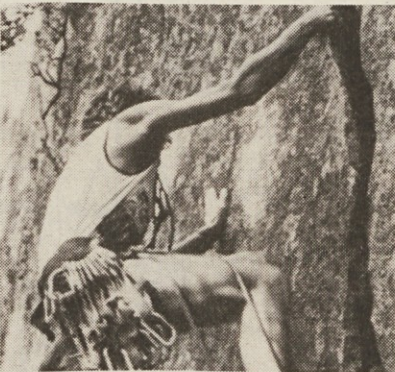
Zimske postojanke

Poleg ostalih koč, ki so odprte med zimsko sezono in o katerih smo že po-ročali, naj danes dodamo, da je PD Kranjska gora sporočilo, da bo oskr-bovalo Mihov dom pod Vrščem v zimskem času ob vikendih, in sicer od petka popoldan do nedelje zvečer. Večjim skupinam priporočajo, da se najavijo, ker je zmogljivost doma majhna. Vse dodatne informacije po-sreduje oskrbnica Tonka Zadnikar, tel. 061/448-218.

Letošnje delovanje AO SPDT

Jesen je običajno za alpiniste mrtva sezona; to se pravi tisti čas, ko opusti-jo izlete v gore in se raje potepajo po plezalskih vrtcih, opogumljeni s ko-maj doseženimi uspehi, ter načrtujejo nove in, zakaj ne, zahtevnejše vzpone za prihodnjo sezono.

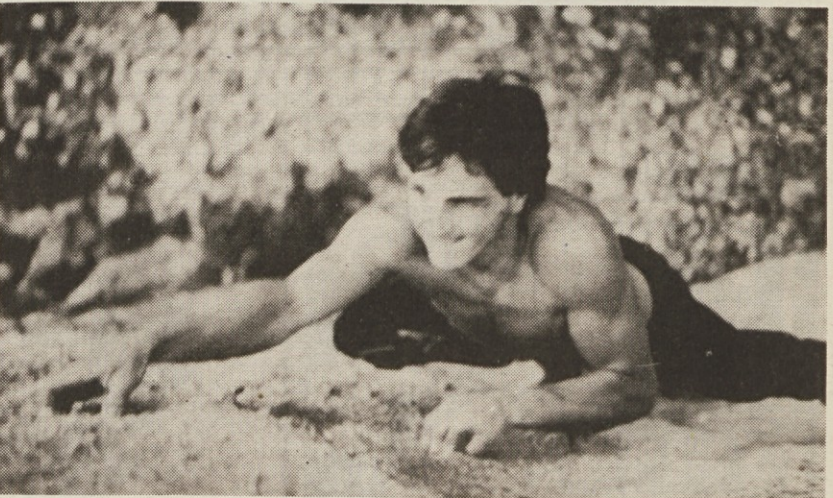
Tudi domači alpinisti mirujejo in uživajo »bojevniki po počitek«, toda do-

Davor Zupančič se je skupno z manj-šo skupino alpinistov SPDT letos po-leti mudil v alpinistično znameniti dolini Yosemite v Kaliforniji

kaj pozitiven obračun preteklih mese-cev jih pri tem opravičuje. Leto 1986 bo prav gotovo ostalo v zgodovini za-mejskega alpinizma, saj je prav v teku tega leta Dušan Jelinčič kot prvi Tržačan prekorachil mitično mejo 8000 m. Z osvojitvijo Broad Peaka je Dušan postavil samega sebe in s tem ves zamejski plezalni svet na tako tehnič-ni raven, ki je lahko v zavist tudi bolj renomiranim italijanskim klubom. Os-tali alpinisti pa spet niso mirovali. Pri

tem mislimo predvsem na mrzlično dejavnost Iva Kafola, ki je po svojih dosežkih v samem vrhu italijanskega prostega plezanja. Med njegovimi najvidnejšimi uspehi lahko beležimo prosto ponovitev ameriške smeri v Druju (Mont Blanc), novo smer v sku-pini Tre Cime di Lavaredo (6+), prosto ponovitev smeri Costantini Appo-lonio v Tofani (7), nekaj zelo zahtev-nih smeri v Arcu, ena od katerih sega preko 9. težavnostne stopnje, ter obi-sk, skupaj z Magdo Jevnikar, Evo Fi-čur in Davorjem Zupančičem, templja modernega plezanja — doline Yose-mite v Kaliforniji (ZDA). Drugo prven-stveno smer je v letošnji sezoni opravi-l Lucijan Milič, ki je v navezi s Cer-golom v polni zimi preplezal Torre Carrizzo v skupini Montaža. Med nje-gove vidne uspehe lahko dodamo še Cozzolino zajedno v Koritniškem Man-gartu, prvi raz v Tofani, zajedno Dall'Oglio na Torre del Lago in previsni raz Italia 61 na Piz Ciavazesu. Temu bi na kratko dodali še nekaj zanimi-vih smeri, kot so npr.: Steger na Punti Emma (Jevnikar — Zupančič), Čopov steber v severni triglavski steni (Gombač — Pertot), Micheluzzi — Piz Giavazes (Kafol), Bulfon D'Eredità — Cima Piccola della Scala (Jevnikar — Zupančič) itd. (D. Ž.)

Med najbolj uspešnimi člani AO SPDT v letošnji sezoni je bil gotovo Ivo Kafol, ki ga vidimo na gornjem posnetku

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 90 - din, naročnina za zasebne mesečno 350.- din, letno 3.500.-, za organizacije in podjetja mesečno 500.-, letno nedeljski 1.200.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtne, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

14. novembra 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja
in tiska

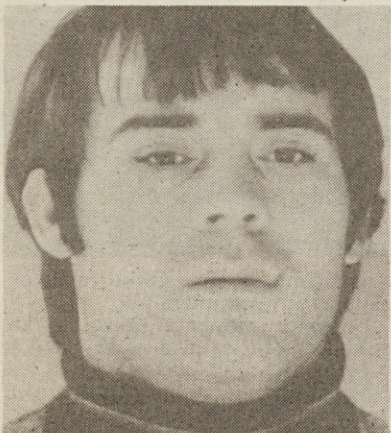
ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Preiskovalci še iščejo preživele udeležence vrha »nove kamore«

V spopadu s policijo umrl »Zverina« domnevni naročnik pokola v Marcianisu

Paolo Cutilla »Zverina«

CASERTA — Paolo Cutilla (38 let), ki so mu v v kamorističnih krogih pravili »Zverina«, domnevni naročnik obojenega napada na pripadnike »nove družine« pri Marcianisu, je pred sinočnim padel v spopadu s policijo.

Tako policija kot karabinjeri so prepričani, da je Cutilla, eden izmed vidnih predstavnikov »nove kamore«, organiziral obračun s člani »nove družine«, da bi kriminalni konkurenci pokazal, čigava je premoč v Marcianisu. Spopad z »novo družino«, ki je terjal štiri žrtve, naj bi torej bil demonstrativnega značaja in preiskovalci so takoj zasumili, da se za to krvavo akcijo skriva Cutillova organizacija. Po daljšem iskanju so ga v večernih urah zasledili v kraju Lago patria, nedaleč od restavracije Sirena. Bil je v svojem fiat 126, z njim pa se je peljal 29-letni Domenico Belfonte. Ko je bilo Cutillu jasno, da ga misli policija ustaviti, je skupaj s pajdašem začel streljati na agente. Vnel se je obojen spopad, v katerem je bil Cutilla ob življenje, Belfonte pa je obležal hudo ranjen.

Poleg Cutilla in Belfonteja so preiskovalci pred sinočnim aretirali tudi dva pripadnika »člana« družine Piccolo,

ki je bila tarča Cutillovih morilcev. Karabinjeri so natakneli lisice 32-letnemu Antoniu Cremoneseju doma iz Capue in 24-letnemu Giovanniju Scialli iz Recaleja. Pri sebi sta imela bogato zbirko neregistriranega orožja, poleg tega pa sumijo, da pripadata neki kriminalni organizaciji mafijskega kova.

Kakor hitro bo ozdravil, bo moral v ječo tudi 23-letni Augusto Applauso, eden izmed ranjencev torkovega obračuna med tolpmi v Marcianisu. Policija je namreč ugotovila, da se Applauso ni znašel slučajno med dvema ognjema, kot je z gledalo na prvi pogled. Na cesti je namreč čakal na osebe, ki so jih potem umorili.

Slika torkovega spopada, v katerem so izgubili življenje 33-letni Antimo Piccolo, 41-letni Giacomo Bellopede, 29-letni Michele Martellone in 37-letni Antonio Bellopede, postaja iz dneva v dan jasnejša. Preiskovalci so ugotovili, da so se vrha nove kamore v Marcianisu udeležili, poleg omenjenih povratnikov, še Antimo Perreca, Angelo Piccolo in Antonio Cirillo, ki jim je uspelo, da so, čeprav ranjeni, zbežali. Izginili so kot kafa in policija jih trenutno še išče.

Tožilec zahteval 30 let za Hasenfusa

MANAGUA — Javni tožilec je v Managui zahteval 30 let zapora za Eugena Hasenfusa, bivšega ameriškega marinsa, ki so ga zajeli po sestrelitvi ameriškega tovornega letala z orožjem za protisandinistične kontrase. Obtožil ga je terorizma in prevratniške dejavnosti proti sandinistični vladi ter nezakonitega tihotapljenja orožja kontrarevolucionarjem.

Hasenfus je priznal svojo krivdo, sodnike prosil za razumevanje in milost, a kot kaže mu ta poteza ne bo uspela. Ljudsko sodišče ga namreč mora zgledno obsoditi, da bi bilo vsem plačancem jasno, kaj jih čaka v Nikaragvi. Ni pa izključeno, da bi sandinistična vlada Hasenfusa po obsodbi pomilostila in ga izgnala iz države.

Bivši mornariški strellec je na dosegdanih razpravah izpadel kot medla figura navadnega pustolovca, ki mu je malo mar za Reaganove ideale, saj mu je važen le denar in napeto življenje.

Zaskrbljujoč pojav »novih analfabetov« vse več pesti industrializirani Zahod

RIM — V razvitem zahodnem industrijskem svetu je še vedno kakih 100 milijonov nepismenih. Po prevladnih ocenah ne zna na Zahodu pisati in brati vsaj 5 odstotkov ljudi.

Analfabetizem je torej še vedno prisoten v tistih državah, ki imajo visoko razvite šolske in izobraževalne sisteme. Še več, vse kaže, da se položaj slabša in da se iz leta v leto število nepismenih ali bolje rečeno polpismenih veča.

Plat zvona prihaja izpod peresa Norberta Bottanija, raziskovalca OECD, ki je v svoji knjigi Odmor je končan (La ricreazione è finita) zapisal, da se več število »novih analfabetov«. V bistvu so to ljudje, ki jim obvezna šola ni dala zadostne, predvsem pa časovno trdne pismene usposobljenosti, da so z leti postali v bistvu nepismeni, saj se znajo le podpisati in morda prebrati enostavnejši športni članek. Teh je v ZDA 60 milijonov. Položaj je v

Zahodni Evropi le malenkostno boljši. Leta 1982 je bilo v EGS od 4 do 6 odstotkov nepismenih.

Položaj se je z leti še poslabšal. V južni Italiji je baje kar 30 odstotkov nepismenih, sive liše pa se nahajajo domala po vsej Evropi. Po ugotovitvah Bottanija so ti podatki zgovoren dokaz, da šolski sistemi ne delujejo pravilno. Na Severu je ta pojav omejen, prav tako ga niso poznali v preteklosti. Kar se je Janezek naučil, to je Janez vedel do smrti. V katerem grmu torej tiči zajec? Bržkone v preobširnih in premalo poglobljenih učnih programih. Sodobno življenje zahteva namreč hiter ritem, hitro usposabljanje in ne dolgovoznega guljenja lepisja, lepega branja in zborne govornice naših dedov. Otrok mora čimprej osvojiti čimveč znanja, če pa bo kasneje vse to pozabil, bo to le njegova krivda. Prav zato šolstvo in države s težavo priznavajo pojav »novih analfabetov«.

Predsednik rimskega ATAC uvaja ekološke avtobuse

RIM — V Rimu se nadaljuje akcija proti onesnaževanju zraka v mestnem središču. Tokrat je na vrsti ATAC, občinska družba javnih prevozov, ki bi morala čez 15 dni uvesti v svoje že obstoječe strukture ekološke avtobuse, ki imajo v izpušnih ceveh vgrajen katalizator. Na ta način bodo znatno upadle količine strupenih plinov v zraku rimskega središča, kjer je avtobusni promet najgostejši.

Predsednik rimskega ATAC Mario Bosca je vsekakor izjavil, da se ne strinja z načrtom popolnega zaprtja pro-

metu mestnega jedra. Po njegovem mnenju bi marsikatero nevšečnost rešili tako, da bi ustvarili več otokov za pešce, kjer bi bil prepovedan promet zasebnim avtomobilom, bi pa imeli prosto pot avtobusi. Bosca pa se že pripravlja na načrt »avtobus po 100 lir v božičnem času«. Rimljani naj pustijo svoje avtomobile vsaj ob božičnih praznikih doma in za pičlih 100 lir bodo prihranili na živcih in času, ker bi brez prometa, pravi Bosca, avtobusi lahko vozili s hitrostjo 16 km na uro (običajno ne presegajo 8 km/h).

Kraljičina ogrlica

21.

po Alexandru Dumasu
riše: Željko Lordanič

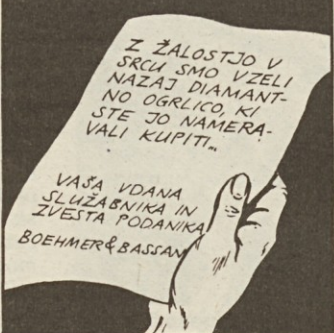
JEANNE JE VZELA OGRLECO IN ODŠLA DOMOV, DA BI SE PREOBLEKLA ZA OBISK PRI JUVELIRJU.

V ROKAH IMAM MILIJON IN ŠESTSTO TISOČ FRANKOV. IN VENDAR SO CISTO LAH-KI...

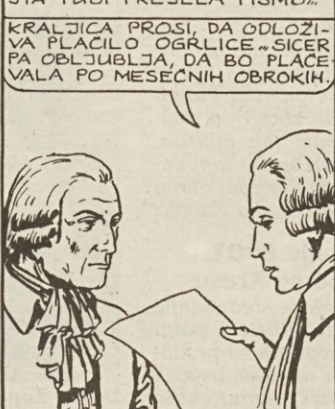

PO ENOURNEM RAZMIŠLJANJU JE ODŠLA K ČASNIKARJU RETEAUJU... DRUGI DAN JE KRALJICA DOBILA PISMO...

KRALJICA JE SPRAVILA PISMO IN POZABILA NA VSO ZADEVO. DRUŽABNIKA JUVELIRJA PA STA TUDI PREJELA PISMO...

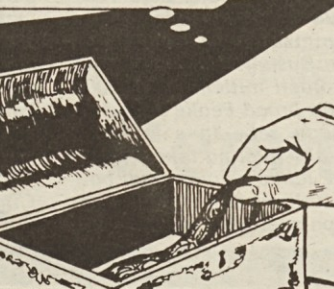
KRALJICA PROSI, DA ODLOŽI VA PLACILO OGRLECE. SICER PA OBLJUBIJA, DA BO PLACVALA PO MESEČNIH OBROKIH.

TAKO JE JEANNE DE LA MOTTE S POMOČJO RETEAUJEVEGA PERESA ZADОВО-LJILA TAKO KRALJICO, KAKOR TUDI OBA JUVELIRJA... SKRBNOST JE ZAKLENILA DIAMANTNO OGRLECO IN SKLENILA, DA BO MALO POČAKALA...

POTREBUJEM NEKAJ, ZARADI ČESAR SE BOSTA KRALJICA IN KARDINAL TRESLA PRED MANO... REKLA JI MA BOM: PUSTITA MI MOJE BOGASTVO IN JAZ VAMA PUSTIM VAJINO CAST IN VAJU NE RAZKRINKAM...

NEKOČ JE GLEDALA SKOZI OKNO... NA OKNU HIŠE ČEZ CESTO JE ZAGLEDALA NEKO DAMO, KI JE NENAVADNO SPOMINJALA NA KRALJICO...

JEANNE JE POGLEDALA POZORNEJE IN UGOTOVILA, DA GRE ZA ŽENSKO, KI JO JE VIDELA PRI MESMERJU, KJER SO JO VSI POMOTOMA IMELI ZA KRALJICO...

Zaradi »entraineuse« ne spi 200.000 oseb Teror na Japonskem: izgnali z aidsom okuženo Filipinko

TOKIO — Prebivalci japonskega mesta Matsumoto (200.000 oseb), kakšnih 150 km oddaljenega od japonskega glavnega mesta, preživlja grozne dneve. Zakaj? Neko filipinsko »entraineuse« so oblasti 8. novembra poslane domov, ker se je okužila z aidsom.

Začel se je pravi lov na čarovnice. Zdravstvene oblasti so na nevarnost, ki jim preti, javno opozorile 50 (neugotovljenih) moških, ki so imeli odnose z njo med njenim poldrugomesečnim bivanjem na Japonskem. Ambulante mrzlično pregledujejo obiskovalce nočnih lokalov v tem kraju, vendar akcija ni kaj prida uspešna, ker so želele biti galantne in niso objavile imena izgnane ženske.

Aids ni nobena novost na Japonskem. Doslej so ugotovili 21 primerov, od tega 13 smrtnih: vsi so bili homoseksualci ali hemofilniki. Primer filipinske »entraineuse« je povzročil kolektivno zaskrbljenost posebno v industriji seksa, ki je v zadnjih letih, na posredovanje japonske mafije »yakuza«, uvozila veliko mladenk iz držav jugovzhodne Azije.

Lov na čarovnice se je razširil celo na tista azijska dekleta, ki so zaposlena v restavracijah. Ozračje je do takšne mere napeto, da je komentator televizijske mreže Adasahi izjavil: »Naše zaničevanje Azije je doseglo dno. Kakšna sramota!«

Po trditvah televizijskega komentatorja je odpor proti azijskim ženskam znak hinavščine v tisti Japonski, ki prireja številne »izlete seksa« v Seul, Taipei, Manila, Bangkok in ki yakuzi omogoča novačenje številnih eksotičnih prostitutk za potrebe z jeni podprtimi Japonci.

Na Filipinih je zaradi hude gospodarske krize iskanje zaslužka s prostitucijo na Japonskem zavzelo velike razsežnosti. Po podatkih pravosodnega ministrstva v Tokiu se priseljuje vedno več prostitutk, tako da so jih morali na podlagi zakona o emigraciji lani izgnati 3.578 (1982. leta je bilo samo 396 primerov).

V Manili ta dekleta imenujejo Japa yuki san (gospodična, ki gre na Japonsko). V vrstah ta dekleta stojijo pred japonsko ambasado, tudi ponoči, da bi dobile vizum. Kramarji so ob teh vrstah zanje postavili stojnice, da se podprejo in pridejo na cilj. Za prva mesta v vrsti se celo streljajo.

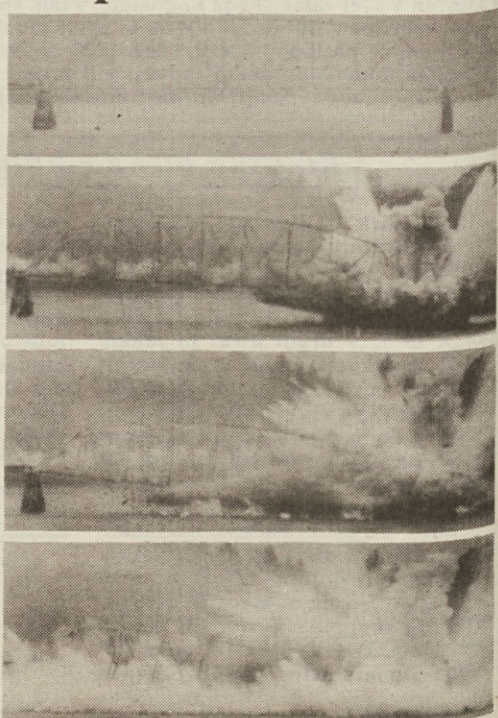
Po prahu, ki ga je v javnosti dvignil primer z aidsom okužene filipinske »entraineuse«, je nekaj vladnih uradov začelo gonjo proti trgovini za belim blagom. Pravosodno ministrstvo je zahtevalo občno znižanje števila turističnih vizumov za Filipine, ministrstvo za zdravstvo pa je poslalo funkcionarje v države azijskega ju-

govzhoda, kjer je največja nevarnost, da bi preprečili vstop morebitnih okužencev z aidsom.

Nihče pa se ne vpraša, če je mogoče na Japonskem kaj postoriti proti industriji seksa ali proti širjenju dejavnosti yakuze. Kaj takšnega ni mogoče, ker se imajo Japonci za »čisto ljudstvo« in so prepričani, da vse zlo prihaja od zunaj.

Takšno sprenevedanje je potrdil tudi sam predsednik vlade Nakasone med pogovorom s predsednico Filipinov Corazon Aquino v Tokiu. Ko je govoril o yakuzi, japonski mafiji, ki je v Manili prinesla na letalo TIA ročno granato in jo užgala, s tem pa na smrt prestrašila 246 potnikov, Nakasone ni zahteval strožjih ukrepov proti mafiji, ampak se je obrnil k Aquinovi takole: »Se priporočam, da prihodnjic v Manili temeljite pregledate prtljago potnikov.«

Eksplziv za stari most

Odsluženi, 70 let stari most Hufman na reki Catawba pri Drexelu v Severni Carolini so dokončno upokojili z 230 kilogrami plastičnega razstreliva (Telefoto AP)